

Ministry of Education and Science of Ukraine
Bohdan Khmelnytsky National University of Cherkasy
Educational-Scientific Institute of Economics and Law
Chair of State and Legal Disciplines

Sergii V. Dzholos

COMPARATIVE LAW

Methodological recommendations
for studying the academic discipline
for applicants for higher education of the second (master's) level
in the specialty «Law»

Cherkasy
2024

UDC 340.5 (075.8)
D 42

*Recommended to edition
by the Academic Council
of the Bohdan Khmelnytsky National University of Cherkasy,
protocol № 5, 19.12.2024.*

Reviewers:

Voloshkevych G.A. – PhD (Law), docent, the chief of the department of state and legal disciplines of the Bohdan Khmelnytsky National University of Cherkasy.

Yurko S.S. – PhD (Law), docent, docent of the chair of history and law of the Cherkasy State Technological University.

Redactor:

Sergii V. Dzholos – PhD (Law), docent, docent of the Chair of state and legal disciplines of the Bohdan Khmelnytsky National University of Cherkasy.

Dzholos S.V. Comparative law: methodological recommendations for studying the academic discipline for applicants for higher education of the second (master's) level in the specialty «Law». Cherkasy: Ruska Pravda, 2024. 144 p.

© Dzholos S.V., 2024

Міністерство освіти і науки України

Черкаський національний університет
імені Богдана Хмельницького

Навчально-науковий інститут економіки і права

Кафедра державно-правових дисциплін

С.В. Джолос

ЮРИДИЧНА КОМПАРАТИВІСТИКА

Методичні рекомендації з вивчення навчальної дисципліни
для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня
спеціальності «Право»

Черкаси
2024

УДК 340.5 (075.8)
Д 42

*Рекомендовано до друку
Вченою радою
Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького,
протокол № 5 від 19.12.2024 р.*

Рецензенти:

Волошкевич Г.А. – кандидат юридичних наук, доцент, завідувач кафедри державно-правових дисциплін Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького.

Юрко С.С. – кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри історії і права Черкаського державного технологічного університету.

Укладач:

Джолос С.В. – кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри державно-правових дисциплін Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького.

Джолос С.В. Юридична компаративістика: методичні рекомендації з вивчення навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня спеціальності «Право». Черкаси: Руська Правда, 2024. 144 с.

© Джолос С.В., 2024

Dedicated
to the bright memory of the brilliant German thinker of the XVII-XVIII centuries
Freiherr Gottfried Wilhelm von Leibniz (1646-1716),
the author of the immortal work
«Nova Methodus Discendae Docendaeque Iurisprudentiae» (1667)

Присвячується
світлій пам'яті геніального німецького мислителя XVII-XVIII століть
Барона Готфріда Вільгельма фон Лейбніца (1646-1716),
автора безсмертної праці
«Новий метод вивчення і викладання юриспруденції» (1667 р.)

Contents

Зміст

1.	
Summary	7
Анотація	9
2.	
Topics of lectures	11
Тематика лекцій	40
3.	
Topics of seminars	71
Тематика семінарів	87
4.	
List of essay topics	104
Перелік тем рефератів	110
5.	
Tasks for individual work	116
Завдання для самостійної роботи	125
6.	
List of questions to exam (credit)	134
Перелік питань до іспиту (заліку)	136
7.	
Bibliography	138
Список літератури	142

1. Summary

The comparative law is a method of studying of the legal systems of different states with the help of comparison of legal norms, institutes, branches, principles, etc. and of the practice of their application, according to the opinion of Yu.S. Shemshuchenko and W.E. Butler. Comparative law is also a branch of legal knowledge and a legal academic discipline.

The method of comparative law has a long history. Written attempts to compare Jewish law and Roman law were made in the IV century. In the XVIII century European enlighteners used this method. The forefathers of comparative jurisprudence are considered to be freiherr G.F. von Leibniz and baron Ch.L. de Montesquieu. In the XIX century associations and societies of comparative law appeared in Europe (Germany, France, England, etc.). In 1900 the First International Congress of Comparative Law was held in Paris (France), and in 1924 the International Academy of Comparative Law was established in Hague (Netherlands).

A significant contribution to the development of modern comparative law was made by R. David, the author of the well-known work «Major Legal Systems in the World Today» (1964 – the original French version, 1968 – the English translation). The 17-volume «International Encyclopedia of Comparative Law» has been published (since 1971) with the participation of the prominent lawyers of the world (Tübingen, Germany; Hague, Netherlands). Much has been done in this field by M. Ancel, A. Kiss (France), G. Gattenge (Great Britain), K. Zweigert, G. Puttfaokenan (Germany), M. Reinstein (USA), V. Knapp (Czech Republic), I. Nagy (Hungary), S. Popescu (Romania), V.A. Tumanov, V.M. Kudryavtsev (Russia) and other scientists.

The method of comparative law is now widely used in Ukraine. The Center of Comparative Law was established within the Ministry of Justice of Ukraine. Relevant scientific research is conducted by the Center for Comparative Law of the Koretsky Institute of State and Law of National Academy of Science of Ukraine and other legal scientific institutions. The course of comparative law is taught in many higher legal educational institutions of the country.

The method of comparative law is the cornerstone of the development of universal legal science. It is used in close connection with other methods of legal science (historical, analytical, etc.) at the level of micro-comparison (study of national legal systems) as well as at the level of macro-comparison (study of «families of legal systems»). Comparative law gives the opportunity, on the basis of comparison, to select the best samples from the legal

experience for the improvement of national legal systems. The method is also the basis of the unification and harmonization of law through international treaties, a means of identifying of the common and the special in the legal systems in general as well as in the legal systems of the certain countries. Its use gives the opportunity of the better understanding of the national legal experience in terms of foreign experience, and also permits to compare the state of development of the national legal system with global trends in the development of law.

So, it should be said that the academic discipline «Comparative Law» is quite interesting and very important for the formation of the professional legal outlook of lawyers.

1. Анотація

Юридична компаративістика (порівняльне правознавство) – це метод вивчення правових систем різних держав шляхом зіставлення однойменних правових норм, інститутів, принципів тощо та практики їх застосування, як на це вказують Ю.С. Шемпученко та У.Е. Батлер. Порівняльне правознавство є також галуззю правових знань і юридичною навчальною дисципліною.

Метод порівняльного правознавства має давню історію. Письмові спроби порівняння іудейського права та римського права були зроблені ще в IV ст. У XVIII ст. цим методом користувалися європейські просвітителі. Прабатьками порівняльного правознавства вважаються Г.Ф. фон Лейбніц і Ш.Л. де Монтеск'є. У XIX ст. в Європі (Німеччина, Франція, Англія та ін.) з'явилися асоціації і товариства порівняльного правознавства. 1900 р. в Парижі (Франція) було проведено 1-й Міжнародний конгрес порівняльного правознавства, а 1924 р. в м. Гаазі (Нідерланди) утворено Міжнародну академію порівняльного правознавства.

У розвиток сучасного порівняльного правознавства значний внесок зробив Р. Давид – автор широко відомої праці «Основні правові системи сучасності». За участю провідних правознавців світу в Європі (м. Тюбінген, Німеччина; м. Гаага, Нідерланди) видається (з 1971) 17-томна «Міжнародна енциклопедія порівняльного права». Багато зробили у цій галузі М. Ансель, А. Кісс (Франція), Г. Гаттендж (Великобританія), К. Цвейгерт, Г. Пугтфаокенан (Німеччина), М. Рейнстайн (США), В. Кнапп (Чехія), І. Надь (Угорщина), С. Попеску (Румунія), В. А. Туманов, В. М. Кудрявцев (Росія) та ін. вчені.

Метод порівняльного правознавства нині широко використовується і в Україні. У складі Мін'юсту України було створено Центр порівняльного права. Відповідні наукові дослідження проводять Центр порівняльного правознавства Інституту держави і права ім. В.М. Корецького НАН України та ін. юридичні наукові установи. Курс порівняльного правознавства читається у багатьох вищих юридичних навчальних закладах країни.

Метод порівняльного правознавства є наріжним каменем розвитку універсальної правової науки. Він застосовується у тісному зв'язку з ін. методами юридичної науки (історичним, аналітичним тощо) як на рівні мікропорівняння (дослідження національних правових систем), так і на рівні макропорівняння (дослідження «сімей правових систем»). Порівняльне правознавство дає можливість на основі зіставлення

відібрати кращі зразки з правового досвіду для удосконалення національних правових систем. Метод є також основою уніфікації і гармонізації права через міжнародні договори, засобом виявлення загального і особливого у правових системах у цілому та окремих країн. Використання його дає можливість краще усвідомити національний правовий досвід в аспекті зарубіжного досвіду, зіставити стан розвитку національної правової системи зі світовими тенденціями у розвитку права.

Таким чином, підсумовуючи викладене, слід сказати, що навчальна дисципліна «Юридична компаративістика» («Порівняльне правознавство») є не тільки досить цікавою, але й вельми важливою для формування професійного правового світогляду юристів.

2. Topics of lectures

Topic 1. The general characteristics of the comparative law

Plan:

1. Comparative law as method, science and academic discipline
2. Emergence of the comparative law
3. Object, subject, method and structure of the comparative law
4. Functions of the comparative law
5. The place of the comparative law among other legal disciplines
6. The significance of the comparative law
7. The types of research in the comparative law

When teaching this topic, it is advisable for the lecturer to take into account the following **methodological recommendations**.

1. Objectives for the Topic

- Provide students with a foundational understanding of the purpose, scope, and methodology of comparative law.
- Emphasize the interdisciplinary nature of comparative law, connecting it to history, sociology, and political science.
- Encourage critical thinking on the relevance of comparative law in understanding global legal diversity and harmonization.

2. Teaching Strategies

1. Interactive Lectures
 - Begin with a historical overview of comparative law, highlighting key figures, such as Montesquieu and René David.
 - Discuss the goals of comparative law (e.g., understanding differences, fostering harmonization, and improving domestic legal systems).
 - Highlight the relationship between comparative law and other disciplines.
2. Case Studies
 - Present real-life examples of how comparative law has influenced legal reforms or international agreements.
 - Compare specific legal concepts (e.g., contract law, family law) across different legal systems.
3. Group Discussions and Debates
 - Assign students specific legal systems (e.g., civil law, common law, Islamic law) to analyze and compare.
 - Organize debates on the benefits and challenges of harmonizing legal systems through comparative approaches.

4. Use of Visual Aids
 - Utilize charts, diagrams, and maps to show the distribution and characteristics of major legal systems globally.
 - Present comparative tables highlighting key differences and similarities in legal principles.
3. Suggested Resources
 - Textbooks: Provide a list of essential readings, such as:
 - *Comparative Law: A Handbook* by Esin Örücü and David Nelken.
 - *The Oxford Handbook of Comparative Law*.
 - Case Law and Legal Documents: Share landmark cases or treaties influenced by comparative analysis.
 - Multimedia Resources: Show videos or documentaries on legal systems in different countries.
4. Assessment Methods
 - Quizzes and Written Assignments: Test students on the definitions, purposes, and methodologies of comparative law.
 - Research Papers: Assign topics where students compare a specific legal concept across two or more jurisdictions.
 - Presentations: Encourage students to present on the historical development or current trends in comparative law.

Topic 2. Legal systems and legal families as the main objects of the comparative law

Plan:

1. The definition, features and structure of the legal system
2. The general characteristics of the legal map of the world
3. The term «legal family»
4. Classification and typology of the legal systems
5. Mixed legal systems
6. European law
7. Legal system of Ukraine among the legal systems of the world

When teaching this topic, it is advisable for the lecturer to take into account the following **methodological recommendations**.

1. Objectives for the Topic
 - Enable students to define and distinguish between legal systems and legal families.

- Familiarize students with the characteristics of major legal families (e.g., civil law, common law, religious law, and hybrid systems).
- Develop students' ability to analyze how legal families shape the functioning of legal systems worldwide.

2. Teaching Strategies

A. Structured Presentation of Core Concepts

1. Introductory Lecture
 - Explain the difference between a "legal system" (specific laws, institutions, and practices in a jurisdiction) and "legal family" (a broader classification based on shared characteristics and traditions).
 - Discuss the purpose of studying legal families in comparative law (e.g., understanding similarities, bridging legal differences, aiding harmonization).
2. Classification of Legal Families
 - Introduce major legal families:
 - Civil law (e.g., France, Germany, Japan).
 - Common law (e.g., United Kingdom, United States).
 - Religious law (e.g., Islamic law, Canon law).
 - Hybrid systems (e.g., South Africa, India).
 - Use historical and sociopolitical contexts to explain their development.

B. Comparative Analysis Framework

- Highlight key features for comparison:
 - Sources of law: Statutes, case law, religious texts, custom.
 - Judicial roles: Adjudicative versus legislative roles of judges.
 - Codification: Degree of codification in legal rules.
 - Legal education and profession: Training and practices of lawyers and judges.

C. Practical Exercises

1. Case Studies
 - Analyze how a specific legal issue (e.g., contract enforcement or divorce) is handled in two or more legal families.
 - Encourage students to compare procedural and substantive differences.
2. Mapping Exercise
 - Create a global map of legal families and systems, marking similarities and intersections.
3. Role-Playing and Simulations
 - Assign students roles as judges, legislators, or lawyers from different legal systems.

- Present scenarios requiring them to apply principles from their assigned legal family.

3. Resources

- Core Texts:

- *Comparative Law: A Handbook* by Esin Örücü and David Nelken.
- *An Introduction to Comparative Law* by Konrad Zweigert and Hein Kötz.

- Academic Articles: Share works on the evolution of legal families and their modern applications.

- Databases: Introduce students to resources like HeinOnline or Westlaw for accessing comparative legal materials.

4. Assessment Methods

- Short Essays: Assign questions like "Compare the role of judicial precedent in common law and civil law systems."

- Presentations: Have students present on specific legal families and their defining characteristics.

- Open-Book Quizzes: Focus on identifying key differences between legal families.

- Research Projects: Assign topics like "The influence of religious law on hybrid legal systems."

Topic 3. The general characteristics of the civil law system

Plan:

1. The peculiarities of the civil law system
2. The main stages of the development of the civil law system
3. The role of the science (universities) in the development of the civil law system
4. The connection of the civil law system with the Roman law
5. The influence of canon law on the formation of civil law system
6. Public and private law

When teaching this topic, it is advisable for the lecturer to take into account the following **methodological recommendations**.

1. Objectives for the Topic

- Introduce students to the fundamental features of the civil law system, its historical development, and its global influence.

- Enable students to understand the core principles underlying the civil law system, such as codification, judicial roles, and legal reasoning.

- Develop students' ability to compare the civil law system with other legal systems (e.g., common law) to highlight key differences.

2. Teaching Strategies

A. Structured Introduction to the Civil Law System

1. Lecture on Historical Foundations
 - Discuss the origins of the civil law system, tracing its roots back to Roman law and the Napoleonic Code.
 - Explain the concept of codification and how it shapes the civil law system.
 - Highlight the global spread of the civil law system, especially in Europe, Latin America, Asia, and parts of Africa.
2. Key Characteristics
 - Codification: Emphasize the central role of written codes (e.g., Civil Code, Penal Code) in the civil law system.
 - Judicial Role: Explain the limited role of judges in lawmaking and their focus on applying written law rather than creating precedents.
 - Legal Education: Discuss the centralized legal education in civil law countries, where lawyers and judges are typically trained through a deep understanding of codes and statutes.
 - Systematic Structure: Discuss the logical structure and categorization of laws (e.g., family law, property law, contract law) within the civil law tradition.

B. Comparative Approach

1. Comparison with Common Law
 - Compare the civil law system to the common law system by examining judicial decision-making, the role of precedent, and the use of written statutes.
 - Encourage students to identify differences in legal reasoning and structure across these systems.
2. Case Studies and Practical Applications
 - Use real-world case studies to illustrate the practical application of civil law principles in different jurisdictions.
 - Analyze how the civil law system addresses contemporary legal issues, such as business law, human rights, and environmental law.

C. Interactive and Engaging Activities

1. Mock Civil Law Trial
 - Organize a mock trial or simulation in a civil law jurisdiction to help students understand the application of statutes in practice.
 - Focus on how legal reasoning in civil law jurisdictions contrasts with common law approaches.

2. Group Discussions

- Divide students into groups and assign each group a civil law country (e.g., France, Germany, Japan). Have them research and present on the specific features of the civil law system in that country, focusing on the historical development, key legal codes, and judicial system.

3. Resources

• Textbooks:

- *Comparative Law: A Handbook* by Esin Örücü and David Nelken (for an overview of legal systems, including civil law).

- *Introduction to Civil Law* by O. F. Alexander.

- Code Translations: Provide students with accessible translations of key legal codes (e.g., the French Civil Code, German Bürgerliches Gesetzbuch (BGB)) to explore the original legal texts.

- Case Law: Share landmark decisions from civil law jurisdictions, emphasizing how judges interpret and apply written laws.

4. Assessment Methods

- Short Essays: Have students write essays comparing the civil law system to other legal systems (e.g., common law or Islamic law) on issues such as the role of judges and the use of precedents.

- Presentations: Assign students to present on a specific aspect of the civil law system, such as the influence of the Napoleonic Code or the concept of codification in modern civil law countries.

- Case Study Analysis: Provide case studies and ask students to analyze how a civil law jurisdiction would approach a legal issue, focusing on statutory interpretation and legal reasoning.

Topic 4. The sources of law of the civil law system

Plan:

1. The rules of law in the civil law system
2. The sources of law in the civil law system
3. The normative legal acts in the civil law system
4. Law (statute) as a source of law in the civil law system
5. The general principles in the civil law system
6. Customs in the system of sources of the civil law system
7. Doctrine in the civil law system
8. The judicial practice in the civil law system

When teaching this topic, it is advisable for the lecturer to take into account the following **methodological recommendations**.

1. Objectives for the Topic

- Ensure students understand the primary sources of law in the civil law system, including written laws, judicial decisions, and scholarly writings.
- Develop students' ability to analyze the hierarchy of sources and the role of each in the legal system.
- Enable students to compare the sources of law in the civil law system with those in other legal systems (e.g., common law).
- Encourage critical thinking on the practical application and interaction of various sources of law in civil law jurisdictions.

2. Teaching Strategies

A. Structured Introduction to the Sources of Law

1. Lecture on Primary and Secondary Sources

- Begin by explaining the primary sources of law in civil law systems:

- **Constitution:** The highest legal authority in the country, setting out the framework of government and basic rights.

- **Legislation (Statutory Law):** The role of codes (e.g., Civil Code, Criminal Code) and statutes in shaping legal rules.

- **Regulations and Administrative Laws:** Focus on the importance of administrative law and regulations issued by executive authorities to implement statutes.

- Discuss the secondary sources of law:

- **Judicial Decisions:** Although judges in civil law systems do not create binding precedents, their decisions are important for interpreting the law.

- **Scholarly Writings:** The role of legal doctrine and academic commentaries in shaping legal interpretation.

2. The Hierarchy of Sources

- Explain the hierarchy of sources in the civil law system, from the constitution at the top, to codes and statutes, to regulations, and then to judicial decisions and doctrine.

- Discuss how conflicts between sources are resolved (e.g., constitutional law taking precedence over statutory law).

3. Comparative Approach

- Compare the role of sources in the civil law system to their role in common law systems, where judicial decisions play a more prominent role in creating law.

- Highlight the lack of a precedent-based system in civil law jurisdictions and how courts interpret and apply written statutes rather than shaping the law through case law.

B. Case Studies and Practical Exercises

1. Case Law Analysis

- Present case studies from civil law countries where judicial decisions provide interpretations of statutes. Students can analyze the role these decisions play in shaping legal outcomes, even though they are not binding precedents.

- Explore how courts in civil law jurisdictions use legal commentary and expert opinions to interpret codes and statutes.

2. Interactive Mapping

- Create a visual map or diagram showing the hierarchy of sources of law in the civil law system. Include examples of each source (e.g., examples of constitutional provisions, key statutes, famous judicial decisions, and prominent legal scholars).

3. Group Discussions

- Have students work in groups to research the sources of law in different civil law countries (e.g., France, Germany, Japan) and present the similarities and differences.

- Discuss how various sources of law influence legal practice and outcomes in different jurisdictions.

3. Resources

• Core Texts:

- *Comparative Law: A Handbook* by Esin Örücü and David Nelken.

- *The Civil Law System* by John Henry Merryman.

- *Introduction to the Comparative Study of Private Law* by Peter Birks.

- Legal Codes: Provide access to key legal codes in translation (e.g., the French Civil Code, the German Bürgerliches Gesetzbuch (BGB), the Swiss Civil Code).

- Case Law: Share landmark decisions from civil law jurisdictions that interpret statutory provisions or address conflicts between sources of law.

- Scholarly Writings: Introduce students to influential legal scholars whose writings help shape the interpretation of civil law.

4. Assessment Methods

- Essays: Ask students to write comparative essays on the sources of law in the civil law system and another legal system, analyzing the role and influence of each source.

- Quizzes: Test students' understanding of the hierarchy of legal sources and their respective roles in the civil law system.

- **Research Projects:** Assign students to research a specific civil law country's approach to the sources of law, focusing on a particular area (e.g., family law or contract law).
- **Case Study Presentations:** Have students present a case study where judicial interpretation of a statute played a key role in the outcome, explaining how the sources of law interacted in that context.

Topic 5. Legal systems tending to the civil law system

Plan:

1. Legal systems of Scandinavian states
2. Legal systems of Latin America

When teaching this topic, it is advisable for the lecturer to take into account the following **methodological recommendations**.

1. Objectives for the Topic

- Help students identify legal systems that exhibit characteristics similar to the civil law system, even if they are not strictly categorized as civil law systems.
- Enable students to understand how different legal systems have adopted aspects of civil law (such as codification and legislative supremacy) while maintaining unique features of their own.
- Encourage students to analyze how hybrid legal systems combine elements of civil law with other traditions (e.g., common law or customary law).
- Foster comparative analysis skills by examining how countries with civil law influences approach legal issues such as constitutional law, contract law, and criminal law.

2. Teaching Strategies

A. Introduction to Hybrid Legal Systems

1. Lecture on Hybrid Legal Systems
 - Define "hybrid legal systems" as those that blend elements of the civil law system with other traditions (e.g., common law, Islamic law, customary law).
 - Explain why some countries tend toward the civil law system (due to historical ties, colonial influence, or legal reform) but still maintain distinct characteristics from traditional civil law jurisdictions.
2. Case Study Approach

- Identify countries where the legal system tends to the civil law system, such as those in Latin America, Asia, or parts of Africa.
- Highlight examples like Japan, South Korea, Louisiana (USA), Quebec (Canada), South Africa, and Egypt, showing how these jurisdictions integrate civil law principles (e.g., codification, legislative supremacy) with local legal traditions or common law influences.

B. Comparative Analysis of Legal Systems

1. Codification and Legislation

- Discuss how hybrid systems often adopt codified laws or comprehensive legal codes (e.g., Japan's Civil Code, Louisiana Civil Code).
- Compare these codes to the classical civil law codes (e.g., the French Civil Code), emphasizing differences in legal concepts or structure.

2. Judicial Role and Precedent

- Examine the role of the judiciary in hybrid systems:
 - In some hybrid systems, judges play a more active role in interpreting statutes (more like common law systems).
 - Discuss how countries such as South Africa (with both civil law and common law influences) handle judicial precedent, where the principle of stare decisis may not be as strictly adhered to as in common law jurisdictions.

3. Examples of Legal Adaptation

- Use specific legal domains (e.g., family law, contract law, commercial law) to show how civil law principles are integrated with other traditions.
- Discuss how legal reforms, such as the adoption of the Napoleonic Code or German BGB in non-civil law countries, led to significant legal transformation.

C. Interactive and Engaging Activities

1. Mapping Exercise

- Have students create a map of the world showing countries that have legal systems influenced by civil law, categorizing them by degree of influence. Discuss variations in each region, e.g., Latin America vs. East Asia.

2. Case Law Analysis

- Provide students with real cases from hybrid legal systems and ask them to identify how civil law principles were applied.
- Focus on specific issues such as contract formation, tort liability, or property law, comparing the application in these hybrid systems with the approach in pure civil law jurisdictions.

3. Debate or Role-Play

- Organize debates or role-plays where students take on the role of judges from hybrid legal systems, interpreting civil law statutes in the context of other legal traditions.

3. Resources

- Core Texts:

- *Comparative Law: A Handbook* by Esin Örücü and David Nelken.
- *The Civil Law Tradition* by John Henry Merryman.
- *Introduction to Comparative Legal Systems* by James G. Apple.

- Case Law: Provide students with landmark cases from hybrid systems like South Africa, Louisiana, and Japan to analyze their civil law influences.

- Legal Codes: Provide access to translated texts of the legal codes from hybrid systems (e.g., Japanese Civil Code, South African law, Louisiana Civil Code).

4. Assessment Methods

- Essays and Research Papers: Ask students to compare the civil law influences on a hybrid legal system, focusing on areas like contract law, property law, or the role of the judiciary.

- Case Study Presentations: Have students research and present case studies from a hybrid legal system, demonstrating the integration of civil law principles.

- Comparative Essays: Assign essays where students compare the civil law aspects of a hybrid system with those of a more traditional civil law jurisdiction, such as France or Germany.

- Group Discussions: Facilitate group discussions where students analyze the challenges hybrid systems face in reconciling civil law with other legal traditions.

Topic 6. The general characteristic of the common law system

Plan:

1. The peculiarities of the common law system
2. The main stages of the development of the common law system
3. Emergence and reformation of the common law system
4. Common law: definition and peculiarities
5. Law of equity and its relationship with the common law

When teaching this topic, it is advisable for the lecturer to take into account the following **methodological recommendations**.

1. Objectives for the Topic

- Enable students to understand the core principles and features of the common law system, including its historical development, its emphasis on case law, and its distinct sources of law.

- Ensure students are able to differentiate the common law system from other legal systems, particularly civil law systems.

- Help students analyze the role of judicial decisions, legal precedents, and statutory law within common law jurisdictions.

- Encourage critical thinking on how the common law system has evolved and adapted in different jurisdictions, particularly in former British colonies.

2. Teaching Strategies

A. Introduction to the Common Law System

1. Historical Context and Evolution

- Begin with a lecture on the historical origins of the common law system, tracing its roots from medieval England, particularly the development of common law in the 12th century under the reign of Henry II.

- Discuss the role of judicial decisions in shaping the common law and the concept of stare decisis (the principle that courts should follow precedents).

- Explain how the common law system expanded to other regions, particularly former British colonies, and how it has influenced countries such as the United States, Canada, India, and Australia.

2. Core Characteristics of the Common Law

- Emphasize the following key features:

- Precedent (Case Law): The central role of judicial decisions in shaping the law, where higher courts' decisions bind lower courts within the same jurisdiction.

- Adversarial System: The structure of court procedures where opposing parties present their cases, and judges act as neutral arbiters.

- Doctrine of Stare Decisis: The principle that previous court decisions should be followed unless there is a compelling reason to change them.

- Judicial Creativity: The ability of judges to interpret laws and even create new legal principles in the absence of statutory law.

3. Comparison with Civil Law Systems

- Contrast the common law system with the civil law system, emphasizing the role of written statutes and codes in the latter, as opposed to the reliance on case law and judicial decisions in common law systems.

- Discuss the relative flexibility of common law systems in developing legal principles through case law versus the more rigid codification in civil law systems.

B. Case Study Approach and Legal Analysis

1. Analysis of Landmark Cases

- Introduce key landmark decisions in common law jurisdictions (e.g., *Donoghue v. Stevenson* in the UK, *Marbury v. Madison* in the USA).

- Use these cases to illustrate how common law judges create legal principles and establish precedents that shape future decisions.

- Encourage students to read and analyze judicial opinions, focusing on how the law develops through judicial reasoning and the use of precedent.

2. Role of Legislation in Common Law

- Explain that while legislation (statutes, acts of parliament) plays an important role in common law systems, common law courts continue to play a central role in interpreting these laws and filling in gaps.

- Discuss how statutes may modify or override judicial decisions, but judicial interpretations still have a lasting impact.

C. Comparative Approach

1. Examine the Global Influence of Common Law

- Explore how the common law system has adapted in different legal systems around the world, focusing on India, Australia, Canada, and the United States.

- Discuss how these systems, although based on the British model, have incorporated local adaptations and developed their own distinct features, particularly in constitutional law and human rights law.

2. The Role of Common Law in International Law

- Discuss the influence of common law on the development of international commercial law, human rights law, and other global legal norms.

- Analyze how common law principles are integrated into global legal systems through treaties and international institutions (e.g., the International Court of Justice and World Trade Organization).

D. Interactive and Engaging Activities

1. Group Discussions on Case Law

- Organize group discussions where students analyze a recent or important common law decision, breaking it down to understand the legal reasoning, the precedent set, and its impact on future cases.

- Discuss how this decision might have been handled differently in a civil law system or in a hybrid system.

2. Mock Trial or Moot Court

- Set up a mock trial or moot court where students can experience the adversarial system firsthand.

- Assign students roles as lawyers, judges, and witnesses, encouraging them to apply common law principles, particularly precedent and judicial reasoning, in a simulated courtroom setting.

3. Debate on Judicial Activism vs. Judicial Restraint

- Organize a debate on the extent to which judges in common law systems should be allowed to "make law" versus interpreting existing law, highlighting the debate between judicial activism and judicial restraint.

3. Resources

• Core Texts:

- *The Common Law* by Oliver Wendell Holmes Jr.

- *Introduction to the Common Law* by N. B. P. Melville.

- *Comparative Law: A Handbook* by Esin Örücü and David Nelken.

- Case Law: Provide students with seminal case law from common law jurisdictions (e.g., *Marbury v. Madison*, *Donoghue v. Stevenson*, *Brown v. Board of Education*) to analyze and discuss.

- Legal Databases: Encourage the use of legal research databases (e.g., Westlaw, LexisNexis) to access case law and judicial opinions for study.

4. Assessment Methods

- Essays and Research Papers: Assign essays where students analyze a key feature of the common law system, such as the role of precedent, the adversarial system, or judicial creativity.

- Case Law Analysis: Have students select a common law case and write a report on the case's importance, how it sets precedent, and its influence on later decisions.

- Debates: Organize debates where students argue for or against the role of judicial decision-making in common law, considering the balance between judicial creativity and legislative supremacy.

- Moot Court: Conduct a moot court competition in which students represent opposing parties in a case and use common law principles to argue their positions.

Topic 7. Sources of law of the common law system

Plan:

1. Concepts and types of sources of the common law

2. Precedent as a source of law in the common law legal family

3. Law (statute) as a source of law in the common law legal family

4. Delegated legislation in the common law legal family
5. Customs in the common law system
6. Other sources of law of the common law system

When teaching this topic, it is advisable for the lecturer to take into account the following **methodological recommendations**.

1. Objectives for the Topic

- Enable students to understand the various sources of law in the common law system, including judicial decisions (case law), legislation, and secondary sources such as legal commentary and customary law.
- Help students recognize the hierarchical relationship between these sources and their respective roles in the creation and interpretation of law in common law jurisdictions.
- Equip students with the ability to compare how the sources of law in the common law system differ from those in civil law systems, particularly in terms of the importance of precedent and the role of courts.
- Develop students' analytical skills through case studies, where they will interpret how courts apply and develop the law using different sources.

2. Teaching Strategies

- A. Introduction to the Sources of Law in the Common Law System

1. Lecture on Primary Sources of Law
 - Begin with a general overview of the primary sources of law in the common law system:
 - Case Law (Judicial Precedent)
 - Statutory Law (Legislation)
 - Customary Law (in certain jurisdictions)
 - Emphasize the distinctive role of judicial decisions as a source of law in the common law system, where decisions from higher courts serve as precedents for lower courts.
2. Comparison with Civil Law System
 - Discuss how common law systems prioritize case law (judicial decisions) compared to civil law systems, which are primarily code-based and rely more heavily on written statutes.
 - Explain that in common law jurisdictions, while legislation is important, courts play a central role in shaping and interpreting the law.

- B. Detailed Exploration of the Sources of Law

1. Case Law (Judicial Precedent)
 - Explain the doctrine of stare decisis (the principle that courts should follow precedents) and its importance in the common law system.

- Discuss how courts interpret and apply previous decisions, and how these rulings can evolve or be overturned (e.g., overruling precedent).

- Explore the different levels of court hierarchy and their impact on the binding nature of precedents (e.g., decisions by the Supreme Court bind all lower courts, but decisions by an appellate court only bind lower courts within the same jurisdiction).

2. Statutory Law (Legislation)

- Explain the role of statutes and Acts of Parliament in common law systems, particularly in countries like the United Kingdom and the United States.

- Discuss the relationship between common law and statutory law, where statutes may codify existing common law principles, modify them, or introduce entirely new legal rules.

- Introduce students to the concept of statutory interpretation, where courts are required to interpret ambiguous or unclear statutes (e.g., using literal, purposive, or golden rules of interpretation).

3. Customary Law

- Briefly introduce customary law in certain common law jurisdictions (e.g., in the Caribbean or parts of Africa).

- Discuss how customary law, though often informal, can be recognized by courts and sometimes influences the development of law, especially in personal matters such as family law.

C. Role of Secondary Sources

1. Legal Commentaries and Scholarly Articles

- Explain the role of secondary sources such as legal commentaries, treatises, and articles in influencing the development of common law.

- While not legally binding, scholarly works help in understanding and interpreting primary sources and can influence legal thought and the development of legal principles.

2. Judicial Opinions and Law Reports

- Introduce students to law reports as a secondary source. These reports provide summaries and analyses of judicial opinions that help legal professionals and students understand how case law has evolved.

D. Interactive and Engaging Activities

1. Case Law Analysis

- Provide students with landmark cases that illustrate the sources of law in action (e.g., *Donoghue v. Stevenson*, *Marbury v. Madison*, *Brown v. Board of Education*).

- Have students analyze the *ratio decidendi* (the legal principle or rule derived from the case) and how it establishes precedent for future cases.

2. Statutory Interpretation Exercise

- Provide a statute or legal provision with ambiguous language.

Have students practice interpreting the statute using different methods of statutory interpretation, demonstrating how courts apply these methods in real-world cases.

3. Mock Court Sessions

◦ Organize mock trials where students take on roles as judges, lawyers, and witnesses in a case involving the interpretation of case law and statutory law. This will help them better understand how judges use sources of law to make legal decisions.

4. Debates on the Role of Precedent vs. Legislation

◦ Have students engage in debates on the tension between judicial decision-making and legislative authority in common law systems. Encourage them to analyze which should be more influential in shaping the law and why.

3. Resources

• Core Texts:

- *The Common Law* by Oliver Wendell Holmes Jr.
- *Introduction to the Common Law* by N.B.P. Melville.
- *Comparative Law: A Handbook* by Esin Örücü and David Nelken.
- *Statutory Interpretation: An Introduction* by Francis Taylor.

• Case Law: Provide landmark common law cases that illustrate the role of different sources (e.g., *Donoghue v. Stevenson*, *Marbury v. Madison*).

• Secondary Sources: Use law review articles, commentaries, and treatises to demonstrate how secondary sources contribute to the interpretation of primary legal sources.

4. Assessment Methods

• Essays and Research Papers: Assign essays where students analyze the role of case law in a particular common law jurisdiction, or compare the role of legislation in common law systems versus civil law systems.

• Case Law Analysis Reports: Have students write reports on the development of a particular legal principle through case law, illustrating the use of judicial precedent and statutory law.

• Mock Court Assessment: Evaluate students on their ability to apply case law and statutory law in a mock trial or moot court setting, where they must interpret and argue a legal issue based on common law sources.

• Debate/Discussion: Assess participation and critical thinking in debates or discussions on the role of preliminary sources and legislation in common law systems.

Topic 8. The peculiarities of the legal systems of the USA and of the states of the Commonwealth

Plan:

1. Formation of the US legal system
2. The modern US legal system
3. Legal systems of the states of the Commonwealth of Nations

When teaching this topic, it is advisable for the lecturer to take into account the following **methodological recommendations**.

1. Objectives for the Topic

- Help students understand the distinctive features of the legal systems of the United States and Commonwealth countries (such as the United Kingdom, Canada, Australia, India, and others), focusing on their shared heritage and unique adaptations.
- Enable students to analyze the constitutional frameworks, legal structures, and key sources of law that shape these jurisdictions.
- Highlight how federalism in the USA and the unitary systems in most Commonwealth countries impact the legal systems at the national and regional levels.
- Foster comparison of common law principles as applied in the USA versus Commonwealth countries, including variations in statutory interpretation, judicial review, and legal precedents.

2. Teaching Strategies

A. Introduction to Legal Systems of the USA and the Commonwealth

1. Historical Context and Legal Heritage
 - Begin with a lecture that covers the colonial history of both the USA and Commonwealth countries, emphasizing the British colonial legal system and its influence on the development of their legal systems.
 - Discuss the transition from British common law to American law post-Independence and the preservation of British legal principles in Commonwealth countries post-independence.
2. Fundamental Legal Differences
 - Highlight key constitutional features that distinguish the USA from Commonwealth countries, focusing on the federal structure of the USA versus the typically unitary systems of Commonwealth nations.
 - Discuss how the separation of powers and the role of the judiciary in constitutional matters vary between these legal systems.

B. Key Areas of Study for the USA Legal System

1. Federalism and the Constitution

- Emphasize the U.S. Constitution as the supreme source of law, detailing the principles of federalism and the division of powers between the federal government and the states.

- Explore the Bill of Rights and its application through the U.S. Supreme Court's judicial review, with case studies on landmark cases such as *Marbury v. Madison* and *Brown v. Board of Education*.

- Discuss how state laws and constitutions coexist with federal law and the principles of state sovereignty in certain areas.

2. Sources of Law in the USA

- Examine the hierarchical structure of sources of law in the USA, including the Constitution, statutory law, judicial decisions (case law), and administrative regulations.

- Focus on case law as the primary tool for legal development in the U.S. system, with particular attention to precedent and the role of Supreme Court decisions in shaping American law.

C. Key Areas of Study for the Commonwealth Legal Systems

1. Constitutional Frameworks

- Contrast the unitary nature of Commonwealth countries' legal systems with the federal system of the USA, discussing the absence (or presence) of written constitutions (e.g., the UK, where the constitution is unwritten and based on statutes, case law, and conventions).

- Explore the role of parliamentary sovereignty in Commonwealth countries versus the judicial review in the U.S. system.

- Examine examples of constitutional reforms in countries like Canada (e.g., the Canadian Charter of Rights and Freedoms), Australia (e.g., the Australian Constitution), and India (e.g., Part III of the Indian Constitution).

2. Legal Systems of Specific Commonwealth Countries

- Canada: Study the Canadian legal system, focusing on the federal constitution (with divisions between federal and provincial law), the role of case law, and the influence of civil law traditions (from Quebec).

- Australia: Analyze Australia's federal system, judicial review, and the evolution of legal principles through case law, particularly through significant cases like *Mabo v. Queensland* and the Native Title Act.

- India: Review the Indian legal system, with a focus on the Indian Constitution and its protection of fundamental rights, the relationship between central and state law, and the impact of case law on public policy.

D. Comparative Analysis: USA vs Commonwealth Legal Systems

1. Judicial Review and Constitutional Interpretation

- Explore the similarities and differences in judicial review between the U.S. and Commonwealth countries, particularly the role of courts in interpreting constitutions.

- Contrast the approach of the U.S. Supreme Court with that of the Judicial Committee of the Privy Council (prior to its reduced role) and other high courts in Commonwealth countries.

2. Role of Precedent

- Discuss the doctrine of precedent (*stare decisis*) in both the U.S. and Commonwealth countries, noting how higher court decisions shape the law, with a particular focus on Supreme Court decisions in the U.S.

- Compare how the Privy Council, the Canadian Supreme Court, and the High Court of Australia interpret precedent and contribute to legal developments.

E. Interactive and Engaging Activities

1. Case Study Analysis

- Have students study landmark cases from the U.S. and Commonwealth countries, comparing the application of constitutional principles, legal reasoning, and precedent in each jurisdiction.

- Discuss cases such as *R v. Secretary of State for Transport* (UK), *R v. India* (India), and *Bush v. Gore* (USA) to illustrate how different systems address similar legal issues.

2. Role-Playing and Simulations

- Set up a mock trial or moot court based on constitutional law involving federal vs state issues in the U.S., or between central vs state authority in a Commonwealth country.

- Have students role-play as judges or lawyers in these simulations to understand the practical application of legal principles.

3. Debate on Federalism vs. Unitarism

- Organize debates where students argue the merits and drawbacks of federalism (USA) versus unitary systems (Commonwealth countries), focusing on how each impacts governance, lawmaking, and citizens' rights.

3. Resources

• Core Texts:

- *Comparative Constitutional Law* by Vicki C. Jackson and Mark Tushnet

- *Comparative Constitutional Law: Cases and Materials* by Michael D. Ramsey

- *The Constitution of the United States* and other relevant constitutional texts from Commonwealth countries (e.g., Canadian Constitution, Indian Constitution).

- **Case Law:** Provide students with landmark constitutional cases, such as *Marbury v. Madison*, *R v. Secretary of State for Transport*, and *Kesavananda Bharati v. State of Kerala (India)*.

- **Online Resources:** Use legal databases like Westlaw, LexisNexis, or government websites to access primary sources, constitutional documents, and case law from different jurisdictions.

4. Assessment Methods

- **Essays and Research Papers:** Assign comparative essays on topics such as the role of federalism in the U.S. versus unitary governance in Commonwealth countries, or the differences in judicial review between the U.S. and Commonwealth jurisdictions.

- **Case Study Reports:** Have students choose a landmark case from either the USA or a Commonwealth country and write a detailed analysis of how the case reflects the legal system of that jurisdiction.

- **Mock Court and Moot Court:** Assess students' ability to argue constitutional issues in a moot court setting, requiring them to apply principles from both the U.S. and Commonwealth legal systems.

- **Debate Participation:** Evaluate students on their participation and critical thinking in debates on the comparative aspects of federalism and unitary governance.

Topic 9. The religious legal systems

Plan:

1. The general characteristics of the religious legal systems
2. Muslim (Islamic) law
3. Hindu law
4. Jewish law
5. Canon law

When teaching this topic, it is advisable for the lecturer to take into account the following **methodological recommendations**.

1. Objectives for the Topic

- Introduce students to the concept of religious legal systems, where religious principles, texts, and authorities play a significant role in the creation, interpretation, and enforcement of laws.

- Help students understand the key differences between secular legal systems and religious legal systems, focusing on how religion shapes legal

practices in countries where religious law is either dominant or integrated with state law.

- Examine specific religious legal systems, including Islamic law (Sharia), Jewish law (Halakha), and Canon law (Christianity), highlighting their sources, principles, and functioning.

- Explore the relationship between religion and the state in different legal systems, with a focus on how theocratic or secular states accommodate or reject religious legal norms.

2. Teaching Strategies

A. Introduction to Religious Legal Systems

1. Defining Religious Legal Systems

- Begin by defining what constitutes a religious legal system and explaining the role of religion in legal matters, from personal laws (e.g., family, inheritance) to criminal laws.

- Contrast religious law with secular law and discuss the boundaries between religion and law in modern societies, emphasizing that religious legal systems are not confined to theocratic states.

2. Common Features of Religious Legal Systems

- Discuss divine authority as the foundation of religious legal systems. Laws are often viewed as derived from sacred texts or religious teachings and are not subject to human modification or interpretation in the same way as secular law.

- Highlight the role of religious authorities (e.g., clergy, scholars, jurists) in interpreting and enforcing the law.

B. In-depth Exploration of Specific Religious Legal Systems

1. Islamic Law (Sharia)

- Explain the foundational sources of Islamic law:

- The Quran (primary scripture)
- Hadith (sayings and actions of the Prophet Muhammad)
- Ijma (consensus of scholars)
- Qiyas (analogy)

- Discuss the different schools of thought in Islamic jurisprudence (e.g., Hanafi, Maliki, Shafi'i, Hanbali) and how they influence legal practices in different countries.

- Introduce the application of Sharia in various countries:

- Theocratic states like Saudi Arabia where Sharia is the primary source of law.

- Mixed systems such as Indonesia or Pakistan, where Sharia influences family and personal law but is not the sole legal system.

2. Jewish Law (Halakha)

- Define Halakha as the body of Jewish religious laws that govern daily life, including ethics, family law, and ritual observance.

- Discuss the Torah (the primary religious text), Talmud (commentaries and interpretations), and how Halakha evolves through the interpretations of Jewish scholars.

- Examine the application of Halakha in Jewish communities around the world, with a focus on family law (e.g., marriage, divorce, inheritance) and the role of Rabbinic courts in some countries like Israel.

3. Canon Law (Christianity)

- Introduce Canon law as the legal system of the Catholic Church and other Christian denominations, focusing on its sources, including scripture, church tradition, and papal decrees.

- Discuss the role of the Vatican and the Pope in the development and enforcement of Canon law, particularly in matters like church governance, moral issues, and the administration of sacraments.

- Compare Canon law with the legal systems of secular states, particularly in countries like Vatican City or influence on family law in Italy.

C. Comparative Analysis of Religious Legal Systems and Secular Legal Systems

1. Secular vs. Religious Law

- Discuss the fundamental difference between secular legal systems (where the state has supreme authority) and religious legal systems (where divine will is the ultimate source of law).

- Explore the role of religion in public life and whether religious legal principles should coexist with or be separate from secular laws (e.g., France's secularism laws versus the U.S. First Amendment or Sharia courts in the UK).

2. Legal Pluralism and Conflict

- Analyze legal pluralism (where multiple legal systems coexist) and examine examples of conflicts between secular and religious law in family law, inheritance, and criminal law.

- Explore cases where religious law has a parallel role with secular law, such as in family matters or personal status laws, and how courts (both religious and secular) navigate conflicting legal principles.

D. Engaging Learning Activities

1. Case Studies of Religious Law in Action

- Assign students to examine specific case studies where religious law intersects with secular law. Example cases could include:

- A family law case involving Islamic inheritance rules in a secular jurisdiction.

- Divorce and remarriage issues under Jewish law in countries with civil law systems.

- Canon law disputes, such as annulments in the Catholic Church and their interaction with civil marriage laws.

2. Debates on Religious Law vs. Secular Law

- Have students participate in debates on whether religious laws should be incorporated into national legal systems, and under what circumstances they should or should not be recognized by secular courts.

- Discuss the right to religious freedom and the limits of that freedom in a diverse society.

3. Simulated Court Hearings

- Organize mock religious court hearings where students represent parties in cases governed by religious law (e.g., an Islamic divorce under Sharia, or a Jewish inheritance dispute).

- Have students simulate the role of judges, lawyers, or jurors to understand how religious principles might shape legal outcomes and how secular courts interact with or recognize religious courts.

3. Resources

- Core Texts:

- *The Oxford Handbook of Islamic Law* by Anver M. Emon
- *Jewish Law: History, Sources, Principles* by Menachem Elon
- *The Canon Law of the Catholic Church* by James A. Coriden
- *Religious Law and State Governance* edited by Gilles Kepel

- Case Law:

- Explore cases in which religious law is applied, such as cases from Sharia courts, Jewish religious courts, and Catholic ecclesiastical tribunals.

- Online Resources:

- The International Association for the Philosophy of Law and Social Philosophy (IVR) for resources on the interaction of law and religion.

- Access to religious court rulings and key documents through academic databases like JSTOR, HeinOnline, and Google Scholar.

4. Assessment Methods

- Essays and Research Papers:

- Assign comparative essays where students compare religious legal systems (e.g., Sharia vs. Halakha in family law), or where they analyze how religious legal systems function within a secular framework.

- Have students research a specific religious legal issue, like divorce law in Islamic, Jewish, or Catholic contexts, and discuss the tensions between secular and religious legal approaches.

- Case Study Analysis:

- Have students write reports on specific cases where religious laws and secular laws have clashed, such as Sharia tribunals in the UK or family law cases in Israel.

- Role-Playing and Moot Court:

- Organize moot court simulations where students represent parties in cases governed by religious law or have to argue for the recognition of religious law in secular court systems.

- Debates and Presentations:

- Assess students on their participation in debates and discussions about the integration of religious law within modern legal systems, focusing on the separation of church and state versus legal pluralism.

Topic 10. Customary legal systems

Plan:

1. The general characteristics of the customary legal systems
2. Legal systems of the states of the Far East
3. Legal systems of the African states

When teaching this topic, it is advisable for the lecturer to take into account the following **methodological recommendations**.

1. Objectives for the Topic

- Introduce the concept of customary legal systems, where customs and traditions form the basis of legal norms and principles.

- Help students understand the relationship between customary law and formal legal systems, and how customary law is applied in contemporary legal frameworks.

- Explore how customary law is integrated with or exists alongside formal legal systems, especially in post-colonial states, indigenous communities, or tribal societies.

- Examine the evolution of customary law and its adaptation in modern legal systems.

2. Teaching Strategies

- A. Introduction to Customary Legal Systems

1. Defining Customary Law

- Start with the definition of customary law as the body of unwritten laws that arise from long-standing practices or traditions followed by communities.

- Discuss its characteristics: unwritten, flexible, community-based, and informal, and distinguish it from codified legal systems (such as civil law or common law systems).

- Explain the concept of legal pluralism and how customary law operates in parallel with state law in many jurisdictions.

2. Sources and Application of Customary Law

- Identify the sources of customary law, which are typically rooted in local customs, oral traditions, and community practices rather than written statutes or judicial decisions.

- Discuss how customs evolve over time and how communities interpret and enforce them through community leaders, elders, or tribal courts.

- Highlight regional variations of customary law and the way local practices may influence the development of law in a given area (e.g., African customary law, Indigenous customary law, or tribal laws in the Amazon).

B. Key Features of Customary Legal Systems

1. Community and Social Order

- Discuss the role of community consensus in customary legal systems, and how social norms, rather than formal enforcement mechanisms, regulate conduct.

- Explain how dispute resolution mechanisms such as mediation, negotiation, and arbitration are central to customary law practices, and how they differ from the adversarial or procedural methods used in state legal systems.

2. The Role of Elders, Chiefs, and Mediators

- Explore the importance of elders, tribal chiefs, or community leaders as judges or mediators in resolving disputes.

- Discuss the role of oral traditions and narrative practices in the administration of justice in customary systems.

- Examine the concept of restorative justice, where the focus is often on reconciliation and the restoration of social harmony rather than punishment.

C. Customary Law in Modern Legal Systems

1. Integration with State Law

- Examine how customary legal systems are recognized or incorporated into modern legal systems, especially in countries with significant indigenous populations or a colonial past.

- Discuss examples where state law officially acknowledges customary law in areas like family law, inheritance, property rights, and

dispute resolution (e.g., South Africa, India, Kenya, Canada with Indigenous communities).

- Highlight the challenges of reconciliation between modern, codified laws and customary norms, especially where they conflict (e.g., the status of women's rights or children's rights in customary law versus international human rights norms).

2. Customary Law and Human Rights

- Address the human rights concerns that may arise from customary law practices that contradict international human rights standards, such as in the areas of gender equality, freedom of expression, or minority rights.

- Discuss international law and regional human rights bodies, and how they interact with and sometimes challenge customary legal practices (e.g., African Charter on Human and Peoples' Rights).

D. Comparative Analysis of Customary Legal Systems

1. Cross-Cultural Comparisons

- Assign students to compare different customary legal systems (e.g., African, Pacific Islander, Indigenous American, or Asian) and how they approach common issues like marriage, inheritance, or dispute resolution.

- Encourage students to analyze how these systems are integrated into state legal frameworks and how they interact with modern legal norms.

2. Legal Pluralism and Customary Law

- Discuss the concept of legal pluralism and how societies may have multiple legal systems coexisting, with customary law operating alongside formal state law.

- Use examples from countries like India, where Hindu law, Muslim law, and tribal customary law coexist within a single national legal system.

3. Engaging Learning Activities

1. Case Studies of Customary Law in Practice

- Present real-world case studies where customary law was applied in dispute resolution, particularly in areas like family law, property disputes, or criminal law. For example, the Gacaca courts in Rwanda for post-genocide reconciliation or tribal councils in the United States.

- Analyze conflicts that arise when customary law intersects with state law or international human rights norms, focusing on key issues like gender inequality or land rights.

2. Simulated Customary Court Hearings

- Organize a mock customary court trial where students role-play as elders, community leaders, or tribal judges and resolve a dispute based on customary law principles.

- Have students debate the merits of applying customary law in a modern state legal context or resolving disputes using a hybrid system of customary and state law.

3. Field Research and Interviews

- Encourage students to conduct field research or interviews with members of indigenous or tribal communities where customary law is still practiced.

- Students could investigate how local practices shape legal outcomes, particularly regarding women's rights, land ownership, or community welfare.

4. Resources

• Core Texts:

- *Customary Law in the Modern World* by Brian Z. Tamanaha
- *Indigenous Law and Justice* by Larry Chartrand
- *Law and Custom in the Roman World* by David M. Gwynn
- *The Customary Law of the African Communities* by L. M. Chachage

• Case Law:

- Research decisions from tribal courts or customary courts in countries like South Africa (e.g., South African Law Commission reports), India (customary practices in India's Northeast), or Kenya (conflict between customary law and state law in matrimonial disputes).

• Online Resources:

- The International Institute for the Sociology of Law (IISL)
- LexisNexis and Westlaw databases for case studies and articles on customary law.

5. Assessment Methods

• Essays and Research Papers:

- Assign students comparative essays on topics like customary law vs. state law, or the recognition of customary law in national legal systems.

- Ask students to research specific customary law practices (e.g., land inheritance in East Africa) and analyze their interaction with modern legal systems.

• Case Study Analysis:

- Have students prepare case reports analyzing how customary legal systems resolve specific disputes, comparing them with formal legal systems, and discussing the advantages and disadvantages of both.

• Moot Court/Role Play:

- Organize a mock trial in which students present cases based on customary law principles, arguing whether the customary law solution or the state law solution is more appropriate.

- Debates and Presentations:

- Assess student understanding through group debates on legal pluralism and human rights in customary legal systems. Presentations should address challenges faced by customary law when it intersects with modern legal systems.

2. Тематика лекцій

Тема 1. Порівняльне правознавство: загальна характеристика

План:

1. Порівняльне правознавство як метод, наука та навчальна дисципліна
2. Виникнення порівняльного правознавства
3. Об'єкт, предмет, метод і структура порівняльного правознавства
4. Функції порівняльного правознавства
5. Місце порівняльного правознавства в системі юридичних наук
6. Значення порівняльного правознавства
7. Види досліджень у порівняльному правознавстві

Під час викладання цієї теми, викладачеві бажано взяти до уваги нижчезазначені **методичні рекомендації**.

1. Цілі до теми

Надати студентам фундаментальне розуміння мети, сфери застосування та методології порівняльного правознавства.

Підкресліть міждисциплінарний характер порівняльного правознавства, пов'язуючи його з історією, соціологією та політологією.

Заохочуйте критичне мислення щодо актуальності порівняльного правознавства для розуміння глобальної правової різноманітності та гармонізації.

2. Стратегії навчання

Інтерактивні лекції

Почніть з історичного огляду порівняльного правознавства, виділяючи ключові фігури, такі як Монтеस्क'є та Рене Давид.

Обговоріть цілі порівняльного правознавства (наприклад, розуміння відмінностей, сприяння гармонізації та вдосконалення національних правових систем).

Висвітлити зв'язок між порівняльним правознавством та іншими дисциплінами.

Тематичні дослідження

Наведіть реальні приклади того, як порівняльне право вплинуло на правові реформи чи міжнародні угоди.

Порівняйте конкретні правові концепції (наприклад, договірне право, сімейне право) у різних правових системах.

Групові дискусії та дебати

Призначте студентам конкретні правові системи (наприклад, цивільне право, загальне право, ісламське право) для аналізу та порівняння.

Організація дебатів щодо переваг і проблем гармонізації правових систем за допомогою порівняльних підходів.

Використання наочних посібників

Використовуйте схеми, діаграми та карти, щоб показати поширення та характеристики основних правових систем у всьому світі.

Наведіть порівняльні таблиці, що висвітлюють ключові відмінності та схожість правових принципів.

3. Пропоновані ресурси

Підручники: надайте список важливих матеріалів для читання, наприклад:

Порівняльне правознавство: довідник Есіна Орюджю та Девіда Нелькена.

Оксфордський довідник з порівняльного правознавства.

Прецедентне право та юридичні документи: діліться знаковими справами чи договорами, створеними під впливом порівняльного аналізу.

Мультимедійні ресурси: показуйте відео або документальні фільми про правові системи в різних країнах.

4. Методи оцінювання

Тести та письмові завдання: перевірте студентів на визначення, цілі та методології порівняльного правознавства.

Дослідницькі роботи: призначте теми, у яких студенти порівнюють конкретну правову концепцію в двох або більше юрисдикціях.

Презентації: заохочуйте студентів до представлення історичного розвитку або сучасних тенденцій у порівняльному правознавстві.

Тема 2. Правові системи та правові сім'ї як основні об'єкти порівняльного правознавства

План:

1. Поняття, риси та структура правової системи
2. Загальна характеристика правової карти світу
3. Поняття «правова сім'я»
4. Класифікація та типологія правових систем
5. Мішані правові системи
6. Європейське право

7. Правова система України серед правових систем сучасності

Під час викладання цієї теми, викладачеві бажано взяти до уваги нижчезазначені **методичні рекомендації**.

1. Цілі до теми

Дозволити студентам визначати та розрізняти правові системи та правові сім'ї.

Ознайомити студентів з характеристиками основних правових сімей (наприклад, цивільне право, загальне право, релігійне право та гібридні системи).

Розвивайте здатність студентів аналізувати, як правові сім'ї формують функціонування правових систем у всьому світі.

2. Стратегії навчання

А. Структурована презентація основних понять

Вступна лекція

Поясніть різницю між «правовою системою» (специфічними законами, інститутами та практикою в юрисдикції) та «правовою сім'єю» (ширша класифікація, заснована на спільних характеристиках і традиціях).

Обговоріть мету вивчення правових сімей у порівняльному правознавстві (наприклад, розуміння подібності, подолання правових відмінностей, допомога в гармонізації).

Класифікація правових сімей

Ознайомтеся з основними правовими сім'ями:

Цивільне право (наприклад, Франція, Німеччина, Японія).

Загальне право (наприклад, Велика Британія, США).

Релігійне право (наприклад, ісламське право, канонічне право).

Гібридні системи (наприклад, Південна Африка, Індія).

Використовуйте історичні та соціально-політичні контексти, щоб пояснити їх розвиток.

В. Структура порівняльного аналізу

Виділіть ключові характеристики для порівняння:

Джерела права: Статути, судова практика, релігійні тексти, звичаї.

Судові ролі: судові та законодавчі ролі суддів.

Кодифікація: Ступінь кодифікації правових норм.

Юридична освіта і професія: Підготовка і практика адвокатів і суддів.

С. Практичні заняття

Тематичні дослідження

Проаналізуйте, як конкретне правове питання (наприклад, виконання контракту або розлучення) вирішується у двох або більше законних сім'ях.

Заохочуйте учнів порівнювати процедурні та матеріальні відмінності.

Вправа на картографування

Створіть глобальну карту правових сімей і систем, позначивши подібності та перетини.

Рольові ігри та симуляції

Призначте студентам ролі суддів, законодавців або юристів з різних правових систем.

Представте сценарії, які вимагають від них застосування принципів із призначеної їм правової сім'ї.

3. Ресурси

Основні тексти:

Порівняльне правознавство: довідник Есіна Орюджю та Девіда Нелькена.

Вступ до порівняльного правознавства Конрада Цвайгера та Хайна Кьотца.

Академічні статті: поділіться роботами про еволюцію правових сімей та їх сучасне застосування.

Бази даних: познайомте студентів із такими ресурсами, як HeinOnline або Westlaw для доступу до порівняльно-правових матеріалів.

4. Методи оцінювання

Короткі есе: ставте запитання на зразок «Порівняйте роль судового прецеденту в системах загального та цивільного права».

Презентації: Попросіть студентів представити конкретні правові сім'ї та їх визначальні характеристики.

Тести з відкритою книгою: Зосередьтеся на визначенні ключових відмінностей між правовими родинами.

Дослідницькі проекти: призначте такі теми, як «Вплив релігійного права на гібридні правові системи».

Тема 3. Загальна характеристика романо-германської правової сім'ї

План:

1. Особливості романо-германської правової сім'ї

2. Основні етапи розвитку романо-германської правової сім'ї
3. Роль науки (університетів) у розвитку романо-германського права
4. Зв'язок романо-германської правової сім'ї з римським правом
5. Вплив канонічного права на формування романо-германського права
6. Публічне і приватне право

Під час викладання цієї теми, викладачеві бажано взяти до уваги нижчезазначені **методичні рекомендації**.

1. Цілі до теми

Ознайомити студентів з основними особливостями системи цивільного права, його історичним розвитком та глобальним впливом.

Дозвольте студентам зрозуміти основні принципи, що лежать в основі системи цивільного права, такі як кодифікація, судові ролі та правова аргументація.

Розвивати здатність студентів порівнювати систему цивільного права з іншими правовими системами (наприклад, загальним правом), щоб виділити ключові відмінності.

2. Стратегії навчання

А. Структурований вступ до системи цивільного права

Лекція з історичних основ

Обговоріть походження системи цивільного права, простеживши її коріння до римського права та Кодексу Наполеона.

Поясніть концепцію кодифікації та те, як вона формує систему цивільного права.

Підкресліть глобальне поширення системи цивільного права, особливо в Європі, Латинській Америці, Азії та деяких частинах Африки.

Ключові характеристики

Кодифікація: підкресліть центральну роль писаних кодексів (наприклад, Цивільного кодексу, Кримінального кодексу) у системі цивільного права.

Судова роль: поясніть обмежену роль суддів у законотворчій діяльності та їхню зосередженість на застосуванні писаного права, а не на створенні прецедентів.

Юридична освіта: обговоріть централізовану юридичну освіту в країнах цивільного права, де адвокати та судді зазвичай навчаються через глибоке розуміння кодексів і статутів.

Систематична структура: обговоріть логічну структуру та класифікацію законів (наприклад, сімейне право, право власності, договірне право) у рамках традиції цивільного права.

В. Порівняльний підхід

Порівняння із звичаєвим правом

Порівняйте систему цивільного права з системою загального права, дослідивши процес прийняття судових рішень, роль прецеденту та використання письмових законів.

Заохочуйте студентів визначити відмінності в юридичному обґрунтуванні та структурі цих систем.

Тематичні дослідження та практичне застосування

Використовуйте приклади з реального світу, щоб проілюструвати практичне застосування принципів цивільного права в різних юрисдикціях.

Проаналізуйте, як система цивільного права вирішує сучасні правові проблеми, такі як господарське право, права людини та екологічне право.

С. Інтерактивні та захоплюючі заходи

Імітація цивільного суду

Організуйте імітаційний судовий процес або симуляцію в юрисдикції цивільного права, щоб допомогти студентам зрозуміти застосування законів на практиці.

Зосередьтеся на тому, як юридичне міркування в юрисдикціях цивільного права контрастує з підходами загального права.

Групові дискусії

Розділіть студентів на групи та призначте кожній групі країну цивільного права (наприклад, Франція, Німеччина, Японія). Попросіть їх дослідити та представити особливості системи цивільного права в цій країні, зосереджуючись на історичному розвитку, ключових правових кодексах і судовій системі.

3. Ресурси

Підручники:

Comparative Law: A Handbook by Esin Örüçü and David Nelken (для огляду правових систем, включаючи цивільне право).

Вступ до цивільного права О. Ф. Александера.

Переклади кодексів: надайте студентам доступні переклади ключових юридичних кодексів (наприклад, Цивільного кодексу Франції, німецького Bürgerliches Gesetzbuch (BGB)), щоб досліджувати оригінальні юридичні тексти.

Прецедентне право: Поділіться знаковими рішеннями з цивільних юрисдикцій, наголошуючи на тому, як судді тлумачать і застосовують писані закони.

4. Методи оцінювання

Короткі есе: Нехай студенти напишуть есе, порівнюючи систему цивільного права з іншими правовими системами (наприклад, загальним правом або ісламським правом) з таких питань, як роль суддів і використання прецедентів.

Презентації: Доручить студентам представити певний аспект системи цивільного права, наприклад вплив Кодексу Наполеона або концепцію кодифікації в сучасних країнах цивільного права.

Аналіз прикладів: надайте приклади та попросіть студентів проаналізувати, як юрисдикція цивільного права підійде до правового питання, зосереджуючись на тлумаченні закону та правовому обґрунтуванні.

Тема 4. Джерела права романо-германської правової сім'ї

План:

1. Норми права в романо-германській сім'ї
2. Джерела права в романо-германській сім'ї, їх види
3. Нормативно-правові акти в романо-германській правовій сім'ї
4. Закон як джерело права в романо-германській сім'ї
5. Загальні принципи в романо-германській правовій сім'ї
6. Звичай у системі джерел романо-германського права
7. Доктрина в романо-германській правовій сім'ї
8. Судова практика в романо-германській правовій сім'ї

Під час викладання цієї теми, викладачеві бажано взяти до уваги нижчезазначені **методичні рекомендації**.

1. Цілі до теми

Переконайтеся, що студенти розуміють основні джерела права в системі цивільного права, включаючи писані закони, судові рішення та наукові праці.

Розвивати здатність студентів аналізувати ієрархію джерел і роль кожного з них у правовій системі.

Дайте студентам змогу порівнювати джерела права в системі цивільного права з джерелами в інших правових системах (наприклад, загальне право).

Заохочуйте критичне мислення щодо практичного застосування та взаємодії різних джерел права в цивільних юрисдикціях.

2. Стратегії навчання

A. Структурований вступ до джерел права

Лекція про первинні та вторинні джерела

Почніть із пояснення основних джерел права в системах цивільного права:

Конституція: найвищий юридичний орган у країні, який встановлює структуру правління та основні права.

Законодавство (статутне право): роль кодексів (наприклад, Цивільного кодексу, Кримінального кодексу) і законів у формуванні правових норм.

Норми та адміністративні закони: Зосередьтеся на важливості адміністративного права та нормативних актів, виданих органами виконавчої влади для виконання законів.

Обговоріть вторинні джерела права:

Судові рішення: хоча судді в системах цивільного права не створюють обов'язкових прецедентів, їхні рішення важливі для тлумачення закону.

Наукові праці: роль правової доктрини та наукових коментарів у формуванні тлумачення права.

Ієрархія джерел

Поясніть ієрархію джерел у системі цивільного права: від верхівки конституції до кодексів і статутів, правил, а потім до судових рішень і доктрини.

Обговоріть, як вирішуються конфлікти між джерелами (наприклад, перевага конституційного права над статутним).

Порівняльний підхід

Порівняйте роль джерел у системі цивільного права з їх роллю в системах загального права, де судові рішення відіграють більш помітну роль у створенні права.

Підкресліть відсутність системи, заснованої на прецедентах, у юрисдикціях цивільного права та те, як суди тлумачать і застосовують письмові статuti, а не формують право через прецедентне право.

B. Тематичні дослідження та практичні справи

Аналіз судової практики

Представте приклади з країн цивільного права, де судові рішення містять тлумачення законів. Студенти можуть аналізувати роль, яку ці рішення відіграють у формуванні правових результатів, навіть якщо вони не є обов'язковими прецедентами.

Дізнайтеся, як суди в юрисдикціях цивільного права використовують юридичні коментарі та висновки експертів для тлумачення кодексів і законів.

Інтерактивне картографування

Створіть наочну карту чи схему, що відображає ієрархію джерел права в системі цивільного права. Додайте приклади кожного джерела (наприклад, приклади конституційних положень, основних статутів, відомих судових рішень і видатних вчених-юристів).

Групові дискусії

Нехай учні попрацюють у групах, щоб дослідити джерела права в різних країнах цивільного права (наприклад, у Франції, Німеччині, Японії) і представити подібності та відмінності.

Обговоріть, як різні джерела права впливають на юридичну практику та результати в різних юрисдикціях.

3. Ресурси

Основні тексти:

Порівняльне правознавство: довідник Есіна Орюджю та Девіда Нелькена.

Система цивільного права Джона Генрі Меррімена.

Вступ до порівняльного дослідження приватного права Пітера Біркса.

Юридичні кодекси: надайте доступ до ключових правових кодексів у перекладі (наприклад, Цивільний кодекс Франції, німецький Bürgerliches Gesetzbuch (BGB), Цивільний кодекс Швейцарії).

Прецедентне право: діліться знаковими рішеннями цивільних юрисдикцій, які тлумачать законодавчі положення або вирішують конфлікти між джерелами права.

Наукові праці: познайомте студентів із впливовими вченими-юристами, чиї праці допомагають формувати тлумачення цивільного права.

4. Методи оцінювання

Есе: Попросіть студентів написати порівняльні есе про джерела права в системі цивільного права та іншій правовій системі, аналізуючи роль і вплив кожного джерела.

Тести: Перевірте розуміння учнями ієрархії джерел права та їхньої відповідної ролі в системі цивільного права.

Дослідницькі проекти: Доручіть студентам дослідити підхід конкретної країни цивільного права до джерел права, зосереджуючись на певній сфері (наприклад, сімейне право або договірне право).

Презентації тематичних досліджень: попросіть студентів представити приклади, де судове тлумачення статуту відіграло ключову роль у результаті, пояснюючи, як джерела права взаємодіяли в цьому контексті.

Тема 5. Правові системи, що тяжіють до романо-германського типу

План:

1. Правові системи Скандинавських країн
2. Правові системи держав Латинської Америки

Під час викладання цієї теми, викладачеві бажано взяти до уваги нижчезазначені **методичні рекомендації**.

1. Цілі до теми

Допоможіть студентам визначити правові системи, які демонструють характеристики, схожі на систему цивільного права, навіть якщо вони строго не класифікуються як системи цивільного права.

Дозвольте студентам зрозуміти, як різні правові системи прийняли аспекти цивільного права (такі як кодифікація та верховенство законодавства), зберігаючи при цьому власні унікальні особливості.

Заохочуйте студентів проаналізувати, як гібридні правові системи поєднують елементи цивільного права з іншими традиціями (наприклад, загальним або звичаєвим правом).

Розвивайте навички порівняльного аналізу, вивчаючи, як країни з впливом цивільного права підходять до юридичних питань, таких як конституційне право, договірне право та кримінальне право.

2. Стратегії навчання

А. Вступ до гібридних правових систем

Лекція про гібридні правові системи

Визначте «гібридні правові системи» як такі, що поєднують елементи системи цивільного права з іншими традиціями (наприклад, загальне право, ісламське право, звичаєве право).

Поясніть, чому деякі країни прагнуть до системи цивільного права (через історичні зв'язки, колоніальний вплив або правову реформу), але все ще зберігають відмінні характеристики від традиційних юрисдикцій цивільного права.

Підхід із прикладного дослідження

Визначте країни, де правова система схожа на систему цивільного права, наприклад країни Латинської Америки, Азії чи частини Африки.

Виділіть такі приклади, як Японія, Південна Корея, Луїзіана (США), Квебек (Канада), Південна Африка та Єгипет, показуючи, як ці юрисдикції поєднують принципи цивільного права (наприклад, кодифікацію, законодавчу верховенство) з місцевими правовими традиціями чи впливом загального права.

В. Порівняльний аналіз правових систем

Кодифікація та законодавство

Обговоріть, як гібридні системи часто приймають кодифіковані закони або комплексні правові кодекси (наприклад, Цивільний кодекс Японії, Цивільний кодекс Луїзіани).

Порівняйте ці кодекси з класичними кодексами цивільного права (наприклад, Цивільним кодексом Франції), підкресливши відмінності в правових концепціях або структурі.

Судова роль і прецедент

Вивчіть роль судової влади в гібридних системах:

У деяких гібридних системах судді відіграють більш активну роль у тлумаченні законів (більше схожих на системи загального права).

Обговоріть, як такі країни, як Південна Африка (з впливом як цивільного, так і загального права), обробляють судові прецеденти, де принцип *stare decisis* може не дотримуватись так суворо, як у юрисдикціях загального права.

Приклади правової адаптації

Використовуйте конкретні правові сфери (наприклад, сімейне право, договірне право, комерційне право), щоб показати, як принципи цивільного права поєднуються з іншими традиціями.

Обговоріть, як правові реформи, такі як прийняття Кодексу Наполеона або німецького BGB у країнах, де не існує цивільного права, призвели до значних правових трансформацій.

С. Інтерактивні та захоплюючі заходи

Вправа на картографування

Попросіть студентів створити карту світу, що показує країни, правові системи яких впливають на цивільне право, класифікуючи їх за ступенем впливу. Обговоріть відмінності в кожному регіоні, наприклад, Латинська Америка проти Східної Азії.

Аналіз судової практики

Надайте студентам реальні справи з гібридних правових систем і попросіть їх визначити, як застосовувалися принципи цивільного права.

Зосередьтеся на конкретних питаннях, таких як укладання договорів, деліктна відповідальність або право власності, порівнюючи застосування в цих гібридних системах з підходом у юрисдикціях суто цивільного права.

Дебати або рольова гра

Організуйте дебати або рольові ігри, де студенти беруть на себе роль суддів із гібридних правових систем, тлумачачи статuti цивільного права в контексті інших правових традицій.

3. Ресурси

Основні тексти:

Порівняльне правознавство: довідник Есіна Орюджю та Девіда Нелькена.

Традиція цивільного права Джона Генрі Меррімена.

Вступ до порівняльно-правових систем Джеймса Г. Ешпла.

Прецедентне право: надайте студентам визначні справи з гібридних систем, таких як Південна Африка, Луїзіана та Японія, щоб проаналізувати їх вплив на цивільне право.

Юридичні кодекси: надайте доступ до перекладених текстів юридичних кодексів із гібридних систем (наприклад, Цивільний кодекс Японії, законодавство Південної Африки, Цивільний кодекс Луїзіани).

4. Методи оцінювання

Есе та дослідницькі роботи: попросіть студентів порівняти вплив цивільного права на гібридну правову систему, зосереджуючись на таких сферах, як договірне право, право власності або роль судової системи.

Презентації тематичних досліджень: нехай студенти досліджують і представляють приклади гібридної правової системи, демонструючи інтеграцію принципів цивільного права.

Порівняльні есе: призначайте есе, у яких студенти порівнюють аспекти цивільного права змішаної системи з аспектами більш традиційного цивільного права, наприклад Франції чи Німеччини.

Групові дискусії: сприяйте груповим дискусіям, під час яких студенти аналізують проблеми, з якими стикаються гібридні системи при узгодженні цивільного права з іншими правовими традиціями.

Тема 6. Загальна характеристика англо-американської правової сім'ї

План:

1. Особливості англо-американської правової сім'ї
2. Основні етапи розвитку англійської правової системи
3. Виникнення та реформування загального права
4. Загальне право: поняття та особливості
5. Право справедливості та його співвідношення із загальним правом

Під час викладання цієї теми, викладачеві бажано взяти до уваги нижчезазначені **методичні рекомендації**.

1. Цілі до теми

Дозвольте студентам зрозуміти основні принципи та особливості системи загального права, включаючи її історичний розвиток, її акцент на прецедентне право та її окремі джерела права.

Переконайтеся, що студенти здатні відрізнити систему загального права від інших правових систем, зокрема систем цивільного права.

Допоможіть студентам проаналізувати роль судових рішень, правових прецедентів і статутного права в юрисдикціях загального права.

Заохочуйте критичне мислення щодо того, як система загального права розвивалася та адаптувалася в різних юрисдикціях, особливо в колишніх британських колоніях.

2. Стратегії навчання

А. Вступ до системи загального права

Історичний контекст і еволюція

Почніть з лекції про історичне походження системи загального права, простежуючи її коріння в середньовічній Англії, зокрема розвиток загального права в 12 столітті під час правління Генріха II.

Обговоріть роль судових рішень у формуванні загального права та концепцію *stare decisis* (принцип, згідно з яким суди повинні дотримуватися прецедентів).

Поясніть, як система загального права поширилася на інші регіони, зокрема колишні британські колонії, і як вона вплинула на такі країни, як Сполучені Штати, Канада, Індія та Австралія.

Основні характеристики загального права

Підкресліть такі ключові особливості:

Прецедент (прецедентне право): центральна роль судових рішень у формуванні закону, коли рішення вищих судів є обов'язковими для нижчих судів у межах однієї юрисдикції.

Змагальна система: структура судових процедур, де протилежні сторони представляють свої справи, а судді діють як нейтральні арбітри.

Доктрина Stare Decisis: принцип, згідно з яким слід дотримуватися попередніх судових рішень, якщо немає переконливих причин для їх зміни.

Судова творчість: здатність суддів тлумачити закони і навіть створювати нові правові принципи за відсутності статутного права.

Порівняння з системами цивільного права

Порівняйте систему загального права з системою цивільного права, підкреслюючи роль писаних статутів і кодексів в останній, на відміну від опори на прецедентне право та судові рішення в системах загального права.

Обговоріть відносну гнучкість систем загального права в розробці правових принципів через прецедентне право в порівнянні з більш жорсткою кодифікацією в системах цивільного права.

В. Підхід до прикладу та правовий аналіз

Аналіз знакових випадків

Ознайомтеся з ключовими знаковими рішеннями в юрисдикціях загального права (наприклад, Доноґ'ю проти Стівенсона у Великобританії, Марбері проти Медісона в США).

Використовуйте ці випадки, щоб проілюструвати, як судді загального права створюють правові принципи та встановлюють прецеденти, які формують майбутні рішення.

Заохочуйте студентів читати та аналізувати судові висновки, зосереджуючись на тому, як розвивається закон через судове обґрунтування та використання прецедентів.

Роль законодавства в загальному праві

Поясніть, що хоча законодавство (статути, акти парламенту) відіграє важливу роль у системах загального права, суди загального права продовжують відігравати центральну роль у тлумаченні цих законів і заповненні прогалин.

Обговоріть, як статути можуть змінювати або скасовувати судові рішення, але судові тлумачення все одно мають тривалий вплив.

С. Порівняльний підхід

Дослідіть глобальний вплив загального права

Дізнайтеся, як система загального права адаптувалася до різних правових систем у всьому світі, зосереджуючись на Індії, Австралії, Канаді та Сполучених Штатах.

Обговоріть, як ці системи, хоч і засновані на британській моделі, включили місцеві адаптації та розвинули власні особливості, зокрема в конституційному праві та праві прав людини.

Роль загального права в міжнародному праві

Обговоріть вплив загального права на розвиток міжнародного комерційного права, права прав людини та інших глобальних правових норм.

Проаналізуйте, як принципи загального права інтегровані в глобальні правові системи через договори та міжнародні інституції (наприклад, Міжнародний суд і Світова організація торгівлі).

D. Інтерактивні та захоплюючі заходи

Групові обговорення прецедентного права

Організуйте групові дискусії, під час яких студенти аналізуватимуть нещодавнє або важливе рішення загального права, розбиваючи його, щоб зрозуміти юридичне обґрунтування, створений прецедент та його вплив на майбутні справи.

Обговоріть, як це рішення можна було прийняти по-різному в системі цивільного права чи в змішаній системі.

Імітаційний судовий розгляд або судовий процес

Влаштуйте імітаційний судовий процес або навчальний суд, де студенти зможуть на власні очі відчувати систему змагальності.

Призначте студентам ролі адвокатів, суддів і свідків, заохочуючи їх застосовувати принципи загального права, зокрема прецедентів і судових міркувань, у симульованому залі суду.

Дебати на тему «Судовий активізм проти судової стриманості».

Організуйте дебати щодо того, якою мірою суддям у системах загального права слід дозволити «творити закон», а не тлумачити існуюче законодавство, підкреслюючи дискусію між активністю суддів та судовою стриманістю.

3. Ресурси

Основні тексти:

Загальне право Олівера Венделла Холмса мол.

Вступ до загального права Н. Б. П. Мелвілла.

Порівняльне правознавство: довідник Есіна Оріоджю та Девіда Нелькена.

Прецедентне право: надайте студентам основну прецедентну практику з юрисдикцій загального права (наприклад, Марбері проти Медісона, Доног'ю проти Стівенсона, Браун проти Ради освіти) для аналізу та обговорення.

Юридичні бази даних: заохочуйте використання баз даних правових досліджень (наприклад, Westlaw, LexisNexis) для доступу до прецедентного права та судових висновків для вивчення.

4. Методи оцінювання

Есе та дослідницькі роботи: призначайте есе, у яких студенти аналізують ключову особливість системи загального права, таку як роль прецеденту, змагальність або креативність суддів.

Аналіз прецедентного права: попросіть студентів вибрати справу загального права та написати звіт про важливість справи, як вона створює прецедент та її вплив на подальші рішення.

Дебати: організуйте дебати, під час яких студенти виступають за або проти ролі прийняття судових рішень у загальному праві, враховуючи баланс між судовою творчістю та верховенством законодавчої влади.

Навчальний суд: Проведіть змагання в судовому засіданні, в якому студенти представляють протилежні сторони у справі та використовують принципи загального права, щоб аргументувати свої позиції.

Тема 7. Джерела права англо-американської правової сім'ї

План:

1. Поняття та види джерел англо-американського права
2. Прецедент як джерело права в сім'ї англо-американського права
3. Закон як джерело права в сім'ї англо-американського права
4. Делеговане законодавство в сім'ї англо-американського права
5. Звичай в англо-американському праві
6. Інші джерела англо-американського права

Під час викладання цієї теми, викладачеві бажано взяти до уваги нижчезазначені **методичні рекомендації**.

1. Цілі до теми

Дозвольте студентам зрозуміти різні джерела права в системі загального права, включаючи судові рішення (прецедентне право), законодавство та вторинні джерела, такі як юридичні коментарі та звичаєве право.

Допоможіть студентам розпізнати ієрархічний зв'язок між цими джерелами та їхні відповідні ролі у створенні та тлумаченні права в юрисдикціях загального права.

Надати студентам можливість порівнювати, чим джерела права в системі загального права відрізняються від джерел у системах цивільного права, зокрема з точки зору важливості прецеденту та ролі судів.

Розвивайте аналітичні навички студентів за допомогою тематичних досліджень, де вони будуть тлумачити, як суди застосовують і розвивають закон, використовуючи різні джерела.

2. Стратегії навчання

A. Ознайомлення з джерелами права в системі загального права

Лекція з першоджерел права

Почніть із загального огляду первинних джерел права в системі загального права:

Прецедентне право (судовий прецедент)

Статутне право (законодавство)

Звичаєве право (у деяких юрисдикціях)

Підкресліть особливу роль судових рішень як джерела права в системі загального права, де рішення вищих судів служать прецедентами для нижчих судів.

Порівняння з системою цивільного права

Обговоріть, як системи загального права віддають перевагу прецедентному праву (судовим рішенням) порівняно з системами цивільного права, які в основному базуються на кодексах і більшою мірою спираються на писані закони.

Поясніть, що в юрисдикціях загального права, хоча законодавство є важливим, суди відіграють центральну роль у формуванні та тлумаченні закону.

B. Детальне дослідження джерел права

Прецедентне право (судовий прецедент)

Поясніть доктрину *stare decisis* (принцип, згідно з яким суди повинні керуватися прецедентами) та її значення в системі загального права.

Обговоріть, як суди тлумачать і застосовують попередні рішення, і як ці рішення можуть розвиватися або бути скасованими (наприклад, скасовуючи прецедент).

Дослідіть різні рівні судової ієрархії та їхній вплив на обов'язковий характер прецедентів (наприклад, рішення Верховного суду є обов'язковими для всіх судів нижчої інстанції, але рішення апеляційного суду є обов'язковими лише для судів нижчої інстанції в межах однієї юрисдикції).

Статутне право (законодавство)

Поясніть роль статутів і актів парламенту в системах загального права, зокрема в таких країнах, як Сполучене Королівство та Сполучені Штати.

Обговоріть зв'язок між загальним правом і статутним правом, де статuti можуть кодифікувати існуючі принципи загального права, змінювати їх або запроваджувати абсолютно нові правові норми.

Ознайомте студентів із концепцією тлумачення законів, коли суди зобов'язані тлумачити неоднозначні або нечіткі закони (наприклад, використовуючи буквальні, цілеспрямовані або золоті правила тлумачення).

Звичаєве право

Коротко охарактеризуйте звичаєве право в певних юрисдикціях загального права (наприклад, у Карибському басейні чи частині Африки).

Обговоріть, як звичаєве право, хоча часто неофіційне, може визнаватися судами та іноді впливає на розвиток права, особливо в особистих справах, таких як сімейне право.

С. Роль вторинних джерел

Юридичні коментарі та наукові статті

Поясніть роль вторинних джерел, таких як юридичні коментарі, трактати та статті, у впливі на розвиток загального права.

Хоча наукові праці не мають обов'язкової сили, вони допомагають зрозуміти й інтерпретувати першоджерела, а також можуть впливати на правову думку та розвиток правових принципів.

Судові висновки та юридичні звіти

Ознайомити учнів із юридичними звітами як вторинним джерелом. Ці звіти містять узагальнення та аналіз судових висновків, які допомагають фахівцям із права та студентам зрозуміти, як розвивалося прецедентне право.

Д. Інтерактивні та захоплюючі заходи

Аналіз судової практики

Надайте студентам визначні справи, які ілюструють джерела права в дії (наприклад, *Donoghue v. Stevenson*, *Marbury v. Madison*, *Brown v. Board of Education*).

Попросіть студентів проаналізувати *ratio decidendi* (правовий принцип або правило, виведене зі справи) і те, як воно створює прецедент для майбутніх справ.

Вправа на тлумачення законів

Надайте статут або законодавче положення двозначними словами. Нехай студенти попрактикуються в тлумаченні закону, використовуючи

різні методи тлумачення закону, демонструючи, як суди застосовують ці методи в реальних справах.

Імітація судових засідань

Організуйте імітаційні судові процеси, де студенти беруть на себе роль суддів, адвокатів і свідків у справі, пов'язаній з тлумаченням прецедентного права та закону. Це допоможе їм краще зрозуміти, як судді використовують джерела права для прийняття правових рішень.

Дебати про роль прецеденту проти законодавства

Нехай студенти беруть участь у дебатах щодо суперечностей між судовими рішеннями та законодавчою владою в системах загального права. Заохочуйте їх проаналізувати, що має бути більш впливовим на формування закону і чому.

3. Ресурси

Основні тексти:

Загальне право Олівера Венделла Холмса мол.

Вступ до загального права Н.Б.П. Мелвілл.

Порівняльне правознавство: довідник Есіна Орюджю та Девіда Нелькена.

Тлумачення законів: Вступ Френсіса Тейлора.

Прецедентне право: наведіть визначні справи загального права, які ілюструють роль різних джерел (наприклад, Доног'ю проти Стівенсона, Марбері проти Медісона).

Вторинні джерела: Використовуйте оглядові статті, коментарі та трактати, щоб продемонструвати, як вторинні джерела сприяють тлумаченню первинних джерел права.

4. Методи оцінювання

Есе та дослідницькі роботи: призначайте есе, де студенти аналізують роль прецедентного права в конкретній юрисдикції загального права або порівнюють роль законодавства в системах загального права з системами цивільного права.

Звіти про аналіз прецедентного права: Нехай студенти напишуть звіти про розвиток певного правового принципу через прецедентне право, ілюструючи використання судового прецеденту та статутного права.

Оцінка імітаційного судового розгляду: оцініть здатність студентів застосовувати прецедентне та статутне право під час імітаційного судового розгляду або симуляції судового розгляду, де вони повинні тлумачити та аргументувати правову проблему на основі джерел загального права.

Дебати/обговорення: оцінити участь і критичне мислення в дебатах або дискусіях щодо ролі попередніх джерел і законодавства в системах загального права.

Тема 8. Особливості правових систем США та країн Співдружності Націй

План:

1. Формування правової системи США
2. Сучасна правова система США
3. Правові системи країн Співдружності Націй

Під час викладання цієї теми, викладачеві бажано взяти до уваги нижчезазначені **методичні рекомендації**.

1. Цілі до теми

Допоможіть студентам зрозуміти відмінні риси правових систем Сполучених Штатів і країн Співдружності (таких як Великобританія, Канада, Австралія, Індія та інші), зосереджуючись на їхній спільній спадщині та унікальних адаптаціях.

Дайте студентам змогу проаналізувати конституційні основи, правові структури та ключові джерела права, які формують ці юрисдикції.

Підкресліть, як федералізм у США та унітарні системи в більшості країн Співдружності впливають на правові системи на національному та регіональному рівнях.

Стимулювати порівняння принципів загального права, які застосовуються в США, з країнами Співдружності, включаючи відмінності в тлумаченні законів, судовому перегляді та правових прецедентах.

2. Стратегії навчання

A. Вступ до правових систем США та Співдружності

Історичний контекст і правова спадщина

Почніть з лекції, яка охоплює колоніальну історію як США, так і країн Співдружності, наголошуючи на британській колоніальній правовій системі та її впливі на розвиток їхніх правових систем.

Обговоріть перехід від британського загального права до американського після здобуття незалежності та збереження британських правових принципів у країнах Співдружності після здобуття незалежності.

Фундаментальні правові відмінності

Виділіть ключові конституційні особливості, які відрізняють США від країн Співдружності, зосереджуючись на федеративній структурі США проти типово унітарних систем країн Співдружності.

Обговоріть, як поділ влади та роль судової влади в конституційних питаннях відрізняються між цими правовими системами.

В. Ключові напрями дослідження правової системи США

Федералізм і Конституція

Підкресліть Конституцію США як найвище джерело права, детально описуючи принципи федералізму та розподіл повноважень між федеральним урядом і штатами.

Ознайомтеся з Біллем про права та його застосуванням під час судового перегляду Верховним судом США, ознайомтеся з тематичними дослідженнями знакових справ, таких як Марбері проти Медісона та Браун проти Управління освіти.

Обговоріть, як закони та конституції штатів співіснують із федеральним законом і принципами державного суверенітету в певних областях.

Джерела права в США

Вивчіть ієрархічну структуру джерел права в США, включаючи Конституцію, статутне право, судові рішення (прецедентне право) та адміністративні правила.

Зосередьтеся на прецедентному праві як основному інструменті правового розвитку в системі США, приділяючи особливу увагу прецедентам і ролі рішень Верховного суду у формуванні американського права.

С. Ключові напрями дослідження правових систем Співдружності

Конституційні рамки

Порівняйте унітарний характер правових систем країн Співдружності з федеральною системою США, обговорюючи відсутність (або наявність) писаних конституцій (наприклад, Великобританія, де конституція є неписаною та базується на статутах, прецедентному праві та конвенціях) .

Дослідіть роль парламентського суверенітету в країнах Співдружності проти судового перегляду в системі США.

Розгляньте приклади конституційних реформ у таких країнах, як Канада (наприклад, Канадська хартія прав і свобод), Австралія (наприклад, Конституція Австралії) та Індія (наприклад, частина III Конституції Індії).

Правові системи окремих країн Співдружності

Канада: Вивчіть правову систему Канади, зосереджуючись на федеральній конституції (з розмежуванням між федеральним і провінційним законодавством), ролі прецедентного права та впливові традицій цивільного права (з Квебеку).

Австралія: проаналізуйте федеральну систему Австралії, судовий перегляд та еволюцію правових принципів через прецедентне право, зокрема через такі важливі справи, як Мабо проти Квінсленда та Закон про титул корінного населення.

Індія: перегляньте індійську правову систему, зосередивши увагу на Конституції Індії та її захисті основних прав, зв'язку між центральним і державним законодавством, а також впливі прецедентного права на державну політику.

Д. Порівняльний аналіз: правові системи США проти Співдружності

Судовий контроль і тлумачення Конституції

Дослідіть подібності та відмінності в судовому нагляді між США та країнами Співдружності, зокрема роль судів у тлумаченні конституцій.

Порівняйте підхід Верховного суду США з підходом Судового комітету Таємної ради (до зменшення його ролі) та інших вищих судів у країнах Співдружності.

Роль прецеденту

Обговоріть доктрину прецеденту (*stare decisis*) як у США, так і в країнах Співдружності, звернувши увагу на те, як рішення вищих судів формують закон, з особливим акцентом на рішеннях Верховного суду в США.

Порівняйте, як Таємна рада, Верховний суд Канади та Високий суд Австралії тлумачать прецедент і роблять свій внесок у розвиток законодавства.

Е. Інтерактивні та захоплюючі заходи

Аналіз прикладів

Нехай студенти вивчать визначні справи в США та країнах Співдружності, порівнюючи застосування конституційних принципів, юридичну аргументацію та прецеденти в кожній юрисдикції.

Обговоріть такі справи, як Р проти міністра транспорту (Великобританія), Р проти Індії (Індія) та Буш проти Гора (США), щоб проілюструвати, як різні системи вирішують схожі правові проблеми.

Рольові ігри та симуляції

Влаштуйте імітаційний судовий розгляд або споровий суд на основі конституційного права, що стосується федеральних справ проти штатів

у США або між центральними органами влади проти штатів у країні Співдружності.

Нехай учні зіграють роль суддів або адвокатів у цих симуляціях, щоб зрозуміти практичне застосування правових принципів.

Дебати про федералізм проти унітаризму

Організуйте дебати, під час яких студенти обговорюватимуть переваги та недоліки федералізму (США) проти унітарних систем (країни Співдружності), зосереджуючись на тому, як кожна з них впливає на управління, законотворчість і права громадян.

3. Ресурси

Основні тексти:

Порівняльне конституційне право Вікі К. Джексона і Марка Ташнета

Порівняльне конституційне право: справи та матеріали Майкла Д. Ремсі

Конституція Сполучених Штатів та інші відповідні конституційні документи країн Співдружності (наприклад, Конституція Канади, Конституція Індії).

Прецедентне право: надайте студентам визначні конституційні справи, такі як Марбері проти Медісона, Р проти міністра транспорту та Кесавананда Бхараті проти штату Керала (Індія).

Онлайн-ресурси: використовуйте юридичні бази даних, такі як Westlaw, LexisNexis або урядові веб-сайти, щоб отримати доступ до першоджерел, установчих документів і прецедентного права з різних юрисдикцій.

4. Методи оцінювання

Есе та дослідницькі статті: призначте порівняльні есе на такі теми, як роль федералізму в США проти унітарного правління в країнах Співдружності або відмінності в судовому перегляді між юрисдикціями США та Співдружності.

Звіти про практичні приклади: нехай учні оберуть визначну справу зі США чи країни Співдружності та напишуть детальний аналіз того, як справа відображає правову систему цієї юрисдикції.

Імітаційний суд і судовий процес: оцініть здатність студентів обговорювати конституційні питання в судовому засіданні, вимагаючи від них застосування принципів правових систем США та Співдружності.

Участь у дебатах: Оцініть студентів щодо їх участі та критичного мислення в дебатах щодо порівняльних аспектів федералізму та унітарного правління.

Тема 9. Релігійні правові системи

План:

1. Загальна характеристика правових систем релігійного типу
2. Мусульманське (ісламське) право
3. Індуське право
4. Іудейське (єврейське) право
5. Канонічне право

Під час викладання цієї теми, викладачеві бажано взяти до уваги нижчезазначені **методичні рекомендації**.

1. Цілі до теми

Ознайомте студентів з концепцією релігійних правових систем, де релігійні принципи, тексти та авторитети відіграють значну роль у створенні, тлумаченні та забезпеченні виконання законів.

Допоможіть студентам зрозуміти ключові відмінності між світськими правовими системами та релігійними правовими системами, зосереджуючись на тому, як релігія формує правову практику в країнах, де релігійне право є домінуючим або інтегрованим із державним правом.

Вивчіть конкретні релігійні правові системи, включаючи ісламське право (шаріат), єврейське право (галаха) і канонічне право (християнство), виділяючи їх джерела, принципи та функціонування.

Дослідіть відносини між релігією та державою в різних правових системах, зосереджуючись на тому, як теократичні чи світські держави приймають або відкидають релігійні правові норми.

2. Стратегії навчання

А. Вступ до релігійних правових систем

Визначення релігійних правових систем

Почніть із визначення того, що являє собою релігійну правову систему, і пояснення ролі релігії в правових питаннях, від особистих законів (наприклад, сімейних, спадкових) до кримінальних законів.

Порівняйте релігійне право зі світським і обговоріть межі між релігією та законом у сучасних суспільствах, підкреслюючи, що релігійні правові системи не обмежуються теократичними державами.

Загальні риси релігійних правових систем

Обговоріть божественний авторитет як основу релігійних правових систем. Закони часто розглядаються як похідні від священних текстів

або релігійних вчень і не підлягають людським змінам або тлумаченням так само, як світське право.

Підкресліть роль релігійних авторитетів (наприклад, духовенства, вчених, юристів) у тлумаченні та забезпеченні виконання закону.

В. Поглиблене дослідження конкретних релігійних правових систем
Ісламське право (шаріат)

Поясніть основні джерела ісламського права:

Коран (основне писання)

Хадіси (вислови та дії пророка Мухаммеда)

Іджма (консенсус вчених)

Кіяс (аналогія)

Обговоріть різні школи в ісламській юриспруденції (наприклад, ханафітську, маликітську, шафійську, ханбалітську) і те, як вони впливають на правову практику в різних країнах.

Представити застосування шаріату в різних країнах:

Теократичні держави, такі як Саудівська Аравія, де шаріат є основним джерелом права.

Змішані системи, такі як Індонезія чи Пакистан, де шаріат впливає на сімейне та особисте право, але не є єдиною правовою системою.

Єврейський закон (Галаха)

Визначте Галаху як сукупність єврейських релігійних законів, які регулюють повсякденне життя, включаючи етику, сімейне право та дотримання ритуалів.

Обговоріть Тору (основний релігійний текст), Талмуд (коментарі та тлумачення) і те, як Галаха розвивається через тлумачення єврейських вчених.

Вивчіть застосування Галахи в єврейських громадах по всьому світу, зосередивши увагу на сімейному праві (наприклад, шлюб, розлучення, спадщина) і ролі рабинських судів у деяких країнах, наприклад Ізраїлі.

Канонічне право (християнство)

Представте канонічне право як правову систему Католицької Церкви та інших християнських деномінацій, зосереджуючись на його джерелах, включаючи Святе Письмо, церковну традицію та папські декрети.

Обговоріть роль Ватикану та Папи Римського у розвитку та забезпеченні виконання канонічного права, зокрема в таких питаннях, як управління церквою, моральні питання та відправлення таїнств.

Порівняйте канонічне право з правовими системами світських держав, зокрема в таких країнах, як Ватикан, або вплив на сімейне право в Італії.

С. Порівняльний аналіз релігійних правових систем і світських правових систем

Світське проти релігійного права

Обговоріть фундаментальну різницю між світськими правовими системами (де держава має верховну владу) та релігійними правовими системами (де божественна воля є основним джерелом права).

Дослідіть роль релігії в суспільному житті та те, чи повинні релігійні правові принципи співіснувати зі світськими законами чи бути відокремленими від них (наприклад, закони Франції про секуляризм проти Першої поправки США або шариатських судів у Великобританії).

Правовий плюралізм і конфлікт

Проаналізуйте правовий плюралізм (де співіснує кілька правових систем) і вивчіть приклади конфліктів між світським і релігійним правом у сімейному, спадковому та кримінальному праві.

Дослідіть випадки, коли релігійне право має паралельну роль зі світським правом, наприклад, у сімейних справах або законах про особистий статус, а також те, як суди (як релігійні, так і світські) керуються суперечливими правовими принципами.

Д. Захоплююча навчальна діяльність

Тематичні дослідження релігійного права в дії

Доручіть студентам вивчити конкретні приклади, де релігійне право перетинається зі світським. Приклади можуть включати:

Справа щодо сімейного права, пов'язана з ісламськими правилами спадкування у світській юрисдикції.

Проблеми розлучення та повторного шлюбу згідно з єврейським законодавством у країнах із системами цивільного права.

Спори щодо канонічного права, такі як анулювання в Католицькій Церкві та їх взаємодія із законами про цивільний шлюб.

Дебати про релігійне право проти світського права

Нехай студенти беруть участь у дебатах про те, чи слід релігійні закони включати в національні правові системи, і за яких обставин вони повинні або не повинні визнаватися світськими судами.

Обговоріть право на релігійну свободу та межі цієї свободи в різноманітному суспільстві.

Імітація судових засідань

Організуйте імітаційні релігійні судові слухання, де студенти представляють сторони у справах, які регулюються релігійним законом (наприклад, ісламське розлучення за шариатом або суперечка про спадщину євреїв).

Нехай учні змодельюють роль суддів, адвокатів або присяжних, щоб зрозуміти, як релігійні принципи можуть впливати на судові результати та як світські суди взаємодіють із релігійними судами або визнають їх.

3. Ресурси

Основні тексти:

Оксфордський посібник з ісламського права Анвера М. Емона

Єврейський закон: історія, джерела, принципи Менахема Ілона

Канонічне право Католицької Церкви Джеймса А. Корйдена

Релігійне право та державне управління під редакцією Жилія Кепеля

Прецедентне право:

Дослідіть справи, у яких застосовується релігійне право, наприклад справи шаріатських судів, єврейських релігійних судів і католицьких церковних трибуналів.

Інтернет-ресурси:

Міжнародна асоціація філософії права та соціальної філософії (IVR) для ресурсів про взаємодію права та релігії.

Доступ до рішень релігійних судів і ключових документів через академічні бази даних, такі як JSTOR, HeinOnline і Google Scholar.

4. Методи оцінювання

Есе та наукові статті:

Призначте порівняльні есе, у яких студенти порівнюють релігійні правові системи (наприклад, шаріат проти галахи в сімейному праві), або де вони аналізують, як релігійні правові системи функціонують у світській системі.

Попросіть студентів дослідити конкретне релігійне правове питання, як-от закон про розлучення в ісламському, єврейському чи католицькому контекстах, і обговорити напругу між світським і релігійним правовими підходами.

Аналіз прикладу:

Нехай студенти напишуть звіти про конкретні випадки, коли релігійні закони зіткнулися зі світськими законами, як-от шаріатські трибунали у Великобританії чи сімейні справи в Ізраїлі.

Рольові ігри та судовий процес:

Організуйте симуляції судового процесу, де студенти представляють сторони у справах, які регулюються релігійним правом, або мають аргументувати визнання релігійного права у світських судових системах.

Дебати та презентації:

Оцініть участь студентів у дебатах і дискусіях щодо інтеграції релігійного права в сучасні правові системи, зосереджуючись на відокремленні церкви від держави проти правового плюралізму.

Тема 10. Традиційні правові системи

План:

1. Загальна характеристика правових систем традиційного типу
2. Правові системи країн Далекого Сходу
3. Правові системи держав Африки

Під час викладання цієї теми, викладачеві бажано взяти до уваги нижчезазначені **методичні рекомендації**.

1. Цілі до теми

Ознайомтеся з поняттям звичаєвих правових систем, де звичаї та традиції складають основу правових норм і принципів.

Допоможіть студентам зрозуміти зв'язок між звичаєвим правом і формальними правовими системами, а також те, як звичаєве право застосовується в сучасній правовій системі.

Дізнайтеся, як звичаєве право інтегрується з офіційними правовими системами або існує поряд із ними, особливо в постколоніальних державах, корінних громадах або племінних суспільствах.

Вивчіть еволюцію звичаєвого права та його адаптацію до сучасних правових систем.

2. Стратегії навчання

А. Вступ до звичаєвих правових систем

Визначення звичаєвого права

Почніть із визначення звичаєвого права як сукупності неписаних законів, які виникають із давньої практики чи традицій, яких дотримуються громади.

Обговоріть його характеристики: неписаний, гнучкий, заснований на громаді та неформальний, і відрізнити його від кодифікованих правових систем (таких як системи цивільного або загального права).

Поясніть концепцію правового плюралізму та те, як звичаєве право діє паралельно з державним законодавством у багатьох юрисдикціях.

Джерела та застосування звичаєвого права

Визначте джерела звичаєвого права, які зазвичай ґрунтуються на місцевих звичаях, усних традиціях і звичаях громади, а не на писаних статутах чи судових рішеннях.

Обговоріть, як звичаї розвиваються з часом і як громади тлумачать і забезпечують їх дотримання через лідерів громади, старійшин або племінні суди.

Підкресліть регіональні варіації звичаєвого права та те, як місцеві практики можуть впливати на розвиток права в певній місцевості

(наприклад, африканське звичаєве право, звичаєве право корінного населення або племінні закони в Амазонії).

В. Ключові характеристики звичаєвих правових систем

Громада та соціальний порядок

Обговоріть роль громадського консенсусу в звичаєвих правових системах і те, як соціальні норми, а не формальні механізми примусу, регулюють поведінку.

Поясніть, як такі механізми вирішення спорів, як посередництво, переговори та арбітраж, є центральними для практики звичаєвого права та чим вони відрізняються від змагальних або процесуальних методів, що використовуються в державних правових системах.

Роль старійшин, вождів і посередників

Дослідіть важливість старійшин, племінних вождів або лідерів громад як суддів або посередників у вирішенні суперечок.

Обговоріть роль усних традицій і наративних практик у відправленні правосуддя в звичаєвих системах.

Ознайомтеся з концепцією відновного правосуддя, де акцент часто зосереджується на примиренні та відновленні соціальної гармонії, а не на покаранні.

С. Звичаєве право в сучасних правових системах

Інтеграція з державним законодавством

Вивчіть, як звичаєві правові системи визнаються або включені в сучасні правові системи, особливо в країнах зі значною кількістю корінного населення або колоніальним минулим.

Обговоріть приклади, коли державне законодавство офіційно визнає звичаєве право в таких сферах, як сімейне право, спадкування, права власності та вирішення спорів (наприклад, Південна Африка, Індія, Кенія, Канада з корінними громадами).

Підкресліть проблеми узгодження між сучасними, кодифікованими законами та звичаєвими нормами, особливо там, де вони суперечать (наприклад, статус прав жінок або прав дітей у звичаєвому праві порівняно з міжнародними нормами прав людини).

Звичаєве право та права людини

Вирішувати проблеми з правами людини, які можуть виникати через практики звичаєвого права, які суперечать міжнародним стандартам прав людини, наприклад у сферах гендерної рівності, свободи вираження думок або прав меншин.

Обговоріть міжнародне право та регіональні правозахисні органи, а також те, як вони взаємодіють із звичаєвою правовою практикою

(наприклад, Африканська хартія прав людини та народів), а іноді й кидають виклик їй.

Д. Порівняльний аналіз звичаєвих правових систем

Міжкультурні порівняння

Доручіть студентам порівняти різні звичайні правові системи (наприклад, африканську, тихоокеанську, корінну американську або азіатську) і те, як вони підходять до загальних питань, таких як шлюб, спадкування або вирішення спорів.

Заохочуйте студентів аналізувати, як ці системи інтегровані в державні правові рамки та як вони взаємодіють із сучасними правовими нормами.

Правовий плюралізм і звичаєве право

Обговоріть концепцію правового плюралізму та те, як суспільства можуть мати кілька правових систем, які співіснують, коли звичаєве право діє поряд із офіційним державним правом.

Наведіть приклади з таких країн, як Індія, де індуїстське право, мусульманське право та племінне звичаєве право співіснують в одній національній правовій системі.

3. Захоплююча навчальна діяльність

Практичні приклади звичаєвого права

Представте приклади з реального світу, де звичаєве право застосовувалося для вирішення спорів, зокрема в таких сферах, як сімейне право, майнові спори або кримінальне право. Наприклад, суди Гасаса в Руанді для примирення після геноциду або племінні ради в Сполучених Штатах.

Аналізуйте конфлікти, які виникають, коли звичаєве право перетинається з державним правом або міжнародними нормами прав людини, зосереджуючись на ключових питаннях, таких як гендерна нерівність або права на землю.

Імітація звичайних судових слухань

Організуйте імітацію звичайного судового процесу, де учні гратимуть роль старійшин, лідерів громади або племінних суддів і вирішуватимуть суперечки на основі принципів звичаєвого права.

Нехай студенти обговорять переваги застосування звичаєвого права в сучасному державно-правовому контексті або вирішення суперечок за допомогою змішаної системи звичаєвого та державного права.

Польові дослідження та інтерв'ю

Заохочуйте студентів проводити польові дослідження або інтерв'ю з членами корінних або племінних громад, де все ще практикується звичаєве право.

Студенти можуть досліджувати, як місцеві звичаї формують правові результати, зокрема щодо прав жінок, власності чи добробуту громади.

4. Ресурси

Основні тексти:

Звичаєве право в сучасному світі Браян З. Таманаха

Право та справедливість корінного населення Ларрі Чартранда

Закон і звичай у римському світі Девід М. Гвінн

Звичаєве право африканських спільнот А. М. Чачаге

Прецедентне право:

Дослідіть рішення плеємних судів або звичайних судів у таких країнах, як Південна Африка (наприклад, звіти Юридичної комісії Південної Африки), Індії (традиційна практика на північному сході Індії) або Кенії (конфлікт між звичасвим правом і державним правом у подружніх спорах).

Інтернет-ресурси:

Міжнародний інститут соціології права (IISL)

Бази даних LexisNexis і Westlaw для тематичних досліджень і статей про звичасве право.

5. Методи оцінювання

Есе та наукові статті:

Призначте студентам порівняльні есе на такі теми, як звичасве право проти державного права або визнання звичасвого права в національних правових системах.

Попросіть студентів дослідити конкретні практики звичасвого права (наприклад, успадкування землі в Східній Африці) та проаналізувати їх взаємодію з сучасними правовими системами.

Аналіз прикладу:

Попросіть студентів підготувати звіти про випадки аналізу того, як звичайні правові системи вирішують конкретні суперечки, порівнюючи їх із формальними правовими системами та обговорюючи переваги та недоліки обох.

Moot Court/рольова гра:

Організуйте імітаційний судовий процес, під час якого студенти представляють справи, засновані на звичасвому праві, сперечаючись про те, яке рішення є більш прийнятним: звичасве чи державне.

Дебати та презентації:

Оцініть розуміння учнями через групові дебати щодо правового плюралізму та прав людини в звичасвих правових системах. Презентації повинні розглядати проблеми, з якими стикається звичасве право, коли воно перетинається з сучасними правовими системами.

3. Topics of seminars

Topic 1. The general characteristics of the comparative law

Plan:

1. Comparative law as method, science and academic discipline
2. Emergence of the comparative law
3. Object, subject, method and structure of the comparative law
4. Functions of the comparative law
5. The place of the comparative law among other legal disciplines
6. The significance of the comparative law
7. The types of research in the comparative law

When studying this topic, it is advisable for the student to take into account the following **methodological recommendations**.

1. Learning Goals

- Understand the meaning, scope, and objectives of comparative law.
- Identify the primary legal systems in the world and their characteristics.
- Develop the ability to critically analyze and compare different legal systems.

2. Study Recommendations

1. Engage with Core Materials
 - Begin with foundational readings provided by the instructor.
 - Supplement your understanding with academic articles and case studies.
2. Active Participation in Discussions
 - Share insights on how legal systems differ in addressing common issues.
 - Ask questions about areas of confusion, especially regarding technical terminology.
3. Comparative Analysis Practice
 - Select a legal concept (e.g., property law) and study its treatment in at least two legal systems.
 - Pay attention to cultural, historical, and political contexts that influence legal norms.
4. Take Notes Strategically
 - Create comparative charts for quick reference.
 - Focus on understanding relationships rather than memorizing details.
5. Utilize Digital Tools

- Explore online databases, such as HeinOnline or WorldLII, to access comparative legal resources.

- Use apps or software for organizing and visualizing comparisons.

3. Collaboration

- Work with peers on group projects to benefit from diverse perspectives.

- Engage in moot courts or simulated negotiations involving laws from different jurisdictions.

4. Critical Reflection

- Reflect on how comparative law can address challenges in globalization and legal harmonization.

- Consider ethical and practical implications of borrowing laws from other jurisdictions.

5. Self-Assessment

- Test your understanding by explaining concepts to someone unfamiliar with comparative law.

- Regularly revisit and refine your notes to ensure a thorough grasp of the material.

Concluding Remarks

Teaching and learning about "The General Characteristics of Comparative Law" requires balancing theoretical frameworks with practical applications. By actively engaging with comparative analyses and discussions, students will not only gain insight into global legal systems but also develop skills crucial for navigating the complexities of international and domestic law.

Topic 2. Legal systems and legal families as the main objects of the comparative law

Plan:

1. The definition, features and structure of the legal system
2. The general characteristics of the legal map of the world
3. The term «legal family»
4. Classification and typology of the legal systems
5. Mixed legal systems
6. European law
7. Legal system of Ukraine among the legal systems of the world

When studying this topic, it is advisable for the student to take into account the following **methodological recommendations**.

1. Learning Objectives

- Recognize and describe the major legal families and systems.
- Understand the historical, cultural, and political factors shaping legal families.
- Apply comparative methods to analyze similarities and differences between legal systems.

2. Study Recommendations

A. Building Foundational Knowledge

- Start with Definitions: Understand what "legal systems" and "legal families" mean and how they differ.
- Study Legal Families in Depth: Focus on their defining features, origins, and geographical distribution.
- Learn Key Terminology: Terms like "codification," "precedent," and "legal pluralism" are critical.

B. Comparative Practice

1. Develop Comparative Charts
 - Create a table comparing key aspects (sources of law, court systems, judicial roles) of each legal family.
2. Case Analysis
 - Pick a legal issue and research how it is handled in two contrasting legal families.
 - Reflect on why differences exist and their implications.

C. Engage Actively in Class

- Participate in discussions to clarify concepts and hear diverse perspectives.

- Share examples from your country or others to enrich comparisons.

3. Collaborative Learning

- Form study groups to divide and compare the characteristics of legal families.

- Work on mock trials or role-play assignments to deepen your understanding of judicial functions.

4. Reflection and Self-Assessment

- Reflect on how understanding legal families helps in addressing legal issues in a globalized world.

- Periodically test your understanding by comparing systems without relying on notes.

Concluding Remarks

The study of Legal Systems and Legal Families in comparative law equips students with the tools to analyze global legal diversity and its practical applications. By blending theoretical knowledge with active engagement and comparative exercises, students will develop critical thinking and problem-solving skills essential for legal practice in an interconnected world.

Topic 3. The general characteristics of the civil law system

Plan:

1. The peculiarities of the civil law system
2. The main stages of the development of the civil law system
3. The role of the science (universities) in the development of the civil law system
4. The connection of the civil law system with the Roman law
5. The influence of canon law on the formation of civil law system
6. Public and private law

When studying this topic, it is advisable for the student to take into account the following **methodological recommendations**.

1. Learning Objectives
 - Understand the general characteristics of the civil law system, including its structure, sources of law, and role of judges.
 - Be able to identify the main differences between civil law and other legal systems, such as common law.
 - Develop the ability to critically analyze how the civil law system is applied in different countries and legal contexts.
2. Study Recommendations
 - A. Focus on Key Features of the Civil Law System
 1. Learn the Importance of Codification
 - Study how the codification of laws in the civil law system organizes legal rules and provides predictability in legal practice.
 - Understand how codified laws (e.g., Civil Code, Commercial Code) function as the primary source of law.
 2. Understand the Judicial Role
 - Focus on the role of judges in the civil law system, particularly their duty to apply the written law without creating precedents.
 - Reflect on how this contrasts with the judge's role in the common law system, where judicial decisions can form legal precedent.
 3. Examine the Structure of Civil Law

- Study how civil law countries divide their legal codes (e.g., private law, public law) and the systematic categorization of legal topics such as contracts, torts, and family law.

B. Engage in Comparative Analysis

- Compare the civil law system with other legal systems you are studying (e.g., common law).
- Focus on how the legal approach to specific issues (e.g., contracts, torts) differs between civil law and common law systems.

C. Participate in Practical Exercises

- Mock Trial: Participate in or observe a mock trial in a civil law context. Practice interpreting legal codes and understanding the limits on judicial discretion.

- Legal Research: Research specific legal codes or case law from a civil law country and examine how judges interpret and apply the written law.

3. Collaborative Learning

- Work in groups to present on different civil law jurisdictions, comparing their legal systems and key codes.
- Collaborate on case studies, analyzing how the civil law system would address specific legal issues.

4. Reflection and Self-Assessment

- Reflect on how the civil law system's reliance on codified laws affects the predictability and consistency of legal decisions.
- Test your understanding by explaining the characteristics of the civil law system to peers or in writing.

Concluding Remarks

The study of The General Characteristics of the Civil Law System in comparative law allows students to appreciate the historical development and distinctive features of this system, which is widely practiced around the world. Through structured lectures, comparative analysis, case studies, and interactive activities, students will gain a deeper understanding of how the civil law system operates, both in theory and practice. By exploring its differences with other legal systems, students will be better equipped to navigate legal issues in a globalized context.

Topic 4. The sources of law of the civil law system

Plan:

1. The rules of law in the civil law system
2. The sources of law in the civil law system

3. The normative legal acts in the civil law system
4. Law (statute) as a source of law in the civil law system
5. The general principles in the civil law system
6. Customs in the system of sources of the civil law system
7. Doctrine in the civil law system
8. The judicial practice in the civil law system

When studying this topic, it is advisable for the student to take into account the following **methodological recommendations**.

1. Learning Objectives

- Understand the primary and secondary sources of law in the civil law system and their role in shaping legal outcomes.
- Be able to explain the hierarchy of legal sources and how conflicts between them are resolved.
- Develop the ability to compare the sources of law in the civil law system with other systems, such as common law.

2. Study Recommendations

A. Focus on Core Sources

1. Study the Role of Written Law (Statutes and Codes)
 - Focus on understanding the structure and importance of codes (e.g., Civil Code, Penal Code) in civil law jurisdictions.
 - Review and analyze key provisions of prominent codes (e.g., French Civil Code, German BGB) to understand how they function as primary sources of law.
2. Understand the Role of Judicial Decisions
 - While judicial decisions are not binding precedents in civil law, study how courts interpret statutes and regulations.
 - Look for examples where judicial decisions help clarify ambiguities in statutory law, even though they do not create binding case law.
3. Learn the Influence of Doctrine
 - Study how legal scholars' writings (doctrine) shape the interpretation of legal rules and influence judicial decisions, especially in complex areas of law.
 - Examine how commentators and academic literature contribute to the development of civil law systems.

B. Compare Sources of Law

- Compare the sources of law in civil law systems with those in common law, focusing on the role of case law and judicial precedent in each.
- Analyze how the written nature of civil law influences legal certainty and predictability compared to the more flexible common law system.

C. Participate in Practical Exercises

- **Case Study Analysis:** Analyze a case from a civil law jurisdiction and identify how the judge interprets statutes in the absence of binding precedents.

- **Legal Research:** Use primary and secondary sources to research the law on a specific topic (e.g., contracts, torts, family law) in a civil law jurisdiction.

3. Collaborative Learning

- Work with peers on group research projects that explore the sources of law in different civil law jurisdictions.

- Discuss the role of legal commentary and academic influence in shaping judicial decisions and legal practice.

4. Reflection and Self-Assessment

- Reflect on how understanding the sources of law in civil law jurisdictions helps in interpreting and applying legal rules in practice.

- Regularly test your understanding by explaining the hierarchy and role of various legal sources to peers or in writing.

Concluding Remarks

The study of The Sources of Law in the Civil Law System equips students with the tools to understand how legal rules are created, interpreted, and applied in civil law jurisdictions. By engaging with the primary and secondary sources, comparing them with other legal systems, and applying this knowledge to case studies, students will deepen their understanding of how the civil law system functions both in theory and practice. This knowledge will serve as a foundation for analyzing legal systems globally and for tackling complex legal problems in a variety of jurisdictions.

Topic 5. Legal systems tending to the civil law system

Plan:

1. Legal systems of Scandinavian states
2. Legal systems of Latin America

When studying this topic, it is advisable for the student to take into account the following **methodological recommendations**.

1. Learning Objectives

- Understand what hybrid legal systems are and identify the countries where the legal system tends to the civil law system.

- Analyze how civil law elements are integrated with other legal traditions in hybrid systems.

- Develop the ability to compare and contrast legal systems that have adopted civil law principles with traditional civil law jurisdictions.

2. Study Recommendations

A. Learn the Characteristics of Hybrid Systems

1. Study Key Legal Systems

- Focus on understanding countries with hybrid systems such as Japan, South Korea, Quebec (Canada), and South Africa.

- Analyze how these countries integrate elements of civil law, such as codified statutes and legal reasoning, with other traditions (e.g., common law, customary law, or Islamic law).

2. Understand Legal Adaptation

- Examine the history of legal reform in hybrid systems and how they adopted civil law codes (e.g., Louisiana's adoption of the Napoleonic Code).

- Learn about the role of judiciary in these systems and how they balance the application of civil law principles with other sources of law.

B. Comparative Study

- Compare the legal systems of countries that tend to the civil law system with those of pure civil law systems.

- Focus on specific areas of law, such as contract law, property law, or commercial law, and analyze how hybrid systems adapt the civil law principles to local needs or integrate them with other legal traditions.

C. Engage in Practical Exercises

- Case Study Analysis: Study real-world cases from hybrid systems where civil law is applied alongside common law principles.

- Legal Research: Conduct research on a hybrid jurisdiction and identify how its legal codes reflect civil law influences. Prepare a report or presentation analyzing the integration of civil law elements into the local legal system.

3. Collaborative Learning

- Work with peers to explore the development of hybrid legal systems in different parts of the world.

- Discuss how the adoption of civil law codes or statutes influenced the structure and functioning of hybrid systems.

4. Reflection and Self-Assessment

- Reflect on how understanding hybrid legal systems enhances your ability to work in an increasingly globalized legal environment.

- Regularly test your understanding by comparing the legal systems you study and identifying the elements that tend toward the civil law system.

Concluding Remarks

The study of Legal Systems Tending to the Civil Law System allows students to appreciate the flexibility of the civil law tradition and how it has been adapted in diverse jurisdictions around the world. By engaging with real-world examples, case studies, and comparative analysis, students will understand how legal systems evolve and adapt to cultural, historical, and practical considerations while maintaining a connection to civil law principles. This knowledge is invaluable for those seeking to practice in international law or work across multiple legal systems.

Topic 6. The general characteristic of the common law system

Plan:

1. The peculiarities of the common law system
2. The main stages of the development of the common law system
3. Emergence and reformation of the common law system
4. Common law: definition and peculiarities
5. Law of equity and its relationship with the common law

When studying this topic, it is advisable for the student to take into account the following **methodological recommendations**.

1. Learning Objectives

- Gain a thorough understanding of the core principles of the common law system, including precedent, judicial decision-making, and the adversarial process.
- Be able to compare the common law system with other legal systems, particularly the civil law system, to understand their key differences and similarities.
- Develop the ability to analyze and interpret common law cases and understand the role of judicial reasoning in shaping the law.

2. Study Recommendations

A. Focus on Key Characteristics

1. Understand Precedent and Stare Decisis
 - Read and analyze landmark cases from common law jurisdictions to understand how the principle of stare decisis works in practice.
 - Study how judges rely on past decisions to interpret laws and create new legal principles.
2. Explore the Adversarial System
 - Familiarize yourself with the adversarial system and how it differs from the inquisitorial system found in civil law jurisdictions.

- Study how the roles of judges and lawyers differ in the two systems, particularly in terms of fact-finding and legal argumentation.

B. Comparative Study

- Compare the development of the common law system with the civil law system, focusing on the role of case law versus written statutes.

- Study hybrid legal systems, particularly those in former British colonies, to understand how they have integrated common law principles with local legal traditions.

C. Engage in Case Law Analysis

- Read key cases from various common law jurisdictions (e.g., UK, USA, Canada, Australia) and analyze their significance.

- Identify how precedents in these cases shape future legal reasoning in their respective jurisdictions.

D. Practical Exercises

- Participate in a mock trial or moot court to apply common law principles in practice, focusing on legal argumentation, precedent, and judicial reasoning.

- Engage in group discussions to analyze recent common law decisions and their impact on legal developments.

3. Collaborative Learning

- Work in groups to research and present on how common law principles are applied in different jurisdictions and the variations that exist in those applications.

- Share case law findings with peers and debate the merits of different judicial interpretations in common law systems.

4. Reflection and Self-Assessment

- Reflect on how the common law system influences contemporary legal systems, both domestically and internationally.

- Regularly test your understanding by summarizing landmark common law cases and explaining their precedential value.

Concluding Remarks

The study of The General Characteristics of the Common Law System is vital for understanding the structure and functioning of legal systems that prioritize judicial decision-making and case law. By engaging with historical contexts, key cases, and comparative analysis, students will not only gain insights into the workings of the common law system but also develop the skills necessary to navigate and apply its principles effectively.

Topic 7. Sources of law of the common law system

Plan:

1. Concepts and types of sources of the common law
2. Precedent as a source of law in the common law legal family
3. Law (statute) as a source of law in the common law legal family
4. Delegated legislation in the common law legal family
5. Customs in the common law system
6. Other sources of law of the common law system

When studying this topic, it is advisable for the student to take into account the following **methodological recommendations**.

1. Learning Objectives

- Understand the primary and secondary sources of law in the common law system, including case law, legislation, and customary law.
- Be able to distinguish between the role of case law and statutory law in shaping the law, as well as the interaction between the two.
- Develop the ability to analyze judicial opinions and recognize how they create legal precedents that influence future cases.
- Gain insight into the process of statutory interpretation and the use of secondary sources in common law systems.

2. Study Recommendations

A. Focus on the Primary Sources

1. Case Law and Judicial Precedent
 - Focus on understanding judicial precedents and how they bind lower courts. Study landmark common law cases and identify their precedential value.
 - Read judicial opinions carefully to identify the ratio decidendi (legal reasoning) and obiter dicta (additional commentary), as they both play important roles in common law.
2. Statutory Law
 - Study how statutory law is enacted and how it interacts with common law. Understand how courts interpret statutes, particularly when there is ambiguity or conflict with precedent.

B. Comparative Study

- Compare the sources of law in common law and civil law systems. Understand the dominant role of case law in common law systems, as opposed to the more codified approach in civil law systems.

C. Practical Exercises

- Analyze Judicial Precedent: Read and analyze key cases to understand how judicial precedent shapes the development of the law.

- **Interpret Statutes:** Practice interpreting statutes using methods such as the literal rule or purposive rule, and consider how courts use these approaches in common law systems.

3. Collaborative Learning

- **Group Case Study:** Work with peers to analyze a particular case, identifying the sources of law used and discussing the implications for future cases.

- **Debate on the Role of Courts vs. Parliament:** Engage in group discussions or debates on the relative importance of judicial decisions versus legislation in shaping the law in common law systems.

4. Reflection and Self-Assessment

- Reflect on how precedent operates in common law systems and how it impacts legal development. Consider how statutory law and case law work together to create a dynamic and evolving body of law.

- Regularly assess your understanding of the sources of law by summarizing landmark cases and explaining their significance in the context of the sources of law in the common law system.

Concluding Remarks

Understanding the sources of law in the common law system is fundamental for grasping how the system operates, particularly the weight given to judicial decisions and precedents. By engaging with case studies, statutory interpretation, and comparative analysis, students will develop the skills needed to critically evaluate the role of different sources of law and understand their impact on legal systems globally.

Topic 8. The peculiarities of the legal systems of the USA and of the states of the Commonwealth

Plan:

1. Formation of the US legal system
2. The modern US legal system
3. Legal systems of the states of the Commonwealth of Nations

When studying this topic, it is advisable for the student to take into account the following **methodological recommendations**.

1. Learning Objectives

- Understand the legal systems of the United States and Commonwealth countries, with an emphasis on their constitutional frameworks, sources of law, and the role of judicial decisions.

- Be able to compare and contrast the federal system of the USA with the unitary systems in Commonwealth countries.

- Develop the ability to analyze how judicial review, precedent, and constitutional interpretation function in different jurisdictions.

2. Study Recommendations

A. Focus on Constitutional Frameworks

1. USA: Study the U.S. Constitution and its key amendments (e.g., the Bill of Rights), with particular attention to how it structures federalism and protects individual rights.

2. Commonwealth Countries: Familiarize yourself with the constitutions of Canada, India, and Australia, and focus on their similarities and differences, particularly regarding judicial review, fundamental rights, and the separation of powers.

B. Analyze Landmark Case Law

- Study landmark constitutional cases from both the U.S. and Commonwealth countries, analyzing how courts interpret and apply constitutional principles.

- Pay particular attention to cases involving judicial review, separation of powers, and federalism (e.g., *Marbury v. Madison*, *R v. Secretary of State for Transport*).

C. Engage in Comparative Analysis

- Compare the role of judicial review in the U.S. and Commonwealth countries, and explore how precedent is used in both legal systems.

- Participate in debates or discussions comparing the federal and unitary structures of governance and their impact on the legal systems.

3. Collaborative Learning

- Group Discussions: Work with classmates to discuss the constitutional differences between the U.S. and Commonwealth countries, focusing on how each system approaches constitutional interpretation, rights protection, and governmental powers.

- Mock Trials and Moot Courts: Engage in group moot courts where you argue constitutional issues, drawing on your understanding of both U.S. and Commonwealth legal principles.

4. Reflection and Self-Assessment

- Reflect on how the legal systems of the U.S. and Commonwealth countries evolve and how constitutional reforms affect the balance of powers within each system.

- Regularly assess your understanding by comparing the legal structures and case law of these countries, focusing on federalism, judicial review, and the application of precedent.

Concluding Remarks

Understanding the peculiarities of the legal systems of the USA and Commonwealth countries offers valuable insights into the diversity and similarities of legal traditions. By studying their constitutional frameworks, judicial practices, and legal principles, students will be able to develop a comprehensive understanding of how different legal systems address common issues such as federalism, judicial review, and constitutional interpretation.

Topic 9. The religious legal systems

Plan:

1. The general characteristics of the religious legal systems
2. Muslim (Islamic) law
3. Hindu law
4. Jewish law
5. Canon law

When studying this topic, it is advisable for the student to take into account the following **methodological recommendations**.

1. Learning Objectives

- Gain an understanding of religious legal systems, their sources, and their practical application in real-world cases.
- Develop the ability to compare religious legal systems with secular legal systems, focusing on issues like jurisdiction, legal pluralism, and conflict resolution.
- Analyze how religious law influences personal status laws, criminal laws, and the role of religious courts in different countries.

2. Study Recommendations

A. Study of Religious Texts

- Read and analyze key religious texts such as the Quran, Talmud, and Christian Canon law documents to understand their influence on legal principles.
- Examine how interpretation of these texts differs among jurisprudential schools and how it affects lawmaking in different countries.

B. Comparative Case Studies

- Compare and contrast real court decisions from religious courts (e.g., Sharia courts in Egypt or Jewish Rabbinic courts in Israel) with decisions from secular courts on similar issues like divorce, inheritance, and marriage.

C. Explore the Role of Religion in Governance

- Study how religious law influences public policy and governance in countries like Iran (Islamic Republic), Israel, and Vatican City, and compare these systems to those of secular states that allow for religious laws in personal matters.

3. Collaborative Learning

- **Group Projects:** Collaborate with classmates to explore how legal pluralism functions in societies with a strong religious legal tradition alongside secular law.

- **Role-Playing:** Engage in simulated court hearings or debates on issues like religious freedom, legal pluralism, and the rights of minorities under religious law.

4. Self-Assessment and Reflection

- Regularly reflect on how religious laws differ in their application to issues such as family law, inheritance, crimes, and moral principles, and how these laws shape the public sphere.

- Engage in self-assessment exercises that focus on the complexities of reconciling religious norms with secular legal systems in globalized societies.

Concluding Remarks

The study of religious legal systems offers valuable insights into how religion intersects with law in different societies. By understanding the sources, principles, and functions of religious law, students will be equipped to critically evaluate how secular systems and religious traditions interact, coexist, or conflict in various jurisdictions. This knowledge is essential for anyone seeking to engage with legal pluralism or work in regions where religious law plays a significant role.

Topic 10. Customary legal systems

Plan:

1. The general characteristics of the customary legal systems
2. Legal systems of the states of the Far East
3. Legal systems of the African states

When studying this topic, it is advisable for the student to take into account the following **methodological recommendations**.

1. Learning Objectives

- Understand the concept and role of customary law in various legal systems.

- Develop the ability to compare customary legal systems with formal legal systems and explore how they are integrated or conflict with state laws.

- Analyze the advantages and challenges of customary law in contemporary society, especially in the context of human rights, legal pluralism, and gender equality.

2. Study Recommendations

A. Reading and Research

- Study foundational texts on customary law from different regions and cultures.

- Investigate case studies where customary law is applied, especially in areas like family law, property disputes, and dispute resolution.

B. Comparative Analysis

- Engage in comparative exercises by analyzing how customary law addresses justice and conflict resolution compared to modern legal systems.

- Identify the strengths and weaknesses of customary law in resolving modern legal challenges (e.g., gender rights).

C. Practical Engagement

- Participate in discussions, debates, or mock trials about how customary law operates in conjunction with state law and how legal pluralism can shape legal policy and governance.

Concluding Remarks

By studying customary legal systems, students will gain valuable insight into how local customs and traditions play a crucial role in shaping legal norms, especially in post-colonial or indigenous communities. They will also learn about the integration of customary law into modern legal systems, helping them critically engage with legal pluralism and human rights issues in a globalized world.

3. Тематика семінарів

Тема 1. Порівняльне правознавство: загальна характеристика

План:

1. Порівняльне правознавство як метод, наука та навчальна дисципліна
2. Виникнення порівняльного правознавства
3. Об'єкт, предмет, метод і структура порівняльного правознавства
4. Функції порівняльного правознавства
5. Місце порівняльного правознавства в системі юридичних наук
6. Значення порівняльного правознавства
7. Види досліджень у порівняльному правознавстві

При вивченні даної теми, студенту доцільно взяти до уваги такі **методичні рекомендації**.

1. Цілі навчання

Розуміти значення, обсяг і цілі порівняльного правознавства.

Визначте основні правові системи світу та їх характеристики.

Розвивайте здатність критично аналізувати та порівнювати різні правові системи.

2. Рекомендації щодо вивчення

Взаємодія з основними матеріалами

Почніть з основних читань, наданих інструктором.

Доповніть своє розуміння науковими статтями та тематичними дослідженнями.

Активна участь в обговореннях

Поділіться думкою про те, як правові системи відрізняються у вирішенні спільних питань.

Ставте запитання про непорозуміння, особливо щодо технічної термінології.

Практика порівняльного аналізу

Виберіть правове поняття (наприклад, право власності) і вивчіть його трактування принаймні у двох правових системах.

Зверніть увагу на культурні, історичні та політичні контексти, які впливають на правові норми.

Робіть нотатки стратегічно

Створіть порівняльні діаграми для швидкого ознайомлення.

Зосередьтеся на розумінні відносин, а не на запам'ятовуванні деталей.

Використовуйте цифрові інструменти

Досліджуйте онлайн-бази даних, такі як HeinOnline або WorldLII, щоб отримати доступ до порівняльно-правових ресурсів.

Використовуйте програми або програмне забезпечення для організації та візуалізації порівнянь.

3. Співпраця

Працуйте з однолітками над груповими проектами, щоб отримати вигоду з різних точок зору.

Участь у симуляційних судах або імітованих переговорах щодо законів із різних юрисдикцій.

4. Критична рефлексія

Подумайте про те, як порівняльне право може вирішити проблеми глобалізації та правової гармонізації.

Розглянемо етичні та практичні наслідки запозичення законів з інших юрисдикцій.

5. Самооцінка

Перевірте своє розуміння, пояснюючи концепції людині, яка не знайома з порівняльним правознавством.

Регулярно переглядайте та вдосконалюйте свої записи, щоб забезпечити повне розуміння матеріалу.

Заключні зауваження

Викладання та вивчення "Загальних характеристик порівняльного правознавства" вимагає збалансування теоретичних основ із практичним застосуванням. Активно беручи участь у порівняльному аналізі та дискусіях, студенти не тільки отримають уявлення про глобальні правові системи, але й розвинути навички, необхідні для навігації в складнощах міжнародного та національного права.

Тема 2. Правові системи та правові сім'ї як основні об'єкти порівняльного правознавства

План:

1. Поняття, риси та структура правової системи
2. Загальна характеристика правової карти світу
3. Поняття «правова сім'я»
4. Класифікація та типологія правових систем
5. Мішані правові системи
6. Європейське право
7. Правова система України серед правових систем сучасності

При вивченні даної теми, студенту доцільно взяти до уваги такі **методичні рекомендації**.

1. Навчальні цілі

Визнавати та описувати основні правові сім'ї та системи.

Розуміти історичні, культурні та політичні чинники, що формують правові сім'ї.

Застосовуйте порівняльні методи для аналізу подібностей і відмінностей між правовими системами.

2. Рекомендації щодо вивчення

A. Формування фундаментальних знань

Почніть із визначень: зрозумійте, що означають «правові системи» та «правові родини» та чим вони відрізняються.

Поглиблено вивчайте юридичні родини: зосередьтеся на їхніх визначальних рисах, походженні та географічному розподілі.

Вивчіть ключову термінологію: такі терміни, як «кодіфікація», «прецедент» і «правовий плюралізм» є критично важливими.

B. Порівняльна практика

Розробити порівняльні схеми

Створіть таблицю порівняння ключових аспектів (джерела права, судові системи, судові ролі) кожної правової сім'ї.

Аналіз випадку

Виберіть правову проблему та дослідіть, як її вирішують у двох протилежних правових родин.

Поміркуйте над тим, чому існують відмінності та їхні наслідки.

C. Активно залучайтеся до уроку

Беріть участь в обговореннях, щоб роз'яснити концепції та почути різні точки зору.

Поділіться прикладами зі своєї чи інших країн, щоб збагатити порівняння.

3. Спільне навчання

Сформууйте навчальні групи, щоб розділити та порівняти характеристики правових сімей.

Попрацюйте над імітацією судових процесів або рольовими іграми, щоб поглибити своє розуміння судових функцій.

4. Рефлексія та самооцінка

Поміркуйте над тим, як розуміння правових сімей допомагає у вирішенні правових проблем у глобалізованому світі.

Періодично перевіряйте своє розуміння, порівнюючи системи, не покладаючись на примітки.

Заключні зауваження

Вивчення правових систем і правових сімей у порівняльному правознавстві дає студентам інструменти для аналізу глобального правового різноманіття та його практичного застосування. Поєднуючи теоретичні знання з активним залученням і порівняльними вправами, студенти розвиватимуть критичне мислення та навички вирішення проблем, необхідні для юридичної практики у взаємопов'язаному світі.

Тема 3. Загальна характеристика романо-германської правової сім'ї

План:

1. Особливості романо-германської правової сім'ї
2. Основні етапи розвитку романо-германської правової сім'ї
3. Роль науки (університетів) у розвитку романо-германського права
4. Зв'язок романо-германської правової сім'ї з римським правом
5. Вплив канонічного права на формування романо-германського права
6. Публічне і приватне право

При вивченні даної теми, студенту доцільно взяти до уваги такі **методичні рекомендації**.

1. Навчальні цілі

Розуміти загальні характеристики системи цивільного права, включаючи її структуру, джерела права та роль суддів.

Вміти визначити основні відмінності між цивільним правом та іншими правовими системами, такими як загальне право.

Розвивайте здатність критично аналізувати, як система цивільного права застосовується в різних країнах і правових контекстах.

2. Рекомендації щодо вивчення

А. Зосередьтеся на ключових рисах системи цивільного права

Дізнайтеся про важливість кодифікації

Вивчіть, як кодифікація законів у системі цивільного права організовує правові норми та забезпечує передбачуваність у юридичній практиці.

Зрозумійте, як кодифіковані закони (наприклад, Цивільний кодекс, Господарський кодекс) функціонують як основне джерело права.

Зрозумійте роль суддів

Зосередьтеся на ролі суддів у системі цивільного права, зокрема на їхньому обов'язку застосовувати писане право без створення прецедентів.

Поміркуйте, наскільки це контрастує з роллю судді в системі загального права, де судові рішення можуть сформулювати правовий прецедент.

Вивчити структуру цивільного права

Вивчіть, як країни цивільного права поділяють свої правові кодекси (наприклад, приватне право, публічне право) і систематичну категорію правових тем, таких як контракти, делікти та сімейне право.

В. Займіться порівняльним аналізом

Порівняйте систему цивільного права з іншими правовими системами, які ви вивчаєте (наприклад, загальне право).

Зосередьтеся на тому, чим правовий підхід до конкретних питань (наприклад, договорів, деліктів) відрізняється між системами цивільного та загального права.

С. Участь у практичних заняттях

Імітаційний судовий процес: беріть участь або спостерігайте за імітаційним судовим процесом у контексті цивільного права. Практикуйте тлумачення правових кодексів і розуміння обмежень суддівського розсуду.

Юридичне дослідження: досліджуйте конкретні правові кодекси чи прецедентне право в країні з цивільним правом і вивчайте, як судді тлумачать і застосовують писане право.

3. Спільне навчання

Попрацюйте в групах, щоб представити різні юрисдикції цивільного права, порівнюючи їхні правові системи та ключові кодекси.

Співпрацюйте над тематичними дослідженнями, аналізуючи, як система цивільного права вирішуватиме конкретні правові проблеми.

4. Рефлексія та самооцінка

Поміркуйте над тим, як залежність системи цивільного права від кодифікованих законів впливає на передбачуваність і послідовність правових рішень.

Перевірте своє розуміння, пояснюючи характеристики системи цивільного права одноліткам або письмово.

Заключні зауваження

Вивчення Загальної характеристики системи цивільного права в порівняльному правознавстві дозволяє студентам оцінити історичний розвиток та відмінні риси цієї системи, яка широко практикується в усьому світі. Завдяки структурованим лекціям, порівняльному аналізу,

тематичним дослідженням та інтерактивним заняттям студенти отримають глибше розуміння того, як працює система цивільного права, як у теорії, так і на практиці. Досліджуючи його відмінності від інших правових систем, студенти будуть краще підготовлені для орієнтування в правових питаннях у глобалізованому контексті.

Тема 4. Джерела права романо-германської правової сім'ї

План:

1. Норми права в романо-германській сім'ї
2. Джерела права в романо-германській сім'ї, їх види
3. Нормативно-правові акти в романо-германській правовій сім'ї
4. Закон як джерело права в романо-германській сім'ї
5. Загальні принципи в романо-германській правовій сім'ї
6. Звичай у системі джерел романо-германського права
7. Доктрина в романо-германській правовій сім'ї
8. Судова практика в романо-германській правовій сім'ї

При вивченні даної теми, студенту доцільно взяти до уваги такі **методичні рекомендації**.

1. Навчальні цілі

Розуміти первинні та вторинні джерела права в системі цивільного права та їх роль у формуванні правових результатів.

Вміти пояснити ієрархію правових джерел та способи вирішення конфліктів між ними.

Розвивати вміння порівнювати джерела права в системі цивільного права з іншими системами, наприклад загальним правом.

2. Рекомендації щодо вивчення

А. Зосередьтеся на основних джерелах

Вивчення ролі писаного права (статути та кодекси)

Зосередьтеся на розумінні структури та важливості кодексів (наприклад, Цивільного кодексу, Кримінального кодексу) у юрисдикціях цивільного права.

Перегляньте та проаналізуйте ключові положення відомих кодексів (наприклад, Цивільного кодексу Франції, німецького BGB), щоб зрозуміти, як вони функціонують як першоджерела права.

Розуміти роль судових рішень

Хоча судові рішення не є обов'язковими прецедентами в цивільному праві, вивчіть, як суди тлумачать статути та правила.

Шукайте приклади, коли судові рішення допомагають роз'яснити неясності в законі, навіть якщо вони не створюють обов'язкового прецедентного права.

Дізнайтеся про вплив доктрини

Вивчіть, як праці вчених-юристів (доктрини) формують тлумачення правових норм і впливають на судові рішення, особливо в складних галузях права.

Вивчіть, як коментатори та наукова література сприяють розвитку систем цивільного права.

В. Порівняйте джерела права

Порівняйте джерела права в системах цивільного права з джерелами загального права, зосереджуючись на ролі прецедентного права та судового прецеденту в кожному з них.

Проаналізуйте, як писаний характер цивільного права впливає на правову визначеність і передбачуваність порівняно з більш гнучкою системою загального права.

С. Участь у практичних заняттях

Аналіз прикладу: проаналізуйте справу з юрисдикції цивільного права та визначте, як суддя тлумачить закони за відсутності обов'язкових прецедентів.

Юридичні дослідження: Використовуйте первинні та вторинні джерела, щоб досліджувати право на певну тему (наприклад, договори, делікти, сімейне право) у юрисдикції цивільного права.

3. Спільне навчання

Працуйте з колегами над груповими дослідницькими проектами, які досліджують джерела права в різних юрисдикціях цивільного права.

Обговоріть роль юридичних коментарів та академічного впливу на формування судових рішень та юридичної практики.

4. Рефлексія та самооцінка

Поміркуйте над тим, як розуміння джерел права в юрисдикціях цивільного права допомагає тлумачити та застосовувати правові норми на практиці.

Регулярно перевіряйте своє розуміння, пояснюючи колегам ієрархію та роль різних правових джерел або письмово.

Заключні зауваження

Вивчення Джерел права в системі цивільного права надає студентам інструменти для розуміння того, як правові норми створюються, тлумачаться та застосовуються в юрисдикціях цивільного права. Займаючись первинними та вторинними джерелами, порівнюючи їх з іншими правовими системами та застосовуючи ці знання до тематичних

досліджень, студенти поглиблюють своє розуміння того, як функціонує система цивільного права як у теорії, так і на практиці. Ці знання стануть основою для аналізу правових систем у всьому світі та для вирішення складних правових проблем у різних юрисдикціях.

Тема 5. Правові системи, що тяжіють до романо-германського типу

План:

1. Правові системи Скандинавських країн
2. Правові системи держав Латинської Америки

При вивченні даної теми, студенту доцільно взяти до уваги такі **методичні рекомендації**.

1. Навчальні цілі

Зрозумійте, що таке гібридні правові системи, і визначте країни, де правова система тяжіє до системи цивільного права.

Проаналізуйте, як елементи цивільного права інтегруються з іншими правовими традиціями в гібридних системах.

Розвивайте здатність порівнювати та порівнювати правові системи, які прийняли принципи цивільного права, з традиційними юрисдикціями цивільного права.

2. Рекомендації щодо вивчення

A. Вивчіть характеристики гібридних систем

Вивчайте ключові правові системи

Зосередьтеся на розумінні країн із гібридними системами, таких як Японія, Південна Корея, Квебек (Канада) та Південна Африка.

Проаналізуйте, як ці країни об'єднують елементи цивільного права, такі як кодифіковані статuti та правові аргументи, з іншими традиціями (наприклад, загальним правом, звичаєвим правом або ісламським правом).

Зрозумійте юридичну адаптацію

Вивчіть історію правової реформи в гібридних системах і те, як вони прийняли кодекси цивільного права (наприклад, прийняття Луїзіаною Кодексу Наполеона).

Дізнайтеся про роль судової влади в цих системах і про те, як вони збалансовують застосування принципів цивільного права з іншими джерелами права.

B. Порівняльне дослідження

Порівняйте правові системи країн, які тяжіють до системи цивільного права, з системами чистого цивільного права.

Зосередьтеся на конкретних галузях права, таких як договірне право, право власності чи комерційне право, і проаналізуйте, як гібридні системи адаптують принципи цивільного права до місцевих потреб або інтегрують їх з іншими правовими традиціями.

С. Займіться практичними вправами

Аналіз прикладів: вивчайте випадки реального світу з гібридних систем, де цивільне право застосовується разом із принципами загального права.

Правове дослідження: проведіть дослідження змішаної юрисдикції та визначте, як її правові кодекси відображають вплив цивільного права. Підготуйте доповідь або презентацію з аналізом інтеграції елементів цивільного права в місцеву правову систему.

3. Спільне навчання

Працюйте з колегами, щоб дослідити розвиток гібридних правових систем у різних частинах світу.

Обговоріть, як ухвалення цивільних правових кодексів чи статутів вплинуло на структуру та функціонування гібридних систем.

4. Рефлексія та самооцінка

Поміркуйте над тим, як розуміння гібридних правових систем покращує вашу здатність працювати у все більш глобалізованому правовому середовищі.

Регулярно перевіряйте своє розуміння, порівнюючи правові системи, які ви вивчаєте, і визначаючи елементи, які схилиються до системи цивільного права.

Заключні зауваження

Вивчення правових систем, що стосуються системи цивільного права, дозволяє студентам оцінити гнучкість традиції цивільного права та те, як вона була адаптована в різних юрисдикціях по всьому світу. Використовуючи приклади з реального світу, тематичні дослідження та порівняльний аналіз, студенти зрозуміють, як розвиваються правові системи та адаптуються до культурних, історичних та практичних міркувань, зберігаючи зв'язок із принципами цивільного права. Ці знання є безцінними для тих, хто прагне практикувати міжнародне право або працювати в кількох правових системах.

Тема 6. Загальна характеристика англо-американської правової сім'ї

План:

1. Особливості англо-американської правової сім'ї
2. Основні етапи розвитку англійської правової системи
3. Виникнення та реформування загального права
4. Загальне право: поняття та особливості
5. Право справедливості та його співвідношення із загальним правом

При вивченні даної теми, студенту доцільно взяти до уваги такі **методичні рекомендації**.

1. Навчальні цілі

Отримайте глибоке розуміння основних принципів системи загального права, включаючи прецедент, ухвалення судових рішень і змагальний процес.

Вміти порівнювати систему загального права з іншими правовими системами, зокрема системою цивільного права, щоб зрозуміти їхні ключові відмінності та подібності.

Розвивайте здатність аналізувати та тлумачити справи загального права та розуміти роль судового обґрунтування у формуванні права.

2. Рекомендації щодо вивчення

A. Зосередьтеся на ключових характеристиках

Зрозумійте прецедент і старе рішення

Прочитайте та проаналізуйте визначні справи з юрисдикцій загального права, щоб зрозуміти, як принцип *stare decisis* працює на практиці.

Вивчіть, як судді покладаються на минулі рішення для тлумачення законів і створення нових правових принципів.

Дослідіть змагальну систему

Ознайомтеся із змагальною системою та чим вона відрізняється від інквізиційної системи, яка існує в юрисдикціях цивільного права.

Вивчіть, чим відрізняються ролі суддів та адвокатів у двох системах, зокрема щодо встановлення фактів та правової аргументації.

B. Порівняльне дослідження

Порівняйте розвиток системи загального права з системою цивільного права, зосереджуючись на ролі прецедентного права порівняно з писаними законами.

Вивчайте гібридні правові системи, зокрема ті, що діють у колишніх британських колоніях, щоб зрозуміти, як вони інтегрували принципи загального права з місцевими правовими традиціями.

С. Взяти участь у аналізі судової практики

Прочитайте ключові справи з різних юрисдикцій загального права (наприклад, Великобританія, США, Канада, Австралія) та проаналізуйте їх значення.

Визначте, як прецеденти в цих справах формують майбутнє правове обґрунтування у відповідних юрисдикціях.

Д. Практичні заняття

Візьміть участь у імітаційному судовому розгляді чи судовому розгляді, щоб застосувати принципи загального права на практиці, зосереджуючись на юридичній аргументації, прецедентах і судовому обґрунтуванні.

Візьміть участь у групових дискусіях, щоб проаналізувати останні рішення загального права та їх вплив на розвиток законодавства.

3. Спільне навчання

Попрацюйте в групах, щоб дослідити та представити, як принципи загального права застосовуються в різних юрисдикціях, а також варіації, які існують у цих застосуваннях.

Поділіться висновками судової практики з колегами та обговоріть переваги різних судових тлумачень у системах загального права.

4. Рефлексія та самооцінка

Поміркуйте над тим, як система загального права впливає на сучасні правові системи як усередині країни, так і на міжнародному рівні.

Регулярно перевіряйте своє розуміння, підсумовуючи визначні справи загального права та пояснюючи їх прецедентну цінність.

Заключні зауваження

Вивчення Загальних характеристик системи загального права є життєво важливим для розуміння структури та функціонування правових систем, які віддають перевагу судовим рішенням і прецедентному праву. Займаючись історичними контекстами, ключовими справами та порівняльним аналізом, студенти не лише отримують уявлення про функціонування системи загального права, але й розвинути навички, необхідні для навігації та ефективного застосування її принципів.

Тема 7. Джерела права англо-американської правової сім'ї

План:

1. Поняття та види джерел англо-американського права
2. Прецедент як джерело права в сім'ї англо-американського права
3. Закон як джерело права в сім'ї англо-американського права
4. Делеговане законодавство в сім'ї англо-американського права
5. Звичай в англо-американському праві
6. Інші джерела англо-американського права

При вивченні даної теми, студенту доцільно взяти до уваги такі **методичні рекомендації**.

1. Навчальні цілі

Розуміти первинні та вторинні джерела права в системі загального права, включаючи прецедентне право, законодавство та звичаєве право.

Вміти розрізняти роль прецедентного та статутного права у формуванні права, а також взаємодію між ними.

Розвивайте здатність аналізувати судові висновки та розпізнавати, як вони створюють правові прецеденти, які впливають на майбутні справи.

Отримайте уявлення про процес тлумачення законів і використання вторинних джерел у системах загального права.

2. Рекомендації щодо вивчення

A. Зосередьтеся на первинних джерелах

Прецедентне право та судовий прецедент

Зосередьтеся на розумінні судових прецедентів і того, як вони зобов'язують суди нижчої інстанції. Вивчіть визначні справи загального права та визначте їхню прецедентну цінність.

Уважно прочитайте судові висновки, щоб визначити *ratio resolvendi* (юридичне обґрунтування) та *obiter dicta* (додатковий коментар), оскільки обидва вони відіграють важливу роль у загальному праві.

Статутне право

Вивчіть, як діє статутне право та як воно взаємодіє із загальним правом. Зрозумійте, як суди тлумачать статути, особливо коли є двозначність або конфлікт із прецедентом.

B. Порівняльне дослідження

Порівняйте джерела права в системах загального та цивільного права. Зрозумійте домінуючу роль прецедентного права в системах загального права, на відміну від більш кодифікованого підходу в системах цивільного права.

C. Практичні заняття

Аналізуйте судовий прецедент: читайте та аналізуйте ключові справи, щоб зрозуміти, як судовий прецедент впливає на розвиток права.

Тлумачення законів: попрактикуйтеся в тлумаченні законів, використовуючи такі методи, як буквальне правило або цільове правило, і розгляньте, як суди використовують ці підходи в системах загального права.

3. Спільне навчання

Групове прикладне дослідження: працюйте з колегами, щоб проаналізувати конкретну справу, визначаючи використані джерела права та обговорюючи наслідки для майбутніх справ.

Дебати щодо ролі судів проти парламенту: беріть участь у групових дискусіях або дебатах щодо відносної важливості судових рішень порівняно із законодавством у формуванні права в системах загального права.

4. Рефлексія та самооцінка

Поміркуйте над тим, як прецедент діє в системах загального права та як він впливає на розвиток права. Розглянемо, як статутне право та прецедентне право працюють разом, щоб створити динамічну систему права, що розвивається.

Регулярно перевіряйте своє розуміння джерел права, підсумовуючи визначні справи та пояснюючи їхнє значення в контексті джерел права в системі загального права.

Заключні зауваження

Розуміння джерел права в системі загального права є основоположним для розуміння того, як працює система, зокрема ваги, яку надають судовим рішенням і прецедентам. Займаючись тематичними дослідженнями, тлумаченням законів та порівняльним аналізом, студенти розвиватимуть навички, необхідні для критичної оцінки ролі різних джерел права та розуміння їх впливу на правові системи в усьому світі.

Тема 8. Особливості правових систем США та країн Співдружності Націй

План:

1. Формування правової системи США
2. Сучасна правова система США
3. Правові системи країн Співдружності Націй

При вивченні даної теми, студенту доцільно взяти до уваги такі **методичні рекомендації**.

1. Навчальні цілі

Зрозуміти правові системи Сполучених Штатів і країн Співдружності, з акцентом на їх конституційні основи, джерела права та роль судових рішень.

Вміти порівнювати та протиставляти федеративний устрій США з унітарними системами в країнах Співдружності.

Розвивайте здатність аналізувати, як судовий перегляд, прецедент і тлумачення конституції функціонують у різних юрисдикціях.

2. Рекомендації щодо вивчення

A. Зосередьтеся на конституційних структурах

США: Вивчіть Конституцію США та ключові поправки до неї (наприклад, Білль про права), приділяючи особливу увагу тому, як вона структурує федералізм і захищає права особи.

Країни Співдружності: ознайомтеся з конституціями Канади, Індії та Австралії та зосередьтеся на їхніх подібностях і відмінностях, зокрема щодо судового перегляду, основних прав і розподілу влади.

B. Проаналізуйте визначну судову практику

Вивчайте визначні конституційні справи як у США, так і в країнах Співдружності, аналізуючи, як суди тлумачать і застосовують конституційні принципи.

Зверніть особливу увагу на справи, пов'язані з судовим переглядом, поділом влади та федералізмом (наприклад, *Marbury v. Madison*, *R v. State Secretary of Transport*).

C. Займіться порівняльним аналізом

Порівняйте роль судового перегляду в США та країнах Співдружності та дослідіть, як прецедент використовується в обох правових системах.

Беріть участь у дебатах або дискусіях, що порівнюють федеральну та унітарну структури управління та їхній вплив на правові системи.

3. Спільне навчання

Групові обговорення: попрацюйте з однокласниками, щоб обговорити конституційні відмінності між США та країнами Співдружності, зосереджуючись на тому, як кожна система підходить до тлумачення конституції, захисту прав і повноважень уряду.

Імітаційні судові процеси та навчальні суди: беріть участь у групових судових процесах, де ви обговорюєте конституційні питання,

спираючись на своє розуміння правових принципів США та Співдружності.

4. Рефлексія та самооцінка

Поміркуйте над тим, як розвиваються правові системи США та країн Співдружності та як конституційні реформи впливають на баланс повноважень у кожній системі.

Регулярно оцінюйте своє розуміння, порівнюючи правові структури та прецедентне право цих країн, зосереджуючись на федералізмі, судовому перегляді та застосуванні прецеденту.

Заключні зауваження

Розуміння особливостей правових систем США та країн Співдружності пропонує цінне розуміння різноманітності та подібності правових традицій. Вивчаючи їхні конституційні рамки, судову практику та правові принципи, студенти зможуть розвинути всебічне розуміння того, як різні правові системи вирішують загальні проблеми, такі як федералізм, судовий контроль та тлумачення конституції.

Тема 9. Релігійні правові системи

План:

1. Загальна характеристика правових систем релігійного типу
2. Мусульманське (ісламське) право
3. Індуське право
4. Іудейське (єврейське) право
5. Канонічне право

При вивченні даної теми, студенту доцільно взяти до уваги такі **методичні рекомендації**.

1. Навчальні цілі

Зрозумійте релігійні правові системи, їх джерела та практичне застосування в реальних справах.

Розвивайте здатність порівнювати релігійні правові системи зі світськими правовими системами, зосереджуючись на таких питаннях, як юрисдикція, правовий плюралізм і вирішення конфліктів.

Проаналізуйте, як релігійне право впливає на закони про особистий статус, кримінальні закони та роль релігійних судів у різних країнах.

2. Рекомендації щодо вивчення

А. Дослідження релігійних текстів

Прочитайте та проаналізуйте основні релігійні тексти, такі як Коран, Талмуд і документи християнського канонічного права, щоб зрозуміти їхній вплив на правові принципи.

Вивчіть, як тлумачення цих текстів відрізняється між юридичними школами та як це впливає на законотворчість у різних країнах.

В. Порівняльні приклади

Порівняйте та порівняйте реальні судові рішення релігійних судів (наприклад, шаріатських судів у Єгипті чи єврейських рабинських судів в Ізраїлі) з рішеннями світських судів із подібних питань, як-от розлучення, спадщина та шлюб.

С. Дослідіть роль релігії в управлінні

Вивчіть, як релігійне право впливає на державну політику та управління в таких країнах, як Іран (Ісламська Республіка), Ізраїль і Ватикан, і порівняйте ці системи з системами світських держав, які дозволяють релігійні закони в особистих справах.

3. Спільне навчання

Групові проекти: Співпрацюйте з однокласниками, щоб дослідити, як функціонує правовий плюралізм у суспільствах із сильною релігійною правовою традицією поряд із світським правом.

Рольові ігри: беріть участь у імітованих судових слуханнях або дебатах з таких питань, як релігійна свобода, правовий плюралізм і права меншин згідно з релігійним законом.

4. Самооцінка та рефлексія

Регулярно розмірковуйте над тим, як релігійні закони відрізняються у застосуванні до таких питань, як сімейне право, спадкування, злочини та моральні принципи, і як ці закони формують суспільну сферу.

Беріть участь у вправах для самооцінки, які зосереджуються на складності узгодження релігійних норм зі світськими правовими системами в глобалізованих суспільствах.

Заключні зауваження

Вивчення релігійних правових систем пропонує цінну інформацію про те, як релігія перетинається з правом у різних суспільствах. Розуміючи джерела, принципи та функції релігійного права, студенти будуть готові критично оцінювати, як світські системи та релігійні традиції взаємодіють, співіснують або конфліктують у різних юрисдикціях. Ці знання є важливими для тих, хто прагне долучитися до правового плюралізму або працювати в регіонах, де релігійне право відіграє значну роль.

Тема 10. Традиційні правові системи

План:

1. Загальна характеристика правових систем традиційного типу
2. Правові системи країн Далекого Сходу
3. Правові системи держав Африки

При вивченні даної теми, студенту доцільно взяти до уваги такі **методичні рекомендації**.

1. Навчальні цілі

Розуміти єство і роль звичасвого права в різних правових системах.

Розвивайте здатність порівнювати звичайні правові системи з формальними правовими системами та досліджувати, як вони інтегровані або суперечать державним законам.

Аналізуйте переваги та виклики звичасвого права в сучасному суспільстві, особливо в контексті прав людини, правового плюралізму та гендерної рівності.

2. Рекомендації щодо вивчення

А. Читання та дослідження

Вивчайте основні тексти звичасвого права з різних регіонів і культур.

Вивчіть приклади застосування звичасвого права, особливо в таких сферах, як сімейне право, майнові спори та вирішення спорів.

В. Порівняльний аналіз

Виконуйте порівняльні вправи, аналізуючи, як звичасве право стосується правосуддя та вирішення конфліктів у порівнянні з сучасними правовими системами.

Визначте сильні та слабкі сторони звичасвого права у вирішенні сучасних правових проблем (наприклад, гендерні права).

С. Практична участь

Беріть участь в дискусіях, дебатах або імітаційних судових процесах про те, як звичасве право працює в поєднанні з державним законодавством і як правовий плюралізм може формувати правову політику та управління.

Заключні зауваження

Вивчаючи звичасві правові системи, студенти отримають цінне уявлення про те, як місцеві звичаї та традиції відіграють вирішальну роль у формуванні правових норм, особливо в постколоніальних або корінних громадах. Вони також дізнаються про інтеграцію звичасвого права в сучасні правові системи, допомагаючи їм критично підходити до правового плюралізму та питань прав людини в глобалізованому світі.

4. List of essay topics

When writing essays, students should take into account the **methodological recommendations** below.

Writing an essay in the discipline of comparative law requires a structured approach to analyzing legal systems, principles, or concepts across different jurisdictions. Below are key steps and guidelines to help you write a well-organized and insightful comparative law essay.

1. Understand the Assignment and Topic

- Read the question carefully: Ensure you fully understand what the essay requires, whether it's comparing specific legal systems, areas of law, or principles across jurisdictions.

- Narrow down the focus: If the topic is broad, such as “comparing civil law and common law systems,” choose a more specific aspect to analyze, such as “the role of judicial precedent in civil law and common law systems.”

2. Research Thoroughly

- Identify relevant jurisdictions: Choose the countries or legal systems you will compare. Make sure the systems you are comparing are relevant and allow for meaningful analysis.

- Sources: Use a combination of primary (statutes, case law, legal codes) and secondary sources (academic articles, books, reports, and legal commentaries). Focus on up-to-date and authoritative materials.

- Legal principles and doctrines: Understand the key legal principles in each system, including sources of law (e.g., statutes, case law, customs) and how these influence legal practices.

3. Structure Your Essay Clearly

A. Introduction

- Introduce the topic: Briefly describe the legal systems or concepts you are comparing and their relevance.

- State the purpose: Clearly define the objective of the essay, whether it's to highlight differences, similarities, or the impact of a particular legal feature.

- Outline the structure: Give an overview of how the essay will be organized (e.g., "In this essay, I will first compare the sources of law in the common law and civil law systems, then analyze how judicial decisions are made in each system...").

B. Comparative Analysis Body

- Divide the body into sections: Depending on the focus, break your comparison into relevant sub-sections, such as sources of law, legal principles, specific areas of law (e.g., contract law, criminal law), or judicial processes.

- Use headings: Clearly label each section to guide the reader.
- Compare systematically: For each point of comparison, first explain the principle or practice in one legal system, then discuss how it differs in the other. Be sure to highlight key similarities or differences.

- Example structure for each section:

1. Topic A in Legal System 1: Describe the law or principle in System 1.
2. Topic A in Legal System 2: Describe the law or principle in System 2.
3. Comparison and analysis: Analyze the key differences, similarities, and possible reasons behind these distinctions.

C. Conclusion

- Summarize your findings: Briefly recap the key points discussed and the insights gained from comparing the two systems.
- Address the implications: Reflect on the significance of the differences or similarities. For example, how do these differences affect the practice of law in each jurisdiction? What can one legal system learn from the other?
- Suggest further research (optional): If appropriate, suggest areas for future research or questions raised by your comparison.

4. Critical Analysis

- Avoid mere description: A good comparative law essay goes beyond simply stating facts or summarizing legal provisions. Focus on providing a critical analysis of the comparisons.
- Explain the significance: Don't just describe the legal principles — analyze why these differences matter. For example, why does the role of judicial precedent in common law matter for the legal system? How do these differences impact judicial decisions or legal outcomes?
- Consider historical, cultural, and political contexts: Legal systems don't exist in a vacuum, so it's important to consider how historical, cultural, and political factors influence the development of law in different jurisdictions.

5. Use Examples

- Use real-life examples: Support your arguments with specific cases, statutes, or legal principles from the systems you are comparing.
- Case law comparison: When comparing judicial decisions, it's valuable to analyze real court cases to illustrate how laws are applied in practice.

6. Proper Citation and Referencing

- Follow citation guidelines: Use an appropriate legal citation style (e.g., OSCOLA, Bluebook, APA) for citing statutes, cases, academic articles, and other sources.

- Provide a bibliography: Include a comprehensive list of all sources referenced in the essay.

7. Review and Revise

- Check for clarity and coherence: Ensure that your arguments are logically organized and easy to follow.

- Proofread: Correct any grammatical, spelling, or punctuation errors. Ensure proper use of legal terminology.

- Check for balance: Ensure that you are comparing both legal systems in a balanced way without favoring one over the other.

8. Key Tips

- Be concise and focused: Stick to the core issues of comparison without veering into irrelevant details.

- Be objective: Avoid personal biases and strive to present an impartial analysis of both systems.

- Ensure depth: Don't just scratch the surface. Offer in-depth analysis supported by solid evidence.

- Contextualize differences: Where differences arise between legal systems, try to understand the historical or cultural reasons behind those differences.

Main topics of essays:

General Comparative Law Topics

1. The role of comparative law in understanding global legal systems.

2. Legal families and their influence on the development of national legal systems.

3. The relationship between national law and international law in comparative perspective.

4. Legal transplants: Can legal systems adopt laws from other countries without significant modification?

5. The impact of colonialism on contemporary legal systems: A comparative analysis.

6. The evolution of comparative law as a distinct academic discipline.

7. The role of judicial comparison in understanding foreign legal systems.

8. The contribution of comparative law to the harmonization of global legal practices.

Legal Systems and Legal Families

9. A comparative study of the civil law and common law systems.
10. Comparative analysis of socialist law and capitalist law systems.
11. The role of Islamic law in the comparative analysis of legal systems.
12. Comparative analysis of customary law and religious law.
13. Mixed legal systems: The case of South Africa and Louisiana.
14. A comparative study of North American and European legal systems.
15. The influence of Chinese law on other Asian legal systems: A comparative perspective.
16. Indigenous legal systems: A comparative study of their integration into modern legal frameworks.

Sources of Law

17. A comparative analysis of the sources of law in common law and civil law systems.
18. The role of precedent in common law: Its applicability in civil law systems.
19. The role of judicial decisions in shaping Islamic law compared to secular legal systems.
20. A comparison of legislation and jurisprudence as sources of law in different legal systems.
21. The development of international law as a source of national law: A comparative study.
22. The role of customary law in contemporary legal systems.

Constitutional Law and Legal Governance

23. A comparative study of the Constitutional courts in Germany and the United States.
24. The separation of powers and checks and balances in different legal systems.
25. A comparative analysis of constitutional amendments and their processes in different countries.
26. The relationship between constitutional law and human rights law in comparative perspective.

Legal Interpretation and Jurisprudence

27. A comparative study of legal interpretation in common law and civil law systems.
28. The role of judicial activism in common law versus civil law jurisdictions.
29. Comparative analysis of judicial review and constitutional courts in the United States and Germany.

30. The influence of legal realism on modern legal systems: A comparative analysis.

31. A comparison of statutory interpretation techniques across different legal traditions.

32. The concept of legal certainty in common law and civil law systems.

Specific Areas of Law

33. A comparative study of contract law in civil law and common law systems.

34. The role of family law in Islamic and Western legal systems.

35. A comparative analysis of labor law in Europe and the United States.

36. The comparative approach to corporate governance: A study of American, European, and Asian systems.

37. Criminal law and punishment: A comparative analysis of the death penalty in different legal systems.

38. A comparative study of intellectual property law in different legal systems.

39. The role of environmental law in comparative legal systems: A focus on Europe versus the United States.

Legal Pluralism and Multiculturalism

40. The challenges of legal pluralism: A comparative study of Africa and Latin America.

41. The role of religion in family law: A comparative study of Jewish, Christian, and Islamic legal systems.

42. A comparative study of sharia law and civil law in matters of inheritance and property rights.

43. Legal pluralism in post-colonial states: A study of the integration of customary law and state law in India and Kenya.

44. Comparative analysis of the rights of minorities in secular versus religious legal systems.

International and Comparative Law

45. A comparative study of the impact of European Union law on member states' domestic legal systems.

46. The role of international arbitration and dispute resolution in global commerce: A comparative study.

47. A comparative analysis of human rights in European, American, and Asian legal systems.

48. The influence of international environmental law on national legal frameworks.

49. Trade law in the context of World Trade Organization agreements: A comparative study of Europe and Asia.

50. A comparative study of international humanitarian law and its implementation in domestic legal systems.

51. The role of international treaties in shaping domestic legal systems: A comparative study of the United States and France.

4. Перелік тем рефератів

При написанні рефератів студентам слід взяти до уваги наведені нижче **методичні рекомендації**.

Написання рефератів вимагає структурованого підходу до аналізу правових систем, принципів або концепцій у різних юрисдикціях. Нижче наведено основні кроки та вказівки, які допоможуть вам написати добре організоване та проникливе есе з порівняльного права.

1. Зрозумійте завдання та тему

Уважно прочитайте запитання: переконайтеся, що ви повністю розумієте, що вимагає есе, незалежно від того, чи йдеться про порівняння конкретних правових систем, галузей права чи принципів різних юрисдикцій.

Звужте фокус: якщо тема широка, наприклад «порівняння систем цивільного права та загального права», виберіть більш конкретний аспект для аналізу, наприклад «роль судового прецеденту в системах цивільного права та загального права».

2. Ретельно досліджуйте

Визначте відповідні юрисдикції: виберіть країни або правові системи, які ви будете порівнювати. Переконайтеся, що системи, які ви порівнюєте, є релевантними та дають можливість для змістовного аналізу.

Джерела: використовуйте комбінацію первинних (статути, прецедентне право, правові кодекси) і вторинних джерел (наукові статті, книги, звіти та юридичні коментарі). Зосередьтеся на актуальних і авторитетних матеріалах.

Юридичні принципи та доктрини: розуміти ключові правові принципи в кожній системі, включаючи джерела права (наприклад, статути, прецедентне право, звичаї) і те, як вони впливають на юридичну практику.

3. Чітко структуруйте свій есе

А. Вступ

Ознайомтеся з темою: Коротко опишіть правові системи або концепції, які ви порівнюєте, та їх релевантність.

Сформулюйте мету: чітко визначте мету есе, чи то висвітлення відмінностей, схожості чи впливу певної юридичної особливості.

Окресліть структуру: дайте огляд того, як буде організовано есе (наприклад, «У цьому есе я спочатку порівню джерела права в системах загального права та цивільного права, а потім проаналізую, як ухвалюються судові рішення в кожній системі. ..").

В. Об'єкт порівняльного аналізу

Розділіть текст на розділи: залежно від фокусу, розділіть своє порівняння на відповідні підрозділи, такі як джерела права, правові принципи, конкретні галузі права (наприклад, договірне право, кримінальне право) або судові процеси.

Використовуйте заголовки: чітко позначте кожен розділ, щоб орієнтувати читача.

Порівнюйте систематично: для кожного пункту порівняння спочатку поясніть принцип або практику в одній правовій системі, а потім обговоріть, чим вони відрізняються в іншій. Обов'язково виділіть основні подібності чи відмінності.

Приклад структури для кожного розділу:

Тема А в системі права 1: Опишіть закон або принцип у системі 1.

Тема А в системі права 2: Опишіть закон або принцип у системі 2.

Порівняння та аналіз: проаналізуйте ключові відмінності, подібності та можливі причини цих відмінностей.

С. Висновки

Підсумуйте свої висновки: коротко нагадайте обговорені ключові моменти та висновки, отримані в результаті порівняння двох систем.

Зверніть увагу на наслідки: поміркуйте про важливість відмінностей або подібностей. Наприклад, як ці відмінності впливають на юридичну практику в кожній юрисдикції? Чого одна правова система може навчитися в іншій?

Запропонуйте подальше дослідження (необов'язково): якщо це доцільно, запропонуйте області для майбутніх досліджень або запитання, які виникли під час порівняння.

4. Критичний аналіз

Уникайте простого опису: гарне есе з порівняльного права виходить за рамки простого викладу фактів або короткого викладу правових положень. Зосередьтеся на критичному аналізі порівнянь.

Поясніть значення: не просто описуйте правові принципи — проаналізуйте, чому ці відмінності важливі. Наприклад, чому роль судового прецеденту в загальному праві має значення для правової системи? Як ці відмінності впливають на судові рішення чи судові результати?

Розглянемо історичні, культурні та політичні контексти: правові системи не існують у вакуумі, тому важливо враховувати, як історичні, культурні та політичні фактори впливають на розвиток права в різних юрисдикціях.

5. Використовуйте приклади

Використовуйте приклади з реального життя: підтверджуйте свої аргументи конкретними випадками, статутами чи правовими принципами систем, які ви порівнюєте.

Порівняння прецедентного права. Порівнюючи судові рішення, важливо аналізувати реальні судові справи, щоб проілюструвати, як закони застосовуються на практиці.

6. Належне цитування та посилання

Дотримуйтеся вказівок щодо цитування: використовуйте відповідний юридичний стиль цитування (наприклад, OSCOLA, Bluebook, APA) для цитування законів, справ, наукових статей та інших джерел.

Надайте бібліографію: додайте вичерпний список усіх джерел, на які посилаються в есе.

7. Перегляд і перевірка

Перевірте ясність і послідовність: переконайтеся, що ваші аргументи логічно організовані та легкі для слідування.

Перевірте: виправте будь-які граматичні, орфографічні чи пунктуаційні помилки. Забезпечити правильне використання юридичної термінології.

Перевірте баланс: переконайтеся, що ви порівнюєте обидві правові системи збалансовано, не віддаючи перевагу одній над іншою.

8. Ключові поради

Будьте лаконічними та зосередженими: дотримуйтеся основних питань порівняння, не вдаючись до нерелевантних деталей.

Будьте об'єктивними: уникайте особистих упереджень і намагайтеся представити неупереджений аналіз обох систем.

Забезпечте глибину: не просто подряпайте поверхню. Пропонуйте поглиблений аналіз, підтверджений переконливими доказами.

Контекстуалізуйте відмінності: якщо між правовими системами виникають відмінності, спробуйте зрозуміти історичні чи культурні причини цих відмінностей.

Основні теми рефератів:

Загальні теми порівняльного правознавства

1. Роль порівняльного правознавства в розумінні глобальних правових систем.

2. Правові сім'ї та їх вплив на розвиток національних правових систем.

3. Співвідношення національного права та міжнародного права в порівняльній перспективі.

4. Трансплантація законодавства: чи можуть правові системи прийняти закони інших країн без істотних змін?

5. Вплив колоніалізму на сучасні правові системи: порівняльний аналіз.

6. Еволюція порівняльного правознавства як окремої наукової дисципліни.

7. Роль судового порівняння в розумінні іноземних правових систем.

8. Внесок порівняльного правознавства в гармонізацію світової юридичної практики.

Правові системи та правові сім'ї

9. Порівняльне дослідження систем цивільного та загального права.

10. Порівняльний аналіз соціалістичного права та капіталістичного права.

11. Роль мусульманського права в порівняльному аналізі правових систем.

12. Порівняльний аналіз звичаєвого та релігійного права.

13. Змішані правові системи: приклад Південної Африки та Луїзіани.

14. Порівняльне дослідження правових систем Північної Америки та Європи.

15. Вплив китайського права на інші азіатські правові системи: порівняльна перспектива.

16. Правові системи корінних народів: порівняльне дослідження їх інтеграції в сучасні правові рамки.

Джерела права

17. Порівняльний аналіз джерел права систем загального та цивільного права.

18. Роль прецеденту в загальному праві: його застосування в системах цивільного права.

19. Роль судових рішень у формуванні ісламського права порівняно зі світськими правовими системами.

20. Порівняння законодавства та судової практики як джерел права в різних правових системах.

21. Розвиток міжнародного права як джерела національного права: Порівняльне дослідження.

22. Роль звичаєвого права в сучасних правових системах.

Конституційне право та правове управління

23. Порівняльне дослідження конституційних судів Німеччини та США.

24. Розподіл влади та система стримувань і противаг у різних правових системах.

25. Порівняльний аналіз конституційних поправок та їх процесів у різних країнах.

26. Співвідношення конституційного права та права прав людини в порівняльній перспективі.

Тлумачення та юриспруденція

27. Порівняльне дослідження тлумачення права в системах загального права та цивільного права.

28. Роль судової активності у загальному праві проти юрисдикцій цивільного права.

29. Порівняльний аналіз судового контролю та конституційних судів у США та Німеччині.

30. Вплив правового реалізму на сучасні правові системи: Порівняльний аналіз.

31. Порівняння методів тлумачення законів у різних правових традиціях.

32. Поняття правової визначеності в системах загального права та цивільного права.

Окремі галузі права

33. Порівняльне дослідження договірних права в системах цивільного та загального права.

34. Роль сімейного права в ісламській та західній правових системах.

35. Порівняльний аналіз трудового права Європи та США.

36. Порівняльний підхід до корпоративного управління: дослідження американських, європейських та азійських систем.

37. Кримінальне право та покарання: Порівняльний аналіз смертної кари в різних правових системах.

38. Порівняльне дослідження права інтелектуальної власності в різних правових системах.

39. Роль екологічного права в порівняльно-правових системах: акцент на Європі проти Сполучених Штатів.

Правовий плюралізм і мультикультуралізм

40. Проблеми правового плюралізму: порівняльне дослідження Африки та Латинської Америки.

41. Роль релігії в сімейному праві: порівняльне дослідження єврейської, християнської та ісламської правових систем.

42. Порівняльне дослідження законів шаріату та цивільного права в питаннях спадкування та права власності.

43. Правовий плюралізм у постколоніальних державах: дослідження інтеграції звичаєвого права та державного права в Індії та Кенії.

44. Порівняльний аналіз прав меншин у світських і релігійних правових системах.

Міжнародне та порівняльне право

45. Порівняльне дослідження впливу права Європейського Союзу на внутрішні правові системи держав-членів.

46. Роль міжнародного арбітражу та вирішення спорів у світовій торгівлі: порівняльне дослідження.

47. Порівняльний аналіз прав людини в правових системах Європи, Америки та Азії.

48. Вплив міжнародного екологічного права на національні правові бази.

49. Торгове право в контексті угод Світової організації торгівлі: порівняльне дослідження Європи та Азії.

50. Порівняльне дослідження міжнародного гуманітарного права та його імплементації у внутрішніх правових системах.

51. Роль міжнародних договорів у формуванні внутрішніх правових систем: порівняльне дослідження США та Франції.

5. Tasks for individual work

Tests

1. Which legal system does not exist?
 - a) Civil law system
 - b) Common law system
 - c) Religious legal system
 - d) Asia-Pacific legal system

2. What is the main criterion for the distinguishing of the modern legal families?
 - a) Population
 - b) Geographical criterion
 - c) Prevailing type of source of law
 - d) Presence/absence of the death penalty, as well as by the level of the development and protection of human rights

3. Which legal system is sometimes called «the case law» or «the island legal system»?
 - a) Asia-Pacific legal system
 - b) Common law system
 - c) Indonesian legal system
 - d) Religious legal system

4. Which legal system is sometimes called «the continental law»?
 - a) American legal system
 - b) Civil law system
 - c) Common law system
 - d) Scandinavian legal system

5. Which legal system belongs to the mixed one?
 - a) Scandinavian legal system
 - b) Common law system
 - c) Civil law system
 - d) Religious and traditional legal system

6. How did the civil law legal system spread in the world?
 - a) Through reception
 - b) Through expansion

- c) 'Through the reception and expansion
- d) Under the conditions of globalization, the civil law legal system was completely replaced by the Anglo-American one and currently it no longer exists

7. Which legal system exists in Ukraine?

- a) Religious and customary legal system
- b) Common law system
- c) Civil law system
- d) Socialistic legal system

8. Which legal system has a codified character?

- a) Civil law system
- b) Common law system
- c) Religious and customary legal system
- d) Honduran-Ugandan legal system

9. What feature is mostly peculiar to the civil law system?

- a) Rule of law, its independence from the state
- b) Separation of law into the public law and the private law
- c) Casual character of the legal rule
- d) Adversarial judicial procedure and great role of the jury panel

10. What feature is mostly peculiar to the common law system?

- a) Absence of the reception of the Roman law
- b) Clearly expressed doctrinality and conceptuality, abstract nature of legal norms
- c) Clearly expressed codified character
- d) Domination of laws (statutes) in the system of sources of law

11. What source of law plays the main role in the modern countries of the civil law system?

- a) Administrative and judicial precedent
- b) Normative legal act
- c) Legal doctrine
- d) Normative agreement

12. What source of law plays the main role in the states of the common law system?

- a) Administrative and judicial precedent

- b) Normative legal act
- c) Legal custom
- d) Normative agreement

13. Which legal system appeared on the basis of the studying of the Roman law and canon law in Italian, German and French universities?

- a) Religious and customary
- b) Common law system
- c) Civil law system
- d) Nordic-Scandinavian legal system

14. Which source of law played the most important role in the process of the formation of the civil law system?

- a) 'The Code of Justinian
- b) The Salic law
- c) 'The Ruska Pravda
- d) The Manusmriti

15. Which legal school owes its name to the habit of researchers to put notes in the margins or between the lines of the legal text being studied?

- a) 'The Hanefit school
- b) The Maliki school
- c) 'The school of glossators
- d) The school of legalists

16. The «Napoleonic Code» of 1804 was essentially:

- a) 'The civil code
- b) The criminal code
- c) 'The administrative code
- d) The constitutional-legal act

17. The formation of what was influenced by canon law?

- a) Adversarial judicial process
- b) Inquisitorial judicial process
- c) Common law
- d) Law of equity

18. Which branches of law belong to the public law?

- a) Civil law, family law, labour law, housing law
- b) Civil law, commercial law, business law

- c) Financial law, agrarian law, civil law
- d) Constitutional law, criminal law, administrative law

19. Who carried out the Norman conquest of England?

- a) Prince Rurik
- b) Konungr Harald Hardrada
- c) Duke William the Conqueror
- d) Count Roric of Dorestad

20. Which legal system includes common law and law of equity?

- a) Civil law system
- b) Common law system
- c) Religious and customary legal system
- d) Scandinavian legal system

21. What law was formed in England as a result of the administration of justice by traveling judges on the grounds of the local customs and due to the formation of a system of legal precedents?

- a) Customary law
- b) Law of equity
- c) Statutory law
- d) Common law

22. Whose judicial functions received the Supreme Court of the United Kingdom in the second half of the 2000s?

- a) The House of Lords
- b) The House of Commons
- c) The High Court
- d) The court of the peace

23. Which law has the priority in the common law system?

- a) The material law
- b) The procedural law
- c) The public law
- d) The private law

24. According to the research of Harold J. Berman, what was the total volume of the legislation of the first four Anglo-Norman kings between 1066 and 1154?

- a) About 100 documents with a total volume of about 500 pages

- b) More than 2000 decrees and laws
- c) 50 volumes
- d) One page

25. In what century did the common law begin to supplant legal customs?

- a) XII
- b) XIII
- c) XIV
- d) XV

26. Who is the actual creator of the law of equity?

- a) The English monarch
- b) The Lord Chancellor
- c) The House of Lords
- d) English Lords Spiritual and Lords Temporal

27. According to the declaratory theory of law of William Blackstone:

- a) The law is created by its declaration (proclamation) in decrees of the king and laws of parliament
- b) Legal norms are not valid if they have not been announced to the people
- c) Judges create law by declaring its main ideas, principles and norms in their precedent decisions
- d) Law exists independently of judges, and judges only discover and proclaim it

28. Which law has a precedential nature?

- a) Common law
- b) Law of equity
- c) Common law and law of equity
- d) Procedural law

29. When was resolved the conflict between the common law and the law of equity?

- a) At the beginning of the XIX century, when the Civil and Criminal Codes were adopted in England, according to the projects of Jeremy Bentham
- b) In 1875, when the High Court of Justice was established

- c) In 1891, when famous lawyers John Lestrade and Tobias Gregson won «The Sebastian Moran Case» in the Supreme Court of Great Britain
- d) The conflict between the common law and the law of equity in Great Britain has not been resolved and exists to this day

30. Which legal system exists in Wales?

- a) Civil law system
- b) Common law system
- c) Religious-customary legal system
- d) Socialistic legal system

31. Which legal system exists in Scotland?

- a) Civil law system
- b) Common law system
- c) Religious-customary legal system
- d) Mixed legal system

32. Which source of law plays the most important role in the countries of the Hindu legal system?

- a) Resolutions of the head of the church, the chief spiritual leader of the state
- b) Sacred books, religious texts
- c) Normative legal acts
- d) Legal doctrine and regulatory agreements

33. What is the nature of action of the law of religious legal systems?

- a) Territorial
- b) Extraterritorial
- c) Casual
- d) Personal

34. What law applies to Ukrainian tourists in a Muslim country?

- a) Muslim law
- b) Secular law of a Muslim country
- c) Ukrainian law
- d) Consular law

35. The Muslim law regulates relations between:

- a) Between persons who are legally present on the territory of Muslim countries

- b) Between Muslim states as subjects of international law
- c) Between Muslims and non-Muslims living in Muslim countries
- d) Only between Muslims

36. Which Muslim Sunni school is characterized by the greatest severity?

- a) The Hanefit school
- b) The Maliki school
- c) The Hafeziti school
- d) The Hanbali school

37. 92% of Muslims belong to:

- a) Sunnis
- b) Shiites
- c) Islamists
- d) Mohammedans

38. What is the name of the collection of recorded sayings and deeds of the Prophet Muhammad, which is a model that Muslims should follow?

- a) Quran
- b) Sunnah
- c) Ijma
- d) Qiyas

39. What is the name of the doctrine of Muslim law?

- a) Quran
- b) Sunnah
- c) Ijma
- d) Qiyas

40. What is the name of the Muslim law?

- a) Sharia
- b) Jihad
- c) Allahu Akbar
- d) Shahid

41. Which Islamic state is an absolute theocratic monarchy?

- a) Turkey
- b) Morocco
- c) Saudi Arabia
- d) Egypt

42. Which varna includes warriors and kings?

- a) Brahmins
- b) Kshatriyas
- c) Vaishyas
- d) Shudras

43. What was the name of works in Ancient India, which highlighted the philosophical, socio-political and economic problems of the state's activity?

- a) Vedas
- b) Dharmasutras
- c) Dharmasastras
- d) Arthashastras

44. Who are the «dalits» in India?

- a) Higher strata of the population
- b) Senior officials who cannot be detained or arrested without the consent of the Indian Parliament
- c) The lowest, non-war strata of the population, pariahs, outcasts
- d) Religious sect of fanatics – Islamic fundamentalists

45. Which legal system was able to exist without statehood for approximately 2500-3000 years?

- a) Hindu law
- b) Jewish law
- c) Muslim law
- d) Mohammedan law

46. Which legal system has a mononational character?

- a) Civil law system
- b) Common law system
- c) Muslim law
- d) Jewish law

47. Which countries do not have a written constitution?

- a) Israel and Great Britain
- b) USA and Canada
- c) Australia and New Zealand
- d) Burkina Faso and Ivory Coast

48. What is the source of Jewish law?

- a) 'The Bible
- b) Old 'Testament
- c) New Testament
- d) Gospel

49. What is the name of the collection of Jewish religious, legal and ethical norms of the IV century B.C. – V century A.D.?

- a) Decalogue of Moses
- b) Torah
- c) Kabbalah
- d) Talmud

50. What features are peculiar to the canon law?

- a) Eternity and immutability
- b) Changeability according to the needs of time
- c) Fanaticism and orthodoxy
- d) Illogicality and hypocrisy

51. The split of the Christian church into the Western and Eastern ones was finally confirmed in:

- a) 476
- b) 1054
- c) 1453
- d) 1517

52. Which books are recognized as the sacred by the Christian Church?

- a) Bible
- b) The Old Testament
- c) 'The New Testament
- d) Gospel

53. What type of sources of law prevails in the states of the customary legal family?

- a) 'Traditions
- b) Customs
- c) Legal doctrine
- d) Normative agreements

5. Завдання для самостійної роботи

Тестові завдання

1. Якої правової сім'ї не існує?
 - а) Романо-германська
 - б) Англосаксонська
 - в) Релігійно-традиційна
 - г) Азіатсько-Тихоокеанська

2. За яким критерієм розрізняються правові сім'ї сучасності?
 - а) За кількістю населення
 - б) За географічним критерієм
 - в) За панівним типом джерела права
 - г) За наявністю/відсутністю смертної кари, а також за рівнем розвитку і захисту прав людини

3. Яка правова сім'я називається «острівною»?
 - а) Азіатсько-Тихоокеанська
 - б) Англосаксонська
 - в) Індонезійська
 - г) Релігійно-традиційна

4. Яка правова сім'я називається «континентальною»?
 - а) Американська
 - б) Романо-германська
 - в) Англосаксонська
 - г) Скандинавська

5. Яка правова сім'я відноситься до змішаних?
 - а) Скандинавська
 - б) Англосаксонська
 - в) Романо-германська
 - г) Релігійно-традиційна

6. Яким чином поширювалася романо-германська правова система?
 - а) Шляхом рецепції
 - б) Шляхом експансії
 - в) Шляхами рецепції та експансії

г) В умовах глобалізації романо-германська правова система була повністю витіснена англо-американською і наразі вона більше не існує

7. Яка правова система діє в Україні?

- а) Релігійно-традиційна
- б) Англо-американська
- в) Романо-германська
- г) Соціалістична

8. Яка правова система має виражений кодифікований характер?

- а) Романо-германська
- б) Англосаксонська
- в) Релігійно-традиційна
- г) Гондурасько-Угандійська

9. Що найбільш характерно для романо-германської системи?

- а) Верховенство права, його незалежність від держави
- б) Поділ права на публічне і приватне
- в) Казуальний характер норм права
- г) Змагальна судова процедура та важлива роль суду присяжних

10. Що характерно для англосаксонської правової системи?

- а) Відсутність рецепції римського права
- б) Яскраво виражена доктринальність і концептуальність, абстрактний характер норм права
- в) Яскраво виражений кодифікований характер
- г) Домінуюча роль закону у системі джерел права

11. Яке джерело права є основним у сучасних країнах романо-германської правової сім'ї?

- а) Адміністративний та судовий прецедент
- б) Нормативно-правовий акт
- в) Правова доктрина
- г) Нормативний договір

12. Яке джерело права є основним у сучасних державах англо-американської правової сім'ї?

- а) Судовий та адміністративний прецедент
- б) Нормативно-правовий акт
- в) Правовий звичай

г) Нормативний договір

13. Яка правова сім'я утворилася на основі вивчення римського і канонічного права в італійських, німецьких і французьких університетах?

- а) Релігійно-традиційна
- б) Англосаксонська
- в) Романо-германська
- г) Скандинавсько-нордична

14. Яке джерело відіграло найважливішу роль у формуванні романо-германської правової сім'ї?

- а) Кодекс Юстиніана
- б) Салічна правда
- в) Руська правда
- г) Закони Ману

15. Яка юридична школа завдячує своєю назвою звичці дослідників ставити примітки на полях або між рядками досліджуваного тексту?

- а) Ханефітська школа
- б) Малекітська школа
- в) Школа глосаторів
- г) Школа легістів

16. «Кодекс Наполеона» 1804 р. за своєю сутністю був:

- а) Цивільним кодексом
- б) Кримінальним кодексом
- в) Адміністративним кодексом
- г) Конституційно-правовим актом

17. На формування чого вплинуло канонічне право?

- а) Змагального процесу
- б) Розшукового процесу
- в) Загального права
- г) Права справедливості

18. Які галузі права включає публічне право?

- а) Цивільне, сімейне, трудове, житлове право
- б) Цивільне, господарське, комерційне право
- в) Фінансове, аграрне, цивільне право

г) Конституційне, кримінальне, адміністративне право

19. Хто здійснив норманське завоювання Англії?

- а) Князь Рюрик
- б) Конунг Гаральд Суворий
- в) Герцог Вільгельм Завойовник
- г) Граф Рорик Ютландський

20. Яка правова сім'я поєднує загальне право і право справедливості?

- а) Романо-германська
- б) Англосаксонська
- в) Релігійно-традиційна
- г) Скандинавська

21. Яке право утворилося в Англії у результаті здійснення правосуддя мандрівними суддями на основі місцевих звичаїв та формування системи правових прецедентів?

- а) Звичаєве право
- б) Право справедливості
- в) Статутне право
- г) Загальне право

22. Судові функції якої установи отримав Верховний Суд Великої Британії у другій половині 2000-х рр.?

- а) Палати лордів
- б) Палати громад
- в) Високого суду
- г) Мирowego суду

23. Яке право мало пріоритет у системі загального права?

- а) Матеріальне право
- б) Процесуальне право
- в) Публічне право
- г) Приватне право

24. Який обсяг, згідно з дослідженнями Г. Дж. Бермана, мало все законодавство перших 4 англонорманських королів з 1066 до 1154 року?

- а) Близько 100 документів загальним обсягом близько 500 сторінок
- б) Більше 2000 указів та законів
- в) 50 томів

г) Одна сторінка

25. В якому столітті загальне право стало витіснити правові звичаї?

- а) XII
- б) XIII
- в) XIV
- г) XV

26. Хто є фактичним творцем права справедливості?

- а) Англійський король
- б) Лорд-канцлер
- в) Палата лордів
- г) Англійські світські та духовні лорди

27. Згідно з деклараторною теорією права англійських юристів XVII-XVIII ст. М. Хайла та В. Блекстоуна:

- а) Право створюється шляхом його декларування (проголошення) в указах короля і законах парламенту
- б) Правові норми не є чинними, якщо вони не були проголошені народом
- в) Судді створюють право, проголошуючи його основні ідеї, принципи та норми у своїх рішеннях-прецедентах
- г) Право існує незалежно від суддів, а судді лише відкривають і проголошують його

28. Яке право має прецедентний характер?

- а) Загальне право
- б) Право справедливості
- в) Загальне право і право справедливості
- г) Процесуальне право

29. Коли було усунуто суперечність між загальним правом і правом справедливості?

- а) На початку XIX ст., коли в Англії на підставі проектів Джеремі Бентама було прийнято Цивільний і Кримінальний кодекси
- б) У 1873 р., коли було створено єдиний вищий суд
- в) У 1891 р., коли відомі юристи Джон Лестрейд і Тобіас Грегсон виграли «Справу Себастьяна Морана» у Верховному Суді Великої Британії

г) Суперечність між загальним правом і правом справедливості у Великій Британії не була усунута й існує понині

30. Яка правова система діє в Уельсі?

- а) Романо-германська
- б) Англосаксонська
- в) Релігійно-традиційна
- г) Соціалістична

31. Яка правова система діє у Шотландії?

- а) Романо-германська
- б) Англосаксонська
- в) Релігійно-традиційна
- г) Змішана

32. Яке джерело права панує у країнах індуїстської правової сім'ї?

- а) Постанови очільника церкви, головного духовного владика держави
- б) Священні книги, релігійні тексти
- в) Нормативно-правові акти
- г) Правова доктрина та нормативні договори

33. Який характер дії має право релігійних правових систем?

- а) Територіальний
- б) Екстериторіальний
- в) Казуальний
- г) Персональний

34. Яке право діє на українських туристів у мусульманській країні?

- а) Мусульманське право
- б) Світське право мусульманської країни
- в) Українське право
- г) Консульське право

35. Між ким регулює відносини мусульманське право?

- а) Між особами, які на законних підставах знаходяться на території мусульманських країн
- б) Між ісламськими державами як суб'єктами міжнародного права
- в) Між мусульманами і немусульманами, які проживають у мусульманських країнах

г) Тільки між мусульманами

36. Яка мусульманська сунітська школа характеризується найбільшою суворістю?

- а) Ханефітська школа
- б) Школа Малекіта
- в) Школа хафецитів
- г) Школа ханбалізму

37. До якої течії належать 92% мусульман

- а) Суніти
- б) Шіїти
- в) Ісламісти
- г) Магометани

38. Як зветься збірник зафіксованих у формі переказів висловів і вчинків пророка Мухаммеда, що є зразком поведінки для мусульман?

- а) Коран
- б) Суна
- в) Іджма
- г) Кійас

39. Як зветься доктрина мусульманського права?

- а) Коран
- б) Суна
- в) Іджма
- г) Кійас

40. Як називається мусульманське право?

- а) Шаріат
- б) Джихад
- в) Аллах акбар
- г) Шахід

41. Яка ісламська держава є абсолютною теократичною монархією?

- а) Туреччина
- б) Марокко
- в) Саудівська Аравія
- г) Єгипет

42. Яка варна включає воїнів і царів?

- а) Брахмани
- б) Кшатрії
- в) Вайшії
- г) Шудри

43. Як в Давній Індії називалися твори, що висвітлювали філософські, соціально-політичні й економічні проблеми?

- а) Веди
- б) Дхармасутри
- в) Дхармашастри
- г) Артхашастри

44. Хто такі «недоторкані» в Індії?

- а) Вищі верстви населення
- б) Вищі посадові особи, які не можуть бути затримані чи заарештовані без згоди індійського парламенту
- в) Найнижчі, позаварнові верстви населення, парії, ізгої
- г) Релігійна секта фанатиків – ісламських фундаменталістів

45. Яка правова система змогла проіснувати без державності приблизно 2500-3000 років?

- а) Індуське право
- б) Іудейське право
- в) Мусульманське право
- г) Магометанське право

46. Яка правова система має мононаціональний характер?

- а) Романо-германське право
- б) Англосаксонське право
- в) Мусульманське право
- г) Іудейське право

47. Які країни не мають писаної конституції?

- а) Ізраїль та Велика Британія
- б) США та Канада
- в) Австралія та Нова Зеландія
- г) Буркіна-Фасо і Кот-д'Івуар

48. Що є джерелом іудейського права?

- а) Біблія
- б) Старий Заповіт
- в) Новий Заповіт
- г) Євангеліє

49. Як називається збірник єврейських релігійних, правових та етичних норм IV ст. до н.е. – V ст. н.е.?

- а) Декалог Мойсея
- б) Тора
- в) Каббала
- г) Талмуд

50. Яким є канонічне право?

- а) Вічним та незмінним
- б) Змінюваним відповідно до потреб часу
- в) Фанатичним та ортодоксальним
- г) Нелогічним та ханжеським

51. В якому році був остаточно закріплений розкол християнської церкви на Західну і Східну?

- а) 476 р.
- б) 1054 р.
- в) 1453 р.
- г) 1517 р.

52. Християнська церква визнає священними лише книги:

- а) Біблії
- б) Старого Заповіту
- в) Нового Заповіту
- г) Євангеліє

53. Яке джерело права панує у державах традиційної правової сім'ї?

- а) Традиції
- б) Звичаї
- в) Правова доктрина
- г) Нормативні договори

6. List of questions to exam (credit)

1. Comparative law as method, science and academic discipline
2. Emergence of the comparative law
3. Object, subject, method and structure of the comparative law
4. Functions of the comparative law
5. The place of the comparative law among other legal disciplines
6. The significance of the comparative law
7. The types of research in the comparative law
8. The definition, features and structure of the legal system
9. The general characteristics of the legal map of the world
10. The term «legal family»
11. Classification and typology of the legal systems
12. Mixed legal systems
13. European law
14. Legal system of Ukraine among the legal systems of the modern world
15. The peculiarities of the civil law system
16. The main stages of the development of the civil law system
17. The role of the science (universities) in the development of the civil law system
18. The connection of the civil law system with the Roman law
19. The influence of the canon law on the formation of the civil law system
20. Public and private law
21. The rules of law in the civil law system
22. The sources of law in the civil law system
23. The normative legal acts in the civil law system
24. Law (statute) as a source of law in the civil law system
25. The general principles in the civil law system
26. Customs in the system of sources of the civil law system
27. Doctrine in the civil law system
28. The judicial practice in the civil law system
29. Legal systems of Scandinavian states
30. Legal systems of Latin America
31. The peculiarities of the common law system
32. The main stages of the development of the common law system
33. Emergence and reformation of the common law system
34. Common law: definition and peculiarities
35. Law of equity and its relationship with the common law

36. Concepts and types of sources of the common law
37. Precedent as a source of law in the common law legal family
38. Law (statute) as a source of law in the common law legal family
39. Delegated legislation in the common law legal family
40. Customs in the common law system
41. Other sources of law of the common law system
42. Formation of the US legal system
43. The modern US legal system
44. Legal systems of the states of the Commonwealth of Nations
45. The general characteristics of the legal systems of the religious type
46. Muslim (Islamic) law
47. Hindu law
48. Jewish law
49. Canon law
50. The general characteristics of the customary legal systems
51. Legal systems of the states of the Far East
52. Legal systems of the African states

6. Перелік питань до іспиту (заліку)

1. Порівняльне правознавство як метод, наука та навчальна дисципліна

2. Виникнення порівняльного правознавства
3. Об'єкт, предмет, метод і структура порівняльного правознавства
4. Функції порівняльного правознавства
5. Місце порівняльного правознавства в системі юридичних наук
6. Значення порівняльного правознавства
7. Види досліджень у порівняльному правознавстві
8. Поняття, риси та структура правової системи
9. Загальна характеристика правової карти світу
10. Поняття «правова сім'я»
11. Класифікація та типологія правових систем
12. Мішані правові системи
13. Європейське право
14. Правова система України серед правових систем сучасності
15. Особливості романо-германської правової сім'ї
16. Основні етапи розвитку романо-германської правової сім'ї
17. Роль науки (університетів) у розвитку романо-германського

права

18. Зв'язок романо-германської правової сім'ї з римським правом
19. Вплив канонічного права на формування романо-германського

права

20. Публічне і приватне право
21. Норми права в романо-германській сім'ї
22. Джерела права в романо-германській сім'ї, їх види
23. Нормативно-правові акти в романо-германській правовій сім'ї
24. Закон як джерело права в романо-германській сім'ї
25. Загальні принципи в романо-германській правовій сім'ї
26. Звичай у системі джерел романо-германського права
27. Доктрина в романо-германській правовій сім'ї
28. Судова практика в романо-германській правовій сім'ї
29. Правові системи Скандинавських країн
30. Правові системи держав Латинської Америки
31. Особливості англо-американської правової сім'ї
32. Основні етапи розвитку англійської правової системи
33. Виникнення та реформування загального права
34. Загальне право: поняття та особливості

35. Право справедливості та його співвідношення із загальним правом
36. Поняття та види джерел англо-американського права
37. Прецедент як джерело права в сім'ї англо-американського права
38. Закон як джерело права в сім'ї англо-американського права
39. Делеговане законодавство в сім'ї англо-американського права
40. Звичай в англо-американському праві
41. Інші джерела англо-американського права
42. Формування правової системи США
43. Сучасна правова система США
44. Правові системи країн Співдружності Націй
45. Загальна характеристика правових систем релігійного типу
46. Мусульманське (ісламське) право
47. Індуське право
48. Іудейське (єврейське) право
49. Канонічне право
50. Загальна характеристика правових систем традиційного типу
51. Правові системи країн Далекого Сходу
52. Правові системи держав Африки

7. Bibliography

The masterworks of the brilliant thinkers – Classics of the political and legal thought:

1. **Plato:** The Republic / edited by Tom Griffith. Cambridge: Cambridge University Press, 2000.
2. **Aristotle.** The Politics / translated by Sir Ernest Barker. Oxford: Clarendon Press, 1948.
3. **Leibniz,** Gottfried Wilhelm. The New Method of Learning and Teaching Jurisprudence... Translation of the 1667 Frankfurt Edition. Clark, NJ: Talbot Publishing, 2017.
4. Charles de Secondat, Baron de **Montesquieu.** The Spirit of Laws / Translated by Thomas Nugent. Kitchener: Batoche Books, 2001. 726 p.

The basic literature:

5. An Introduction to Comparative Law, translation from the Germany original: T. Weir, 3rd edition; Oxford, 1998.
6. David, René; Brierley, John E. C. (1985). Major Legal Systems in the World Today: An Introduction to the Comparative Study of Law. London: Stevens. ISBN 0-420-47340-8..
7. International Encyclopedia of Comparative Law. Volume (National Reports), 1987;
8. Kischel, Uwe. Comparative Law. Trans. Andrew Hammel. Oxford: Oxford University Press, 2019.
9. Legrand, Pierre and Roderick Munday, eds. (2003). Comparative Legal Studies: Traditions and Transitions. Cambridge: Cambridge University Press.
10. Orucu, Esin and David Nelken, eds. Comparative Law: A Handbook. Oxford: Hart, 2007.
11. Reimann, Mathias & Reinhard Zimmermann, eds. The Oxford Handbook of Comparative Law, 2nd edn. Oxford: Oxford University Press, 2019 (1st edn. 2008).
12. René David, Camille Jauffret-Spinozi, Les grands systèmes de droit contemporains, 11 éd., Dalloz, 2002.
13. Siems, Mathias. Comparative Law. Cambridge: Cambridge University Press, 2014.

14. The Oxford Handbook of Comparative Constitutional Law / editors: Michel Rosenfeld, András Sajó. Oxford: Oxford University Press, 2012.

15. The Oxford Handbook of Comparative Law / editors: Mathias Reimann, Reinhard Zimmermann. Oxford: Oxford University Press, 2012.

16. Zweigert, Konrad & Hein Kötz. An Introduction to Comparative Law, 3rd edn. Trans. Tony Weir. Oxford: Oxford University Press, 1998.

The additional literature:

17. Bignami, Francesca & David Zaring, eds. Comparative Law and Regulation: Understanding the Global Regulatory Process. Edward Elgar, 2018.

18. Billis, Emmanouil. 'On the methodology of comparative criminal law research: Paradigmatic approaches to the research method of functional comparison and the heuristic device of ideal types', *Maastricht Journal of European and Comparative Law* 6 (2017): 864-881.

19. Biriukov P. Criminal liability of legal persons in EU-countries. Voronezh: VSU Publishing house, 2015;

20. Cotterrell, Roger (2006). *Law, Culture and Society: Legal Ideas in the Mirror of Social Theory*. Aldershot: Ashgate.

21. Csaba Varga. *Comparative Legal Cultures*. – Budapest, 2010. – P. 49.

22. De Cruz, Peter (2007) *Comparative Law in a Changing World*, 3rd edn (1st edn 1995). London: Routledge-Cavendish.

23. Donahue, Charles (2008) 'Comparative Law before the "Code Napoléon"' in *The Oxford Handbook of Comparative Law*. Eds. Mathias Reimann & Reinhard Zimmermann. Oxford: Oxford University Press.

24. Glanert, Simone (2008) 'Speaking Language to Law: The Case of Europe', *Legal Studies* 28: 161-171.

25. Glendon, Mary Ann, Paolo G. Carozza, & Colin B. Picker (2014). *Comparative Legal Traditions: Text, Materials and Cases on Western Law*, 4th edn. West Academic Publishing.

26. Glendon, Mary Ann, Paolo G. Carozza, & Colin B. Picker. *Comparative Legal Traditions in a Nutshell*, 4th edn. West Academic Publishing, 2015.

27. Glenn, H. Patrick. *Legal Traditions of the World*, 5th edn. Oxford: Oxford University Press, 2014 (1st edn 2000).

28. Graziano, Thomas Kadner. *Comparative Contract Law: Cases, Materials and Exercises*, 2nd edn. Edward Elgar, 2019.

29. H Collins, 'Methods and Aims of Comparative Contract Law' (1989) 11 OJLS 396.
30. Hamza, Gabor (1991). *Comparative Law and Antiquity*. Budapest: Akademiai Kiado.
31. Husa, Jaakko. *A New Introduction to Comparative Law*. Oxford-Portland (Oregon): Hart, 2015.
32. Jean Pradel, *Droit pénal comparé*, Dalloz, 2 éd., 2002.
33. John Wigmore. *The Panorama of the World's Legal Systems*. – Washington, 1928
34. Knapp, Viktor. *Velké právní systémy. Úvod do srovnávací právní vědy*. – Praha: C. H. Beck, 1996.
35. Kozolchyk, Boris. *Comparative Commercial Contracts: Law, Culture and Economic Development*, 2nd edn. West Academic Publishing, 2018.
36. Legrand, Pierre (1996). 'European Legal Systems Are Not Converging', *International and Comparative Law Quarterly* 45: 52–81.
37. Legrand, Pierre (1997). 'Against a European Civil Code', *Modern Law Review* 60: 44-63.
38. Legrand, Pierre (2003). 'The Same and the Different', in *Comparative Legal Studies: Traditions and Transitions*. Eds. Pierre Legrand & Roderick Munday. Cambridge: Cambridge University Press.
39. Leibniz, Gottfried Wilhelm. *Theatrum legale als Projekt einerumfassenden Darstellung des Rechts aller Völker, Länder und Zeiten // Nova Methodus Discendae Docendaeque Iurisprudentiae*. – Francofurti: Zunnerus, 1667. – C. 40. – 370 c.
40. Lundmark, Thomas, *Charting the divide between common and civil law*, Oxford University Press, 2012.
41. MacDougal, M.S. «The Comparative Study of Law for Policy Purposes: Value Clarification as an Instrument of Democratic World Order» (1952) 61 *Yale Law Journal* 915 (difficulties and requirements of good comparative law).
42. Mattei, Ugo; Teemu Ruskola; Antonio Gidi (2009). *Schlesinger's Comparative Law: Cases, Text, Materials*. London: Foundation. ISBN 978-1-58778-591-7..
43. Menski Werner (2006) *Comparative Law in a Global Context: the Legal Traditions of Asia and Africa*. Cambridge: Cambridge University Press.
44. Mousourakis George. *Rethinking Comparative Law's Potential for Expanding Legal Perspectives // Hosei Riron*. – 2009. – T. Vol. 41, № 3-4. – C. 128-160.
45. Nelken, David, ed. *Contrasting Criminal Justice: Getting from Here to There*. Aldershot: Ashgate/Dartmouth, 2000.

46. O Kahn-Freund, 'Comparative Law as an Academic Subject' (1966) 82 LQR 40.
47. Roberts, Anthea et al., eds. *Comparative International Law*. Oxford: Oxford University Press, 2018.
48. Samuel, Geoffrey. *An Introduction to Comparative Law Theory and Method*. Oxford: Hart, 2014.
49. Schlesinger R.B. *Comparative Law. Cases – Text – Materials*. V-th ed. Mineola; N.Y., 1980;
50. *Theatrum legale mundi: symbola Cs. Varga oblata* / ed. by P. Cserne [et al.]. – Budapest: Szent Istvan Tarsulat, 2007. – 674 p.
51. Watson, Alan. *Legal Transplants: An Approach to Comparative Law*, 2nd edn. University of Georgia Press, 1993.

7. Список літератури

Шедеври геніальних мислителів – класиків політико-правової думки:

1. **Платон**. Держава / Переклад з давньогрецької та коментарі Д. Коваль. Київ : Основи, 2000. 355 с.
2. **Арістотель**. Політика / Переклав з давньогрецької Олександр Кислюк. Видання 3-тє. Київ : Видавництво Соломії Павличко «Основи», 2005. 240 с.
3. **Leibniz**, Gottffried Wilhelm. The New Method of Learning and Teaching Jurisprudence... Translation of the 1667 Frankfurt Edition. Clark, NJ: Talbot Publishing, 2017.
4. Charles de Secondat, Baron de **Montesquieu**. The Spirit of Laws / Translated by Thomas Nugent. Kitchener: Batoche Books, 2001. 726 p.

Основна література:

1. **Порівняльне правознавство: підручник / С.П. Погребняк, Д.В. Лук'янов, І.О. Биля-Сабадаш та ін.; за заг. ред. О.В. Петришина. Харків: Право, 2012. 272 с.**
2. Бехруз Х. Порівняльне правознавство. Одеса: Фенікс, 2009. 464 с.
3. Дмитрієв А.І., Шепель А.О. Порівняльне правознавство / відп. ред. В. Н. Денисов. Київ: Юстиніан, 2003. 184 с.
4. Жаровська І.М., Канцір В.С. Юридична компаративістика: навчальний посібник. Львів: Укоопспілка, Львівська комерційна академія, 2015. 195 с.
5. Порівняльне правознавство (правові системи світу) / Ю.С. Шемшученко та ін.; ред. Н.М. Оніщенко. Київ: Парламентське видавництво, 2008. 488 с.
6. Порівняльне правознавство (теоретико-правове дослідження): монографія / за ред. О.В. Зайчука, Н.М. Оніщенко. Київ: Фенікс, 2007. 400 с.
7. Порівняльне правознавство // Велика українська юридична енциклопедія: у 20 т. / О.В. Петришин (відп. ред.) та ін. 2017. Т. 3: Загальна теорія права. С. 428.
8. Правова система України: історія, стан та перспективи: у 5 т. Т. 1. Методологічні та історико-теоретичні проблеми формування і розвитку

правової системи України / за заг. ред. М.В. Цвіка, О.В. Петришина. Харків: Право, 2008. 728 с.

9. Харитонova О.І. Порівняльне право Європи: Основи порівняльного правознавства. Європейські традиції / О.І. Харитонova, Є.О. Харитонов. Харків: Одиссей, 2002. 592 с.

Додаткова література:

10. Бенуа-Ромер Ф., Клебес Г. Право Ради Європи. Прямуючи до загальноєвропейського простору / переклад з англійської. Київ: К.І.С., 2007. 232 с.

11. Бернхем В. Вступ до права та правової системи США / пер. з англ. Київ: Україна, 1999. 554 с.

12. Біблія, або книги Святого письма Старого і Нового Заповіту / пер. з давньоєвр. і грец. Всеукр. євангельсько-баптистське братство. 1528 с.

13. Гердеген М. Європейське право/ переклад з німецької. Київ: К.І.С., 2008. 528 с.

14. Зіллер Ж. Політико-адміністративні системи країн ЄС. Порівняльний аналіз / пер. з фр. Київ: Основи, 1996. 420 с.

15. Кулінич Т. Громадянські суспільства країн Іberoамерики на сучасному етапі розвитку. Іberoамериканська спільнота націй // Вісн. Київ. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка. Міжнародні відносини. 2007. № 35-36. С. 77-81.

16. Лисенко О.М. Порівняльне правознавство як наука та його місце в системі юридичних наук: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.01 / О.М. Лисенко; Київ. нац. ун-т. Київ, 2001. 19 с.

17. Лубський, В.І., Борис В.Д. Мусульманське право. Київ: Вілбор, 1997. 256 с.

18. Луць Л.А. Європейські міждержавні правові системи та проблеми інтеграції з ними правової системи України (теоретичні аспекти). Київ: Інститут держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, 2003. 304 с.

19. Луць Л.А. Типологізація сучасних правових систем світу: відкрита лекція. Київ; Сімферополь: Логос, 2007. 22 с.

20. Малишев Б. В. Судовий прецедент у правовій системі Англії. Київ: Праксис, 2008. 344 с.

21. Оборотов Ю.М. Традиції та оновлення у правовій сфері: питання теорії (від пізнання до розуміння права). Одеса: Юридична література, 2002. 278 с.

22. Оніщенко Н. М. Правова система: проблеми теорії. Київ: Інститут держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, 2002. 352 с.
23. Порівняльне правознавство (теоретико-правове дослідження) / О.Л. Копиленко та ін.; наук. ред. Н.М. Оніщенко; відп. ред. О.В. Зайчук. Київ: Фенікс, 2007. 430 с.
24. Порівняльне правознавство у системі юридичних наук: проблеми методології / О.В. Кресін та ін.; ред. Ю. С. Шемпученко. Київ, 2006. 256 с.
25. Релігієзнавчий словник / за ред. А. Колодного і Б. Лобовика. Київ: Четверта хвиля, 1999. 392 с.
26. Харитонов Є.О., Харитонova О.І. Рецепції приватного права: парадигма прогресу. Кіровоград: Центрально-Українське видавництво, 1999. 144 с.
27. Шевчук С. Основи конституційної юриспруденції. Київ: Український центр правничих студій, 2001. 302 с.
28. Шевчук С. Судова правотворчість: світовий досвід і перспективи в Україні. Київ: Реферат, 2007. 640 с.